

పూర్వ ప్రధాన శ్రీ. పి. వి. నరసింహారావు
శ్రీ జయంత్యుత్సవాలు

28.06.2020 - 28.06.2021

పి.వి. నరసింహారావు

"భారతమాత ముద్దుబిడ్డకు ఘననివాళి"

‘లోపలి మనిషి’లో
చైనా యుద్ధం 12లో

సంపుటి : 72 సంచిక : 38 పుటలు : 52

జాగృతి

కలి 5121 - శ్రీ శార్వరి ఆషాఢ బహుళ సాక్షి

వెల : ₹15/-

06-12 జూలై 2020

హాలాల్

ఆర్థిక జీవన్

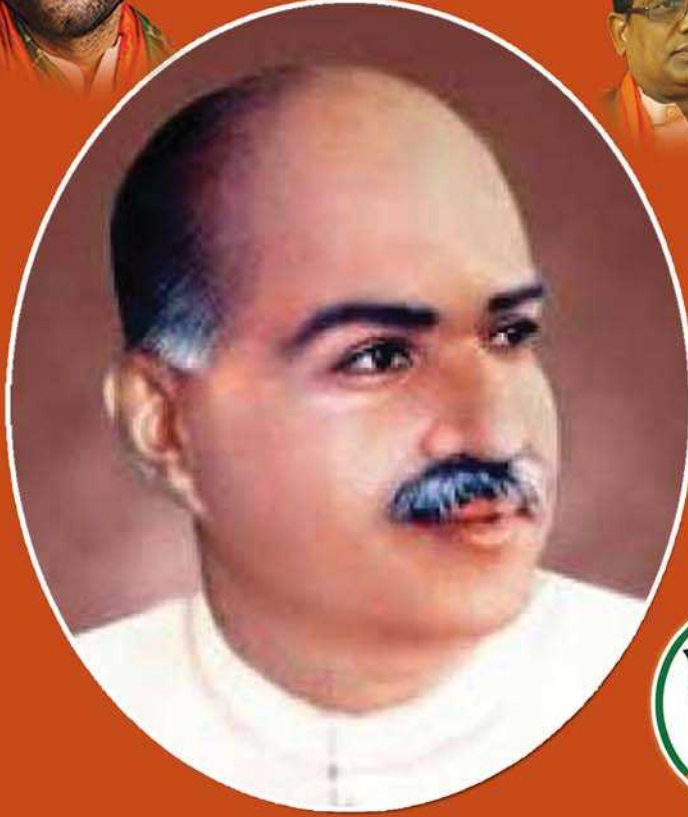
కోటి మందిని
కాటేసిన కొవిడ్ 19

సంపాదకీయం 5లో

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్ను మీ మొబైల్ తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S8242> అని బ్రౌజర్ లో టైప్ చేయండి.

72 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

కశ్మీర్ కు ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి కల్పించే
భారత జాతీయ కాంగ్రెస్
విధానాన్ని ముఖర్జీ వ్యతిరేకించారు.
ఒక రాష్ట్రానికి ప్రత్యేక జెండా,
ప్రధానమంత్రి ఉండటాన్ని తీవ్రంగా
నిరసించారు.
ఒకే దేశంలో రెండు రాజ్యాంగాలు,
ఇద్దరు ప్రధానమంత్రులు,
రెండు జాతీయ పతాకాలు ఉండటాన్ని
సహించలేమని ధైర్యంగా పేర్కొన్నారు.

శ్రీ శ్యామాప్రసాద్ ముఖర్జీ గారి

120 వ జయంతి (జూలై 06)

శుభాకాంక్షలు..

శ్రీ జంగం మధుకర్ రెడ్డి

బజెపి నాయకులు, ఐఎన్సడన్ డివిజన్,
యాకుత్పుర నియోజక వర్గం, తెలంగాణ

విద్యార్థిదశ నుంచి
అంచెలంచెలుగా ఎదుగుతూ
అఖిల భారతీయ విద్యార్థి పరిషత్
(ABVP) విస్తారక్ గా పనిచేసి,
'లా' పట్టా పుచ్చుకొని న్యాయవాద పరిషత్
సభ్యుడుగా చేరి, బార్ కౌన్సిల్ మెంబర్ గా ఎన్నికై
న్యాయవాదుల సమస్యలు పరిష్కరించి
గొప్ప న్యాయవాదిగా అందరి
మన్ననలను పొంది,

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు
అసిస్టెంట్ సోలిసిటర్ జనరల్ గా
నియమితులైన

శ్రీ హరినాథ్ గారికి
శుభాభినందనలతో..

మీ కిలారు క్రిష్ణభూషణ్ చౌదరి, న్యాయవాది
భారతీయ జనతా యువమోర్చా అధికార ప్రతినిధి, ఆంధ్రప్రదేశ్.

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad -500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

**సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)**

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304
డీఆర్ఎస్ సరేంద్ర	సబ్ ఎడిటర్	9441433188

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం॥ చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ. 15

- ◆ అద్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎన్.ఎం.ఎస్. చేస్తాము. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసే పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రశీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ బ్యాంకు ఖాతాలో నగదు వేసేవారు చార్జీల కింద మరో రూ.50 పంపాలి. ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా చెల్లిస్తే చార్జీలు ఉండవు. డబ్బు పంపాక 040-27561453 9959997013, నంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 62170399960, SBI, Isamia Bazar Branch, IFSC : SBIN0005895, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

**మార్కెటింగ్, సర్క్యూలేషన్, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)**

బి. నాగరాజు సర్క్యూలేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

ప్రపంచమంతటా ప్రజలలో నిర్లక్ష్యం, చాలా ప్రభుత్వాలలో నిస్సహాయత పెరిగాయే తప్ప కొవిడ్ 19 తీవ్రత ఏమాత్రం తగ్గలేదు. కొన్ని దేశాలలో ఆ వైరస్ విజృంభణ కొనసాగుతూనే ఉంది. కొన్నిచోట్ల శాంతించినట్టు కనిపిస్తున్నది. జూన్ 29 నాటికి అందిన సమాచారం ప్రకారం ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కొవిడ్ 19 వైరస్ 1,01,86,375 (ఒక కోటి మీద ఒక లక్షకు పైగా) మందిని కాలు వేసింది. 5,02,984 మంది చనిపోయారు. ప్రస్తుత పరిస్థితులను బట్టి ఈ సంఖ్య మరింత పెరుగుతుందనే చెప్పాలి తప్ప, మరొక మాటకు అవకాశమే లేదు. భారత్ ఇప్పుడు కొవిడ్ 19 బాధిత దేశాలలో నాలుగో స్థానానికి ఎగబాకింది. 5,49,197 మందికి వైరస్ సోకింది. 16,487 మంది చనిపోయారు. ఇక మన రాష్ట్రాలలో మహారాష్ట్ర 1,59,138 కేసులతో (మరణాలు 7,2773) ప్రథమ స్థానంలో ఉంది. తరువాతి స్థానాలలో ఢిల్లీ (బాధితుల సంఖ్య 83,188; మృతులు 2,623), తమిళనాడు (బాధితులు 78,335, మృతులు 1,025) ఉన్నాయి. భారత రాజధానిలో కంటైన్మెంట్ జోన్ల సంఖ్య 315 నుంచి 417కు పెరిగింది. ఎక్కడ చూసినా పెరుగుదలే. జూన్ 28, 29 తేదీలలో వరసగా దేశంలో నమోదైన కేసుల సంఖ్య పదో పదిహేనో తక్కువగా ఇరవై వేలు. 410 మంది ఒక్కరోజులో చనిపోయారు. దేశ పాలనా రాజధానీ, ఆర్థిక రాజధానీ రెండూ కరోనా వైరస్ తో మంచం పట్టడం పెద్ద విషాదం. జూన్ 29వ తేదీకి ముందు ఐదు రోజుల నుంచి ఏ రోజూ 15 వేలకు కేసులు తగ్గడం లేదు. ఇలా అంకెలు చెప్పుకుంటూ పోతే మనసు వికలమవుతుంది. కానీ వాస్తవాలు చూడక తప్పదు.

జూన్ 29 ఉదయానికి అందిన సమాచారం ప్రకారం అమెరికా 26,37,007, మృతులు 1,28,437/ బ్రిజిల్ 13,45,254, మృతులు 57,658/ రష్యా 6,34,437, మృతులు 9,078 మొదటి మూడు స్థానాలలో ఉన్నాయి. భారత్ నాలుగో స్థానంలో ఉంది. తరువాతి స్థానం యూకే (3,11,151, మృతులు 43,550)కి దక్కింది. స్పెయిన్ (2,95,850, మృతులు 28,343) కూడా ఇంకా గట్టిగానే పోరాడుతోంది.

లోపలి పేజీలలో...

**ముఖపత్ర కథనం
హాలాల్.. ఆర్థిక జీహాద్**

6లో

**ధారావాహిక నవల
అంబారి - 5
- ఆకెళ్ల శివప్రసాద్**

ప్రత్యేక వ్యాసం

మన గురువు భగవాద్భజం

జాగృతి

సంపాదక్రియం

శాలివాహన 1941 శ్రీ వికారి ఆషాఢ బహుళ పాడ్యమి

06 జూలై 2020, సోమవారం

కేసులు పెరుగుతున్న స్థాయిలో మరణాల రేటు పెరగకపోవడమే ఇప్పుడు ప్రపంచం మొత్తానికి గొప్ప ఊరట. ఈ ఊరటతోనే కాబోలు అనేక ప్రభుత్వాలు వైరస్ దానికదే తగ్గలి తప్ప, మానవ ప్రయత్నం అల్పమన్న భావనలోకి వచ్చినట్టే కనిపిస్తున్నది. లేదా వ్యాక్సిన్ వచ్చేదాకా ఇంతే సంగతులు అన్న అభిప్రాయానికి వచ్చాయని అనుకోవాలి. వ్యాక్సిన్ రాక

కోటి మందిని కాటేసిన కొవిడ్ 19

ఎప్పుడో ఇప్పటికీ స్పష్టం కాలేదు. ఆక్స్ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయంలో జరుగుతున్న పరిశోధన ముందంజలో ఉన్నదన్న వార్తలు వచ్చాయి. ఇది ఆశాజనకంగానే ఉన్నా, మనదేశంలో కొవిడ్ 19 వైరస్ నివారణకు ఉపయోగించవచ్చునని మొదట అనుకున్న మందులేవీ తగిన ఫలితాలనిచ్చేవి కాదని నిపుణులు చెప్పడం అశనిపాతం వంటిదే.

కొవిడ్ 19 తీవ్రత పెరిగిపోతున్నట్టే, దాని లక్షణాలు కూడా మారుతున్నాయి. దాని అవతారాల సంఖ్య పెరిగిపోతున్నది. ఈ క్షణం వరకు కూడా

అసతో మా సద్గమయ తమసోమా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ

- బృహదారణ్యకోపనిషత్

దీనికి మందు సామాజిక దూరమే. అందుకే కొన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తాజాగా లాక్డౌన్ మళ్లీ విధించాలన్న యోచనకి రాక తప్పడం లేదు. కొవిడ్ 19 అంటే ప్రపంచ ప్రజలలో, ప్రభుత్వాలలో ఎందుకింత అలక్ష్మం? మిగిలిన ప్రపంచం సంగతేమో కానీ, మనదేశం లోపల, ఇరుగు పొరుగు దేశాలు చేస్తున్న రాజకీయాలు కరోనా కంటే భయానకంగా ఉండడం వల్ల కావచ్చు. కరోనా సూక్ష్మజీవి కంటే జుగుప్సాకరంగా ఉండడం వల్ల కావచ్చు. ఢిల్లీ, పశ్చిమబెంగాల్, మహారాష్ట్ర, కేరళ వంటి బీజేపీయేతర రాష్ట్రాలు కరోనాతో ప్రజానీకం ఏమైనా పరవాలేదన్నట్టే వ్యవహరిస్తున్నాయి. ప్రజారోగ్యం కంటే కేంద్రం సూచనలను బేఖాతరు చేయడమే ముఖ్యమన్న విధానంలో నడుస్తున్నాయి. విమర్శలు గుప్పిస్తున్నాయి. ఇక చైనా, పాకిస్తాన్, నేపాల్ దేశాల ధోరణి రోత పుట్టిస్తున్నది. తనను పదవీచ్యుతుని చేయాలని భారత్ పన్నాగం పన్నుతున్నదంటూ నేపాల్ ప్రధాని శర్మ ఓలీ ప్రకటించడం వింతల్లో కల్లా వింత. ఆయన పీఠానికి సొంత కమ్యూనిస్టు కూటమి నుంచే సెగ తగులుతుంటే భారత్ మీద నెపం పెట్టడం ఓ వికృత క్రీడ. కరోనాను అడ్డం పెట్టుకుని కశ్మీర్లో చొరబాటుకు పాకిస్తాన్ కిరాయి మూకలను ప్రోత్సహిస్తూనే ఉన్నది. ఇక చైనా వైఖరి మరి ఘోరం. కొవిడ్ 19 గాడవలో పీకల్లోతు ఆరోపణలలో మునిగి ఉన్న ఆ దేశం, వాటి నుంచి చైనీయుల దృష్టిని మళ్లించడానికి భారత్‌కు సమస్యలు సృష్టించే వనిలో పడింది. లద్దాఖ్ వద్ద రగడ దాని ఫలితమే. ఇటు సొంత రాష్ట్రాలతో గొడవ, అటు ఇరుగు పొరుగుతో వివాదం ప్రస్తుతం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తీవ్ర సమస్యలుగా పరిణమిస్తున్న సంగతి నిజం. ఇలాంటి ఒక మహా విపత్తును కూడా రాజకీయాలు చేయడానికి, సమస్యను గాలికొదిలి రాజకీయ ప్రత్యర్థుల బలాన్ని తగ్గించడా ని ఉపయోగించాలనుకోవడం ప్రజాద్రోహం తప్ప మరొకటి కాదు. దేశవాసుల ఆరోగ్యం ప్రమాదంలో పడిన సమయంలో దేశ సరిహద్దులలో సైన్యాన్ని మోహరించే అవసరం రావడం దారుణమే. ఇలాంటి సమయంలో విజ్ఞత చూపవలసిన బాధ్యత ప్రజలకు కూడా ఉంది. కరోనా కట్టడిలో ప్రభుత్వ బాధ్యత కంటే, ప్రజల పాత్ర కీలకంగా ఉన్న సంగతిని గుర్తించాలి.

మమ్మేలు మా తల్లీ! శరణు.. శరణు (ప్రత్యేక వ్యాసం)	- 11
'లోపలి మనిషి'లో చైనా యుద్ధం (పీవీ శతజయంతి)	- 12
గాల్వాన్ లోయ భారతదేశానిదే! (అంతర్జాతీయం)	- 15
టిమ్స్ - ఇప్పటికైనా సేవలందించేనా! (తెలంగాణ)	- 14
అనుగ్రహం (ఆధ్యాత్మికం)	- 18
వైసీపీలో అసంతృప్తి సెగలు (ఆంధ్రప్రదేశ్)	- 24
జన జాగృతి	- 29
చేనేత రంగాన్ని తక్షణమే ఆదుకోవాలి.. (బట్టకట్టేదెలా?)	- 30
ఆ ఒప్పందం లోగుట్టు ఏమిటో?	- 35
నేపాల్ ఉనికికే ముప్పు తెస్తున్న కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం	- 40
'మనిషి నా భాష' (పుస్తక సమీక్ష)	- 44
కొంచెం ముందుకు... కొంచెం వెనక్కి! (సినిమా)	- 45
బాలజాగృతి	- 46
వారఫలాలు	- 48

ధారావాహిక నవల

రాజగురువు -15

- పుట్టగంటి గోపీకృష్ణ

26లో

కథ

అక్షరాభ్యాసం

- గన్నపరపు సరసింహమూర్తి

ప్రత్యేక వ్యాసం

అంగరంగ వైభవంగా...

అమ్మవార్లకు బోనాలు

45లో

హాలాల్.. తరచూ వినిపిస్తున్న ఈ అంశంపై పెద్ద చర్చ జరుగుతోంది. చికెన్, మటన్ షాపులలో హాలాల్ పేరు కనిపిస్తోంది. అలాగే రెస్టారెంట్స్, ఫుడ్ కోర్టులలో హాలాల్ చేసిన మాంసాన్నే వడ్డిస్తున్నామని బోర్డులు పెడుతున్నారు. ఫుడ్ డెలివరీ యాప్స్ కూడా హాలాల్ అని నిర్ధారిస్తున్నాయి. చివరకు విమానాల్లో ప్రయాణికులకు అందించే ఆహారం కూడా హాలాల్ చేసినదే అని చెబుతున్నారు. సాధారణంగా ప్యాక్ చేసిన ఆహార పదార్థాలు, చాక్లెట్స్, బిస్కెట్స్ మీద శాకాహారం అయితే పచ్చగుర్తు, మాంసాహారమైతే ఎర్రగుర్తు వేస్తారు. ఇటీవల కొన్ని చాక్లెట్లపై శాకాహార గుర్తుతో పాటు హాలాల్ ముద్ర కూడా కనిపిస్తోంది. అసలు శాకాహారానికి హాలాల్ ముద్ర ఎందుకో ఎవరికీ అర్థం కావడం లేదు. హాలాల్ అంటే ముస్లింల ఆచారం అని అందరికీ తెలుసు. హిందువులు, ఇతర మతస్తులపై హాలాల్ సంప్రదాయాన్ని ఎందుకు బలవంతంగా రుద్దుతున్నారు అనేది ఇక్కడ పెద్ద ప్రశ్న. ఇది లౌకికవాదానికి వ్యతిరేకం కాదా? ఇక ఈ హాలాల్ సర్టిఫికేట్ ఇచ్చేవారు ఎవరు? హాలాల్ ఆర్థిక వ్యవస్థ వెనుక ఎవరున్నారు? ఇవన్నీ జాగ్రత్తగా గమనిస్తే భారతదేశంపై మతపరంగానే కాకుండా ఆర్థిక కోణం వైపు నుంచి కూడా పెద్ద కుట్ర ఉన్నట్లు స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది.

హాలాల్.. ఆ

మూడేళ్ల క్రితం, 2017లో బెనారస్ హిందూ యూనివర్సిటీ వారి ప్రశ్నాపత్రంలో త్రిపుల్ తలాక్, హాలాల్, అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీలపై ప్రశ్నలు రావడం వివాదానికి దారితీసింది. ఎంపీ హిస్టరీ ప్రశ్నపత్రంలో ప్రశ్నలు ఇలా ఉన్నాయి: ఇస్లాంలో హాలాల్ అంటే ఏమిటి? అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ కాలంలో గోధుమల రేటు ఎంత? తీన్ తలాక్ గురించి వివరించండి? దీనిపై పెద్ద దుమారమే రేగింది. ఈ ప్రశ్నలు అభ్యంతరకరమని, విద్యార్థుల మధ్య మతపరమైన విభజన జరుగుతోందని విమర్శలు వచ్చాయి.

అయితే, విశ్వవిద్యాలయం చరిత్ర శాఖలో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ రాజీవ్ శ్రీవాస్తవ ఈ విమర్శలకు సమాధానం ఇస్తూ, “విద్యార్థులకు అటువంటి విషయాల గురించి అడగకుంటే వారు దాని గురించి ఎలా తెలుసుకుంటారు? వారికి మధ్యయుగ చరిత్రను బోధిస్తున్నప్పుడు, ఈ విషయాలు అందులో భాగమవుతాయి. చరిత్రను వక్రీకరించి చెప్పలేము. వారికి ఈ విషయాల గురించి తెలిస్తే ‘నిజమైన’ చరిత్రను తెలుసుకుంటారు” అని చెప్పాడు. జవహర్లాల్ నెహ్రూ యూనివర్సిటీ, అలీఘర్ ముస్లిం యూనివర్సిటీ పరీక్షా పద్ధతిని ఆయన ప్రశ్నించారు. “మేము ఇస్లాం చరిత్రను బోధిస్తున్నప్పుడు, అలాంటి విషయాలను బోధించవలసి ఉంటుంది” అని అన్నారు.

కొద్ది నెలల క్రితం ఒక హిందూ యువకుడు ఆహారం కోసం ‘జొమాట్ ఫుడ్ యాప్’ లో ఆర్డర్ ఇచ్చాడు. డెలివరీ ఇచ్చేందుకు వేరే మతస్తుడు వచ్చినందుకు ఆ యువకుడు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశాడు. దీనికి జొమాట్ స్పందిస్తూ ‘అహారానికి మతం లేదు’ అని ట్వీట్ చేసింది.

జొమాట్ వ్యవస్థాపకుడు దీపిందర్ గోయల్ కూడా స్పందిస్తూ “మేం అనుసరించే విలువలకు విరుద్ధంగా వ్యాపారం జరగాలంటే, దాన్ని కోల్పోయేందుకు

కూడా మేం చింతించం” అని ట్వీట్ చేశారు. ఈ విషయంపై సోషల్ మీడియాలో చర్చలు, వాగ్వాదాలు జరిగాయి. కొందరు హిందూ యువకుడిని సమర్థిస్తే, మరి కొందరు జొమాట్ నే వెనుకేసుకొచ్చారు.

ఇక్కడ ఒక కీలకమైన విషయం అందరినీ ఆలోచింపజేసింది. తిండికి మతం లేదని గొప్పగా చెబుతున్న జొమాట్ తాము అందించే మాంసాహారం ‘హాలాల్’ అని ఎందుకు ప్రత్యేకంగా చెబుతోంది? ముస్లిం ఆచారం ప్రకారం హాలాల్ చేసిన ఆహారం అందిస్తున్న ఈ సంస్థ హిందువులు, సిక్కులు పాటించే ‘జట్కా’ ఆచారం ప్రకారం ఆహారాన్ని ఎందుకు అందించడం లేదు? సోషల్ మీడియాలో వచ్చిన ఈ ప్రశ్నలతో ఉక్కిరిబిక్కిరెన జొమాట్, వినియోగదారులు కోరుకుంటే జట్కా మాంసం ట్యాగ్ ను తీసుకు వచ్చే దుకు అభ్యంతరం లేదని స్పష్టం చేయక తప్పలేదు.

ఇండిగో ఎయిర్లైన్స్ తమ విమానాల్లో వడ్డించే మాంసాహార ప్యాకెట్లపై ‘హాలాల్’ ముద్రను చూసిన ఓ ప్రయాణికుడు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశాడు. హాలాల్ చేసిన మాంసం వడ్డించడం ద్వారా హిందువుల, సిక్కుల మనోభావాలను ఇండిగో యాజమాన్యం దెబ్బతీసిందంటూ సోషల్ మీడియాలో నిరసన మొదలైంది. ఇండిగో విమానాల్లో హాలాల్ నిషేధించండి, లేదంటే హిందువుల నుంచి నిషేధం ఎదుర్కొంటారని హెచ్చరికలు వచ్చాయి. ఓ ప్రయాణికుడు ‘ఇండిగోలో హాలాల్ చేసిన మాంసాన్ని వడ్డించడాన్ని మీరు సమర్థిస్తారా’ అని పౌర విమానయాన శాఖ మంత్రి హరీష్ సింగ్ షారీని ట్యాగ్ చేస్తూ ట్వీట్ చేశాడు. దీంతో ఆయన ‘హాలాల్ చేసిన మాంసాన్ని హిందువులు, సిక్కులు ఎలా తింటారని అనుకుంటున్నారు?’ అని ప్రశ్నించారు.

హాలాల్ ఎందుకు చేస్తారు?

ఇస్లాం సంప్రదాయంలో హాలాల్ కు చాలా ప్రాధాన్యం ఇస్తారు. ముస్లింలు ఏదైనా మాంసం కొనే ముందు, లేదా తినే ముందు హాలాల్ చేసిందేనా అని నిర్ధారించుకుంటారు. చేయని ఆహారాన్ని ముట్టరు. విచిత్రంగా హిందూ సమాజంలో చాలా మంది హాలాల్ చేసిన మాంసమే తినాలి అనే సమ్మతాన్ని పెంచుకున్నారు. వాస్తవానికి హాలాల్ మన సంప్రదాయం కాదనే విషయం వారికి అంతగా

బిలిక జీహాద్

క్రాంతిదేవ్ మిత్ర

తెలియదు. ఎవరైనా, 'ఏమిటి ఈ హలాల్ సంగతి?' అని వారిని ప్రశ్నిస్తే సరైన సమాధానం ఉండదు. 'ఎప్పుటి నుంచో ఉన్న సంప్రదాయం.. పాటిస్తేనే మంచింది కదా? హలాల్ చేయని మాంసం మంచికాదు' అనే చిత్రమైన సమాధానం వినిపిస్తుంది. అంటే వీరికి హలాల్ గురించి సరైన అవగాహన లేదని స్పష్టంగా తెలిసిపోతుంది.

హలాల్ అంటే అరబిక్ భాషలో అనుమతి అని అర్థం. ఆహారంగా మారే ప్రాణిని వారి పవిత్ర గ్రంథం ఖురాన్ లో పేర్కొన్నట్లుగా దేవుని పేరిట వధిస్తారు. ఆ వద్దతిలో వాటి గొంతును కోసి చంపేస్తారు. జంతువులను వధించే సమయంలో అవి ఆరోగ్యకరంగా ఉండాలని ఇస్లాం చట్టాలు చెబుతున్నాయి. జంతువు గొంతు కోసిన తర్వాత రక్తం కారుతున్న సమయంలో ముస్లింలు ఓ మంత్రాన్ని జపిస్తారు. తమకు ఎలాంటి పాపం తెలియదని చెప్పేందుకు ఇలా హలాల్ చేసి ఒక జీవిని వధిస్తారు. వధించే జంతువును గట్టిగా పట్టుకొని మక్కావైపు వడుకోపెడతారు. 'లాహి ఇలాహి ఇల్లా: మహమ్మదూర్ రాసూలల్లాహ్' అనే పవిత్ర ఖురాన్ లోని వాక్యాన్ని చదువుతూ దాని మెడ కింద రక్తనాళాన్ని పడునైన కత్తితో కోస్తారు. దీని అర్థం 'ఓ అల్లాహ్! ఈ జీవిని ఆహారం కోసం లేదా వృత్తి కోసం మేం ప్రాణం తీస్తున్నాం. ఈ చర్యలో మాకు ఎటువంటి పాపము అంటకుండా మమ్మల్ని రక్షించు. ఈ జీవికి ఏ నొప్పిగాని బాధగానీ రాకుండా నువ్వే

ఈ శరీర బాధ తొలగించు!' ఆ జంతువు రక్తం పోయాక ప్రాణాలు విడుస్తుంది. ఈ ప్రక్రియనే హలాల్ అంటారు. ఇలా ఎందుకు చేస్తారు అంటే వారు ఇచ్చే సమాధానం ప్రకారం రక్తంతో కలిసిన మాంసం తినొద్దు. అంత రుచిగా ఉండదు. అందుకే మెడకింది నరాన్ని కోసి రక్తం మొత్తం పోయేంత వరకూ ఎదురుచూస్తారు. మొత్తంగా ఒకేసారి మెడ నరికితే కోసినవారు ఏకంగా నరకానికి పోతారని వారి విశ్వాసం. హలాల్ చేయకుండా చనిపోయిన జంతు మాంసాన్ని ముస్లింలు ముట్టరు. దాని 'హరాం' అంటారు. క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే హలాల్ కు విరుద్ధమైనవన్నీ హరాం కిందకు వస్తాయి. ముస్లింలకు 'హలాల్' మాదిరే యూదులకు 'కోషర్' అనే సంప్రదాయం ఉంది. అంటే వారి దేవుని పేరుతో జంతువును వధించి, ఆహారానికి సిద్ధం చేస్తారన్న మాట. హిబ్రాలో దీని అర్థం 'సముచితం' అని.

జట్కాసంప్రదాయం

హిందువులు, సిక్కుల సంప్రదాయం ప్రకారం ఆహారం కోసం కోసే లేదా దేవతలకు బలి ఇచ్చే జంతువుల మెడను కత్తితో ఒకే వేటు వేసి నరకాలి. దీన్ని 'జట్కా' అంటారు. హలాల్ వద్దతిలో మెడ నరం కోసిన జంతువు రక్తం పోయే దాకా కొద్ది నిమిషాలు గిలగిలకొట్టుకొని కొంత సమయానికి చనిపోతే, జట్కా వద్దతిలో శరీరం నుంచి తల వేరు చేసిన జంతువు క్షణాల్లో ప్రాణం కోల్పోతుంది. హలాల్ చేస్తే జంతువుకు నొప్పి తెలియకుండా నిదానంగా ప్రాణం కోల్పోతుందనే వాదన ఉంది. కానీ అది నిజం కాదు. ఏ ప్రాణికినా రక్తమాంసాలు, ఎముకలు నరాల ద్వారా మెడనుతో అనుసంధానమై ఉంటాయి. మెడను కోసిన వెంటనే నొప్పి తెలుస్తుంది. దానిలో అవయవాలు ఒక్కొక్కటి పని చేయడం మానేసి ప్రాణాలు కోల్పోతుంది. హలాల్ చేసే సమయంలో భయాందోళనల కారణంగా జంతువు శరీరంలోకి, మాంసంలోకి డ్రైన్ హార్వోస్ విడుదలవు తాయి. ఆ హార్వోసులు కలిసిన మాంసం తిన్నవారికి ఎంతో కొంతమేర ప్రమాదం ఉంటుంది. జట్కా వద్దతిలో అయితే ఒక్క వేటుతో జంతువు మొండెం నుంచి తల వేరు కావడంతో ఆ జీవికి అర్థమయ్యేలోపు ప్రాణం పోతుంది. హలాల్ తో పోలిస్తే ఇందులో డ్రైన్ హార్వోస్ తక్కువ.

గ్రామ దేవతలకు హలాల్ ఎందుకు?

విచిత్రంగా చాలా మంది హిందువులు గ్రామ దేవతలకు ఇచ్చే బలిలో కూడా హలాల్ సంప్రదాయాన్ని పాటిస్తున్నారు. అమ్మవారికి కోళ్లు, మేకలు బలి ఇచ్చేందుకు ముస్లింలను పిలుస్తున్నారు. వారి దేవుడి (హలాల్) పేరుతో గ్రామ దేవతకు బలి ఇవ్వడం ఎందుకు అంటే వారి దగ్గర సమాధానం ఉండదు. హలాల్ చేశావా అని మరీ అడుగుతారు. బలి ఇవ్వడం అంటే దేవతకు నైవేద్యం పెట్టడం. హలాల్ పేరుతో ఇతర మత దేవునికి ఇచ్చిన ఎంగిలిని మన దేవతలకు పెట్టడం ఎందుకు అనే స్పృహ ఉండదు. ముస్లింలు మన దేవతలకు సమర్పించిన ప్రసాదాలను, ఇతర ఆహారాలను ముట్టుకోరు. సిక్కులు హలాల్ కు వ్యతిరేకం. కానీ మనవాళ్లు మాత్రం వీర సెక్యూలర్ ప్రతాపాలంబీకుల్లా మారి పోయి, గుడ్డిగా హలాల్ సంప్రదాయం పాటిస్తున్నారు.

హిందువులకు హాల్‌తో సంబంధం ఉందా? వారి మతాచారాల ప్రకారం కోసీ వండిన ఆహారాన్ని హిందువులు ఎందుకు తినాలి? హిందువులు పవిత్రంగా పూజించే ఆవుని చంపుకు తినే వాళ్లతో మన గ్రామ దేవతల దగ్గర హాల్ చేయించడం, ఆ మాంసం తినడం అమాయకత్వానికి పరాకాష్ట.

మన దేశంలో అనాది కాలం నుంచి జట్కా సాంప్రదాయంలోకి హాల్ ఎలా వచ్చింది అనేది ముందుగా తెలుసుకోవాలి. ఇస్లాం మతస్తుల పాలనా కాలంలో ఒక కుట్ర ప్రకారం హాల్ సెంటిమెంట్‌ను ప్రవేశపెట్టారు. ముఖ్యంగా తెలంగాణలో నిజాం పాలనా కాలంలో హాల్ బలవంతంగా చొప్పించి, అదో అలవాటుగా మార్చేశారు. ఇలా ప్రవేశించిన హాల్ ఒక మూఢ నమ్మకంగా స్థిరపడింది. ఇప్పటికే కొందరు హిందూ మాంస వ్యాపారులు హాల్ కోసం ముస్లింను పెట్టుకుంటున్నారు. హిందూ మతంలో మాంస సంబంధ వృత్తి ఆరెకటికలది. హాల్ పేరుతో ముస్లింలను తీసుకురావడంతో ఆరెకటికల జీవనోపాధికి ఇబ్బందులు వచ్చాయి. జట్కా సంప్రదాయం మరచిపోయి హాల్ పాటించడంవల్ల మాంస వ్యాపారం క్రమంగా వారి చేతిలోకి వెళ్లిపోతోంది.

శాకాహారిని హాల్ ముద్ర ఏమిటి?

ఇటీవల హైదరాబాద్‌లోని ఓ మిత్రునికి విచిత్రం ఎదురైంది. ఓ సూపర్ మార్కెట్‌లో మలేసియా నుంచి దిగుమతైన చాకోలెట్‌ను చూశాడు. దానిపై వివరాలు గమనిస్తే శాకాహారులు తినవచ్చు అని సూచించే ఆకుపచ్చ రంగు చుక్క లోగో ఉంది. మరోవైపు హాల్ మార్క్ ఉంది. అసలు శాకాహారిని హాల్ మార్క్ ఎందుకు? లేదా, హాల్ మార్క్ ఉన్నందున దాన్ని మాంసాహారం అనుకొనాలా? మాంసాహారిని

విచిత్రంగా చాలా మంది హిందువులు గ్రామ దేవతలకు ఇచ్చే బలిలో కూడా హాల్ సంప్రదాయాన్ని పాటిస్తున్నారు. అమ్మవారికి కోళ్లు, మేకలు బలి ఇచ్చేందుకు ముస్లింలను పిలుస్తున్నారు. వారి దేవుడి (హాల్) పేరుతో మన దేవతకు బలి ఇవ్వడం ఎందుకు అంటే వారి దగ్గర సమాధానం ఉండదు. హాల్ చేశావా అని మరీ అడుగుతారు. బలి ఇవ్వడం అంటే దేవతకు నైవేద్యం పెట్టడం. హాల్ పేరుతో ఇతర మత దేవునికి ఇచ్చిన ఎంగిలిన మన దేవతలకు పెట్టడం ఎందుకు అనే స్పృహ ఉండదు. ముస్లింలు మన దేవతలకు సమర్పించిన ప్రసాదాలను, ఇతర ఆహారాలను ముట్టుకోరు.

శాకాహారం ముసుగుతో తినిపించే ప్రయత్నమా? శాఖాహారులు, మాంసాహారులు అన్ని మతాల్లోనూ ఉంటారు. కానీ హాల్ సంప్రదాయాన్ని శాకాహారం ముసుగులో ఇతరులపై రుద్దడం ఎందుకు? ఇది మన ప్రజల మనోభావాలు, విశ్వాసాలు, అలవాట్లపై జరుగుతున్న దాడి కాదా?

ఒక చాకోలెట్ల మీదే కాదు. మార్కెట్ లో ఇతర శాకాహార ఆహార పదార్థాలపై హాల్ ముద్ర కనిపిస్తోంది. బిస్కెట్లు, న్యూడుల్స్, జ్యూస్, ప్యాకింగ్ ప్రాసెస్ ఫుడ్స్‌తో పాటు గోధుమ, మైదా ఇలా ప్రతి శాకాహార పదార్థాలనూ హాల్ పరిధిలోకి తెస్తున్నారు. ఇది మాత్రమే కాదు, టూత్ పేస్టు, కాటుక, నెయిల్ పాలిష్‌ల మీద కూడా హాల్ ముద్ర వేస్తున్నారు.

మన దేశంలో ఆహార ఉత్పత్తులకు సంబంధించిన నాణ్యతా ప్రమాణాలను నిర్ధారించి సర్టిఫికేట్ ఇచ్చేందుకు భారత ప్రభుత్వ సంస్థలైన ఫుడ్ సేఫ్టీ అండ్ స్టాండర్డ్స్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా (FSSAI), ఫుడ్ అండ్ డ్రగ్స్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ (FDA) ఉన్నాయి. వీటికి ధీటుగా మతపరమైన హాల్ సర్టిఫికేషన్ ఎవరు జారీ చేస్తున్నారు? దీని వెనుక ఉద్దేశం ఏమిటి? ఇదంతా అధికారికంగా ఇస్లాం పాటించే దేశాల్లో జరుగుతుంటే అర్థం చేసుకోవచ్చు. కానీ హిందువులు అధికంగా ఉన్న భారతదేశంలో, అందునా లౌకికవాదం ముసుగులో హాల్ సర్టిఫికేషన్ ఎందుకు జరుగుతోంది? అసలు ఈ హాల్ ఉత్పత్తులని మనతో ఎందుకు బలవంతంగా తినిపించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు? ఇందులోని కుట్రలను మనమంతా అర్థం చేసుకోవాలి.

దేశ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యాన్ని హరించే కుట్ర

హాల్ సర్టిఫికేట్ అంటే ఇస్లాం జీవన పరిస్థితులకు అనుగుణంగా తయారుచేసిన ఆహార పదార్థాలకు ఇచ్చే ఒక రకమైన సర్టిఫికేట్ (షఫీ, హన్బలి, మాలికి, హనాఫీ శాఖల ప్రకారం). హాల్ సర్టిఫికేట్ ఒక రకమైన అంతర్జాతీయ పత్రం. ఇది ఇస్లాం నియమాలకు అనుగుణంగా ఉండే ఆహార పదార్థాలకు ఇచ్చుకునేది. వీళ్లు మాంసంతో పాటు ఇతర ప్రాసెస్ ఫుడ్, బేకరీజెన్, ఫార్మాసూటికల్, కాస్మెటిక్ వర్చునల్ కేరీ, బేకరీ ప్రొడక్ట్స్, న్యూట్రాస్యూటి కల్ సహా అన్ని రకాల వ్యాపారాలకు విస్తరించారు.

ప్రొడక్ట్స్, వేర్ హౌసెస్, రెస్టారెంట్లకు హాల్ సర్టిఫికేట్లు జారీ చేయడమే కాకుండా హాల్ ఫ్రెండ్లీ టూరిజం, హాల్ ఫ్రెండ్లీ మెడికల్ టూరిజం, హాల్ ట్రైనింగ్ అనే వ్యాపారాలు కూడా మొదలయ్యాయి.

భారతదేశంలో షరియత్ (ఇస్లామిక్ చట్టం) నిబంధనలను అనుసరించి హాల్ చేసిన ఆహార ఉత్పత్తులకు సర్టిఫికేషన్ ఇచ్చేందుకు కొన్ని సంస్థలు ఉన్నాయి. వాటిలో ముఖ్యమైనవి.. జమియత్ ఉలేమా-ఇ-హింద్, జమియత్ ఉలేమా-ఇ-మహారాష్ట్ర, మరొకటి హాల్ సర్టిఫికేషన్ ఇండియా. ఇవన్నీ ప్రభుత్వంతో సంబంధం లేని ప్రయవేట్ సంస్థలు. భారత ప్రభుత్వ సంస్థలైన ఫుడ్ సేఫ్టీ అండ్ స్టాండర్డ్స్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా (FSSAI), ఫుడ్ అండ్ డ్రగ్స్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ (FDA) లకు ధీటుగా, మతపరమైన హాల్ సర్టిఫికేషన్ జారీ చేయడం వీటి ముఖ్య ఉద్దేశం.

హాల్ సర్టిఫికేట్ జారీ చేసేందుకు మూడు నియమాలను తప్పనిసరిగా గుర్తించాలి. 1. హాల్ చేసే కసాయి మైనారిటీ (వయసు) తీరిన ముస్లిం అయివుండాలి. 2. హాల్ చేసే సమయంలో దేవుని పేరిట, అల్లాహ్ మాత్రమే దేవుడు అని చెప్పాలి. 3. హాల్ చేస్తున్న సమయంలో వధించే జంతువు తల మక్కా దిశగా పెట్టాలి. ఇవేవీ పాటించకపోతే ఆ ఆహారాన్ని హాల్‌గా పరిగణించరు.

అంటే హాల్ గుర్తింపు రావాలంటే జంతువును వధించేవారు కచ్చితంగా ఇస్లాంను పాటించేవారై ఉండాలి. ఈ రకంగా వారికి అక్కడ ఉపాధి లభిస్తుంది. ఇతర మతస్తులు ఆ స్థానంలో ఉంటే హాల్ సర్టిఫికేషన్ ఇవ్వరు. ఈ కారణంగా ఇప్పటికే వెనుకబాటుకు గురైన కటిక సామాజిక వర్గానికి చెందిన వారు ఉపాధిని కోల్పోతున్నారు.

ఇదిలా ఉంటే కేరళ రాష్ట్రం కొచ్చిలో ఓ పత్రికలో వచ్చిన వ్యాపార ప్రకటన దిగ్భ్రాంతిని కలిగించింది. దేశంలోనే మొట్టమొదటి 'షరియా అనుకూల, హాల్ సర్టిఫైడ్ రెసిడెన్షియల్ కాంప్లెక్స్' నిర్మాణం తాలూకు ప్రకటన అది. మక్కా దిశను చూసేవిధంగా 'హాల్ సర్టిఫైడ్' ఇంటి ఫ్లాట్ల నిర్మాణం ఇప్పుడు ఊపందు కుంది. ఈ హాల్ సర్టిఫికేషన్ కేవలం ఇస్లామిక్ మతపరమైన సంస్థలకు ఆర్థిక లాభాలు తెచ్చిపెట్టడమే కాదు, హిందూ కార్మికుల ఉపాధి అవకాశాలకు

గాడ్లపెట్టు వంటిది. ఈ ఇస్లామిక్ సంస్థలు తమకున్న 'గుర్తింపు అధికారంతో' ఏమి తినాలి, ఏమి తినవద్దు అని సూచించే స్థాయి నుండి ఇప్పుడు ఏకంగా 'హలాల్ హాస్పిటళ్లు', 'హలాల్ టూరిజం', 'హలాల్ గృహ సముదాయాల' వరకూ వచ్చేసాయి.

2013వ సంవత్సరంలో మలేషియాలో 'ప్రపంచ హలాల్ ఉత్పత్తిదారుల ఫోరమ్ సమావేశం' పేరిట ఒక సదస్సు జరిగింది. అందులో పాల్గొన్న ఆర్గనైజేషన్ ఆఫ్ ఇస్లామిక్ కోఆపరేషన్ (OIC)కి చెందిన 57 ఇస్లామిక్ దేశాల ప్రతినిధులు "ఇస్లామేతర దేశాల నుండి దిగుమతి అయ్యే ఆహార వదార్థాలు తప్పనిసరిగా 'హలాల్' గుర్తింపు కలిగి ఉండాలి" అని ఒక తీర్మానం చేసుకున్నారు. ఇస్లామేతర దేశాల్లో ఆహార ఉత్పత్తులకు హలాల్ గుర్తింపునిచ్చేవి ఇస్లామిక్ సంస్థలే కాబట్టి ఈ నిబంధన ఆయా దేశాల్లోని ఇస్లామిక్ సంస్థలకు అర్థికంగా లాభిస్తుందనేది దీని వెనుక ఉద్దేశం.

హలాల్ సర్టిఫికేషన్ మన దేశ లౌకిక సంప్రదాయానికి పూర్తిగా విరుద్ధం. ఇది రాజ్యాంగ వ్యతిరేక చర్య మాత్రమే కాదు, ఆర్థిక జీహాద్ కూడా. ఇస్లాం దేశాలకు ఉత్పత్తులు ఎగుమతి చేయాలంటే హలాల్ సర్టిఫికేట్ తప్పనిసరి అని చెబుతున్నారు. కానీ అసలు ఉద్దేశాలు మాత్రం స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. మొగలుల కాలంలో జిజియా పన్ను గురించి విన్నాం. ఒక హిందువు హిందువుగానే ఉండాలి అంటే పాలకులకు పన్ను చెల్లించాలి. హలాల్ సర్టిఫికేషన్ వల్ల ఇంచుమించు అదే విధమైన ఆర్థికపరమైన ఆంక్షలు హిందూ వ్యాపారవర్గం ఎదుర్కొంటోంది. హలాల్ సర్టిఫికేషన్ పేరిట జరుగుతున్న మతపరమైన ఆర్థిక దోపిడీ జిజియా పన్నుకు ఏమాత్రం తీసిపోని విధంగా ఉంది.

నిధులు ఎక్కడికి పోతున్నాయి?

హలాల్ సర్టిఫికేట్ ఊరికే ఇవ్వరు. దీనికి ప్రత్యేకమైన ఫీజు నిర్ణయించారు. సదరు ఏజెన్సీలకు ఫీజు చెల్లించాలి. మన దేశంలో హలాల్ సర్టిఫికేట్ ఇచ్చే సంస్థల్లో జమాతే ఉలేమా ఇ హింద్ ఒకటి.

ఈ సంస్థ భారతదేశంలో ఎక్కడ ఏ ఉగ్రవాద దాడి జరిగినా అరెస్ట్ అయ్యే వ్యక్తులకు, ఉగ్రవాదులకు న్యాయపరమైన సహాయం చేసే సంస్థల్లో ఎప్పుడూ ముందుంటుంది. పట్టుబడిన ఉగ్రవాది ఎంతటి దేశద్రోహానికి పాల్పడినా, ఎంతటి తీవ్రమైన నేరం చేసినా సరే, అటువంటి వారికి న్యాయ సహాయం కోసం అయ్యే ఖర్చులు ఈ సంస్థ భరిస్తుంది. ఉత్తరప్రదేశ్ లోని హిందూ సంస్థ నాయకుడు కమలేష్ తివారి హత్య కేసు నిందితునికి కూడా ఆర్థిక సహాయం అందించింది. 1919లో మన దేశంలో జమైత్ ఉలేమా-ఇ హింద్ ప్రారంభమైంది. దేశవిభజన సమయంలో ఈ సంస్థ నుండి ఏర్పడిన మరొక సంస్థ జమైత్ ఉలేమా-ఇ-ఇస్లాం తన కార్యకలాపాల పాకిస్తాన్ కేంద్రంగా సాగిస్తోంది.

పాకిస్తాన్ నుండి శరణార్థులుగా వచ్చే అక్కడి మైనారిటీల కోసం పౌరసత్వ చట్టం సవరణను జమైత్ ఉలేమా-ఇ-హింద్ తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తోంది. ఇలాంటి సంస్థల పట్టు ఎంతగా ఉందంటే గల్ఫ్ దేశాలకు తమ ఉత్పత్తులు ఎగుమతి చేసుకోవాలను కుంటున్న పూర్తి స్వదేశీ కంపెనీలు కూడా గత్యంతరం లేక 'హలాల్ సర్టిఫికేషన్' పొందుతున్నాయి. ఆ విధంగా తెలిసికెలిసి చట్ట వ్యతిరేక, దేశ వ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు మద్దతునిస్తున్నాయి.

దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో మావోయిస్టుల సమాంతర ప్రభుత్వాన్ని నడపడానికి ప్రయత్నించినట్లు గానే ఇప్పుడు ఈ హలాల్ కంపెనీలు సమాంతర ఆర్థిక వ్యవస్థను నడుపుతున్నాయి. మావోయిస్టుల కార్యకలాపాలను నిషేధించి, వాటిని పూర్తిగా అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం ఎలాంటి చర్యలు చేపట్టిందో అలాంటి కఠినమైన చర్యలు ఈ సమాంతర ఆర్థిక వ్యవస్థను నడుపుతున్న సంస్థల పట్ల కూడా చేపట్టాలి. లేకపోతే దేశ సార్వభౌమాధికారం, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం ప్రమాదంలో పడతాయి.

మనమే చేయగలం?

2017లో భారత సుప్రీంకోర్టు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను అక్రమ కబేజీలను ఆపాలని, అమలు కమిటీలను ఏర్పాటు చేయాలని ఆదేశించింది. భారత రాజ్యాంగంలో భారతీయ పౌరులు జంతువుల పట్ల కరుణ చూపాలని, జంతువుల ప్రాధమిక హక్కులను గౌరవించాలని, జంతువులపై క్రూరత్వాన్ని నివారించాలని రాష్ట్రాలను కోరారు. కబేజీల నుండి జంతువుల బాధలను ఆపడానికి ప్రపంచవ్యాప్తంగా పరిస్థితి క్రమంగా మరింత కఠినమైన చట్టాలను అమలు చేసే దిశగా మారుతోంది.

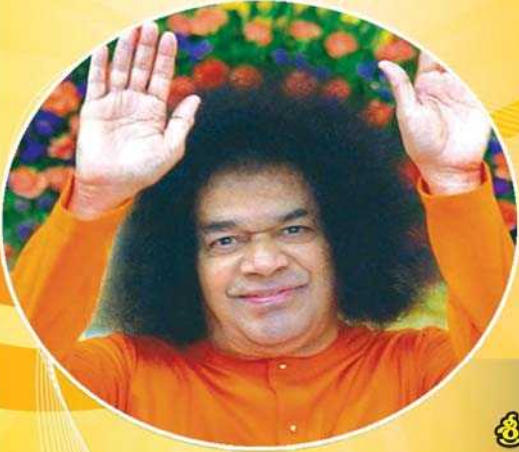
హలాల్ పేరుతో జరుగుతున్న వ్యాపారాలను మనం ప్రోత్సహించాల్సిన అవసరం లేదు. అసలు హలాల్ అనేది హిందువులకు సంబంధించిన విషయం కాదు. ఇతర దేవుళ్ల పేరిట సమర్పించే ఆహారం మనకు నిషిద్ధం. హలాల్ మాంసం ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ తినకూడదు. అది మన సంప్రదాయానికి విరుద్ధం కూడా. హిందువుల్లో మాంసాహారులు, శాకాహారులు కూడా ఉన్నారు. హలాల్ ఇప్పుడు ఒక్క మాంసాహారులకు సంబంధించిన విషయం మాత్రమే కాదు. ఇది మన ధర్మం, సంస్కృతి, సంప్రదాయాలు, అస్తిత్వం, దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థపై జరుగుతున్న దాడిగా గుర్తించాలి. ఈ విషయంలో ప్రతి ఒక్కరూ జాగృతమై సమాజంలో అవగాహన తీసుకురావాల్సిన అవసరం ఉంది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

హాలల్ సర్టిఫికేషన్ మన దేశ లౌకిక సంప్రదాయానికి పూర్తిగా విరుద్ధం. ఇది రాజ్యాంగ వ్యతిరేక చర్య మాత్రమే కాదు, ఆర్థిక జీహాద్ కూడా. ఇస్లాం దేశాలకు ఉత్పత్తులు ఎగుమతి చేయాలంటే హాలల్ సర్టిఫికేట్ తప్పనిసరి అని చెబుతున్నారు. కానీ అసలు ఉద్దేశాలు మాత్రం స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. మొగలుల కాలంలో జిజియా పన్ను గురించి విన్నాం. ఒక హిందువు హిందువుగానే ఉండాలి అంటే పాలకులకు పన్ను చెల్లించాలి. హాలల్ సర్టిఫికేషన్ వల్ల ఇంచుమించు అదే విధమైన ఆర్థికపరమైన ఆంక్షలు హిందూ వ్యాపారవర్గం ఎదుర్కొంటోంది.

ఆషాఢ గురుపౌర్ణిమ ఊహకాంక్షలు..

'మనకు కనపడేదంతా సత్యం' అన్న అజ్ఞానాన్ని దూరంచేసి,
తెరవెనుక దాగిన "ఆత్మ" సత్యంను అపగం చేసి నిమిత్తం
"శ్రీ సత్యసాయి భగవానులు గురుదేవులై"
మన పూర్వజన్మల పుణ్య విశేషంవల్ల పై గురుబోధ చేశారు.
ఇది చాలా కష్టం అనుకుంటామేమో అని ఆ కరుణామయుడు
'నా తోడ వెడలి రండూ' అని 'మీకు నేను మార్గం చూపిస్తూ, కూడా
ఉంటాననీ', అంధకారం నుండి వెలుగులోనికి చేయి పట్టుకు
నడిపించే సద్గురుదేవులైనారు. గురుదక్షిణగా మనం చేయవలసినది కేవలం
విశ్రమింపక సేవ - ప్రేమ అనే వారి రెండు పాద ముద్రలను అనుసరిస్తూ
నడువటమే వారికిచ్చే గురుదక్షిణ..

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థలు,
శ్రీ సత్యసాయి సేవా సుధ, సరూర్ నగర్ మంజిరం, రంగారెడ్డి జిల్లా.

"ఏక్ దేశ్ మే దో విధాన్, దో ప్రధాన్ ఔర్ దో నిషాన్
సహీ చలేంగే" అని గట్టిగా నినదించిన
శ్రీ **శ్యామాప్రసాద్ ముఖర్జీ** గారి
120వ జయంతి (జూలై 06) ఊహకాంక్షలు..

బుక్కా వేణుగోపాల్ భాజపా నాయకులు, శంషాబాద్.

గురుపూర్ణిమ శుభాకాంక్షలతో....

**నీలో దీపం వెలుగించు
నీవే వెలుగై వ్యాపించు**

జీవిత జీమా పాలసీ
కుటుంబ భద్రతకు చాలా ముఖ్యమైనది

ఏడుదొడ్ల శ్రీనివాస రెడ్డి
ఎల్.ఐ.సి. డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసర్,
చౌటుప్పల్, భువనగిరి యాదాద్రి.

LIC

ఏడుదొడ్ల వివేకవర్ధన్ రెడ్డి
ఎల్.ఐ.సి. డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసర్
చైతన్యపురి, హైదరాబాద్

భాగ్యనగరవాసులకు మరో ఆరాధ్య దేవత బల్లంపేటలోని ఎల్లమ్మతల్లి. గోల్కొండ జగదాంబిక, సికింద్రాబాద్ ఉజ్జయిని మహంకాళి, లాల్ దర్వాజా సింహవాహిని మహంకాళి అమ్మవార్లతో పాటు పూజాదికాలు, ఏటా ఆషాఢంలో బోనాలు అందుకుంటున్న తల్లి. భాగ్యనగరం మరో రక్షకురాలు బల్లంపేట ఎల్లమ్మ దేవత.

మేమేమీ మో తేల్లి! శేరీణు.. శేరీణు..

హైదరాబాద్ నగరం ఏర్పడక ముందు, ఏడు శతాబ్దాల క్రితం ఊటబావిలో ఆవిర్భవించిన ఎల్లమ్మ తల్లి నాటి నుంచి విశేషపూజలు అందుకుంటోంది. ఈమెను పరశురాముని తల్లి (జమదగ్ని పత్ని) రేణుకాదేవి అంశగా భావిస్తారు. దేశంలోని వివిధ పరశురామ క్షేత్రాలలో రేణుకా ఆలయాలు ఉన్నాయి. వాటిలో బల్లంపేటలోని ఆలయం ఒకటి. తమిళనాడులోని నాగపట్టణం జిల్లా తిరుచంపల్లిలో రేణుకా పరమేశ్వరీ ఆలయం, తిరువణ్ణామలై జిల్లా పడవీడులో రేణుకాంబల్ అమ్మన్ కోయిల్, కర్ణాటకలో శివమొగ్గ జిల్లా చంద్రగుత్తి, గడగ్ జిల్లా బీదరహల్లి, మహారాష్ట్రలోని మాహోర్లో రేణుకా ఆలయాలు భక్తులతో నిత్యం రద్దీగా ఉంటాయి. పురాణాధార ప్రకారం రేణుకను జానపదులు కులదేవతగా కొలుస్తారు. ఆమెను దుర్గ అవతారంగా కూడా పూజిస్తారు. రేణుకను శైవులు, శాక్తేయులు 'భిన్నమస్స' అనే పేరిట ఆరాధిస్తారు. రేణుకాదేవి ఎల్లరకు అమ్మ కనుక 'ఎల్లమ్మ'గా వ్యవహరిస్తారు.

అప్పట్లో బెహలూఖాన్ గూడగా పిలిచే నేటి బల్లంపేట ప్రాంతం కుగ్రామంగా ఉండేది. చారిత్రక ఆధారాల ప్రకారం, ఒక రైతు తన పొలంలో బావి తవ్వతుండగా పలుగుకు పెద్ద రాయి తగిలించటం.

బావిలో పది అడుగుల లోతులో శయన రూపంలో గల అమ్మవారి విగ్రహం కనిపించింది. గ్రామస్థుల నహకారంతో దానిని ఒడ్డుకు చేర్చేందుకు ప్రయత్నించారు. అయినా ఫలితంలేక పోయింది. 'అమ్మవారు అక్కడే ఉండి పూజలందుకోవాలనుకుంటున్నారేమో! అలాగే చేస్తే సరి. దైవనిర్ణయాన్ని ఎలా కాదనగలం?' అని అక్కడికి చేరుకున్న శివసత్తుల (శివరాధనలో ఉన్న స్త్రీలు) మాట మేరకు విగ్రహాన్ని బావిలోనే ఉంచి పూజించసాగారు. అమ్మవారు జలధివాసినీగా ఆవిర్భవించినందున ఆమెను 'జలదుర్గ' అవతారంగా పూజిస్తారు. అచిరకాలంలోనే అమ్మవారి మహిమలు ప్రచారం కావడంతో పలు ప్రాంతాల నుంచి భక్తుల రాకపోకలు ఆరంభమై అక్కడ చిన్నపాటి ఆలయం వెలసింది. సంస్థానాధీశుడు రాజా శివరాజు బహదూర్ 1919లో అమ్మవారికి ఆలయం నిర్మించారు. శీతలాదేవి ఈ ఆలయానికి క్షేత్రపాలకురాలు. (ఆమెనే జానపదులు పోచమ్మగా పూజిస్తారు) ఆమె పక్కన రాజరాజేశ్వరి అమ్మవారు, ఆలయ ప్రాంగణంలో తూర్పు ముఖంగా మహాగణపతి దర్శనం ఇస్తారు.

తూర్పుముఖంగా చూస్తున్నట్లు శయన రూపంలోని పోచమ్మ అమ్మవారి పైభాగంలోని మహామండపం నుంచి వెలిగే అఖండజ్యోతి భక్తులకు జ్ఞాన మార్గాన్ని ప్రసాదిస్తున్నట్లుగా ఉంటుంది. ఆరంభంలో వారంలో సోమ, బుధ, శనివారాలు తప్ప ఇతర రోజులలో భక్తులు అమ్మవారిని దర్శించుకునేవారు. కాలక్రమేణ నిత్యదర్శనాలు ఏర్పడ్డాయి. ఆది, మంగళ, గురువారాలు అమ్మవారికి అత్యంత ప్రీతిపాత్రమైన రోజులుగా భావించడంతో ఈ మూడు రోజుల్లో భక్తుల రద్దీ ఎక్కువగా ఉంటుంది. జంట నగరాలలోని ఇతర అమ్మవార్ల ఆలయాల తరహాలోనే ఇక్కడ కూడా బోనాల సమర్పణ ప్రారంభించారు.

బోనాల విశిష్టతను పరిశీలిస్తే.. 1869 ప్రాంతంలో హైదరాబాద్, సికింద్రాబాద్ జంటనగరాలలో మలేరియా వ్యాధి తీవ్ర రూపం దాల్చి పెద్ద సంఖ్యలో ప్రజలు మరణించడంతో ప్రకృతిని ప్రసన్నం చేసుకునేందుకు జాతరలు, ఉత్సవాలు జరపాలని

పెద్దలు నిర్ణయించారు. ఆ మేరకు జంటనగరాలలోని అమ్మవార్ల ఆలయాలలో బోనాలు ప్రారంభమయ్యాయి. మహంకాళి, మైనమ్మ, పోచమ్మ, మారెమ్మ, పోలేరమ్మ, అంకమ్మ, పెద్దమ్మ తదితర కాళీమాత రూపాలను పూజించసాగారు. దానిలో భాగంగానే రేణుకా ఎల్లమ్మ ఆలయంలోనూ ఈ ఉత్సవాలను ప్రారంభించారు. అందులో భాగంగా ప్రతి ఏటా ఆషాఢ మాసంలో మొదటి మంగళవారం అమ్మవారికి కల్యాణోత్సవం నిర్వహిస్తారు.

బోనం అనే పదం భోజనం అనే సంస్కృత పదానికి వ్యవహారిక రూపం. అమ్మవారు చిత్రాస్థిర్య అని స్తోత్రాలు చెబుతున్నందున ఆమెను ప్రసన్నం చేసుకునేందుకు బోనం సమర్పించుకోవడమే ఈ పండుగ పరమార్థం. శుభిగా, పవిత్రంగా వండిన బోనాన్ని వనుపు, కుంకుమ, వేపాకులతో అలంకరించిన కొత్తకుండలో ఉంచి, దానిపై ప్రమిద వెలిగించి ఆడపడుచులు తలపై పెట్టి తీసుకు వెళతారు. అలా బోనం తలకెత్తుకున్న మహిళలను అమ్మకత్తికి ప్రతీకగా భావిస్తూ భక్తులు వారి కాళ్ళపై నీరు పోస్తుంటారు.

'అమ్మా బైలెల్లినాదో నాయనా! తల్లి బైలెల్లినాదో ఎల్లు ఎల్లాయి రాయే మాయమ్మ / మమ్మేలు మాతల్లి నీకు శరణాలు/మాకన్న తరలిరాయే ఎల్లమ్మ / బల్లంపేట ఎల్లమ్మా' అని ఆలపిస్తూ బోనాలు సమర్పిస్తారు. దప్పులు, మంగళవాయద్యాల మధ్య మహిళలు ఊరేగింపుగా వచ్చి పోచమ్మ తల్లికి ఘటాలు సమర్పిస్తారు.

ఈ ఆలయంలోని అమ్మవారి మూలమూర్తి శిరస్సు వెనుక భాగంలో ఉన్న ఊట బావి నుంచి వచ్చిన నీటిని భక్తులు తీర్థంగా తీసుకుంటారు. ఆ నీటిని స్నానం చేసే నీళ్లలో కలుపుకుంటే తామర, గజ్జి వంటి అంటువ్యాధులు, కలరా, మశూచి వంటివి సమసి పోతాయని, ఆ నీటితో ఇళ్లను శుద్ధి చేసుకుంటే దుష్టశక్తుల బెడద ఉండదని భక్తుల విశ్వాసం. నూతన దంపతులు పసుపు బట్టలతో అమ్మవారిని దర్శించుకుంటే వారి కాపురం చీకుచింతలకు అతీతంగా సాగుతుందని విశ్వాసం.

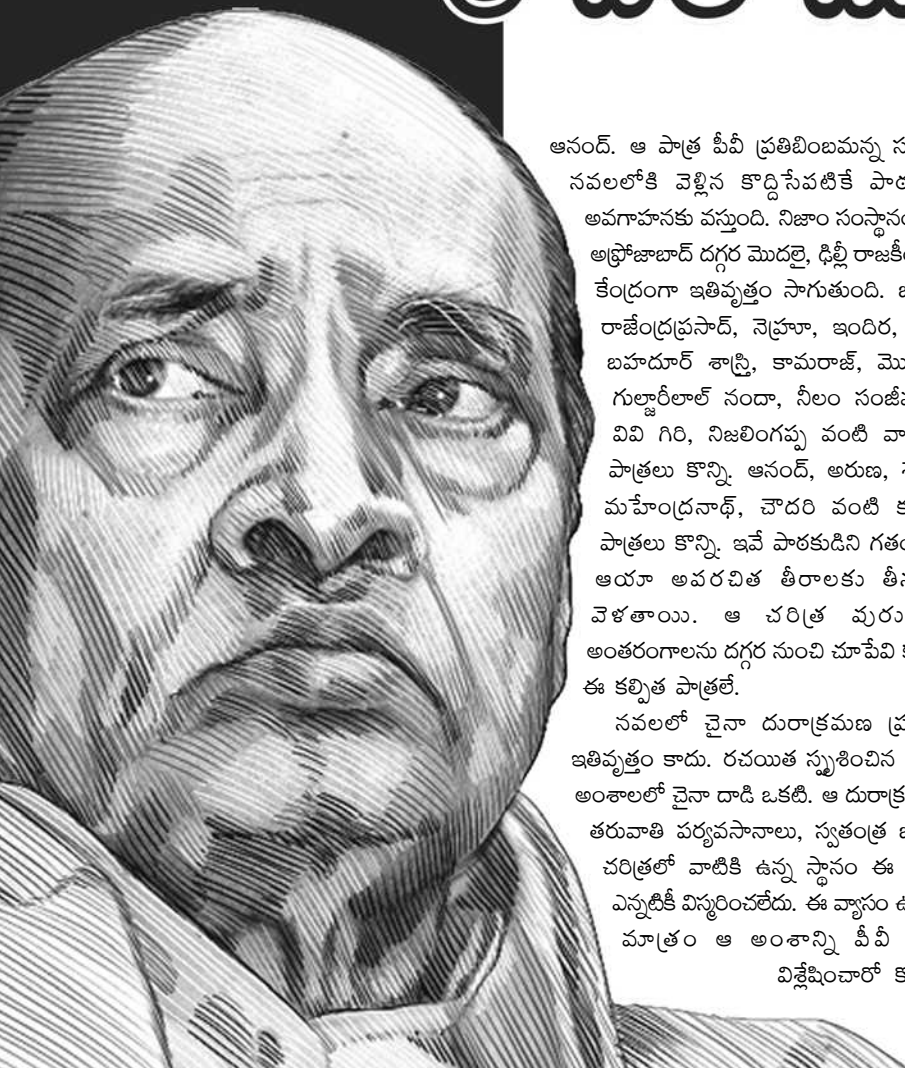
‘మనం నిర్లక్ష్యం వహించాం. నమ్మి మోసపోయాం.’ 1962 నాటి చైనా దురాక్రమణ గురించి నాటి రాష్ట్రపతి సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ చేసిన వ్యధాపూరిత వ్యాఖ్య ఇది. నిర్లక్ష్యం ఎవరిది? నమ్మి మోసపోయినదెవరు? ఈ రెండు ఉల్లేఖనాలు ప్రథమ ప్రధాని పండిట్ నెహ్రూకు వర్తించేవే. స్వతంత్ర భారతదేశ చరిత్ర మరచిపోలేని ఈ కఠోర వాస్తవానికి నవలరూపం ‘బి ఇన్ సైడర్’. బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి పాములపర్తి వెంకటనరసింహారావు ఆంగ్ల రచన ఇది. (తెలుగు - లోపలి మనిషి, అను- కల్లూరి భాస్కరం).

నాటి దేశ కాల పరిస్థితులలో ఏ ప్రధాని అయినా రక్షణ వ్యవస్థ గురించి అంతకుమించి ఆలోచించే అవకాశం లేదంటూనే, ఇలాంటి ధోరణి కారణంగా భారీ మూల్యం చెల్లించవలసి వచ్చిందన్న సత్యాన్ని కూడా నిలబెట్టే యత్నం ఈ రచనలో కనిపిస్తుంది. నెహ్రూను సమీపంగా పరిశీలించి, జాతీయ కాంగ్రెస్ తో ఐదారు దశాబ్దాలు మమేకమైన పీవీ నిజత రాజకీయ వ్యాఖ్య ఈ నవల. నెహ్రూను సమున్నత శిఖరం మీద నిలబెడుతూనే, ఆయన చేసిన తప్పిదాల గురించి కూడా చర్చించడం అవసరమని పీవీ అభిప్రాయపడ్డారు. కాబట్టే ‘లోపలిమనిషి’ వాస్తవ చరిత్ర చోదకశక్తిగా సాగిన చారిత్రక నవలగా గౌరవించుకోవచ్చు.

విమర్శకుల అంచనా ప్రకారం ‘లోపలి మనిషి’ ఆత్మకథాత్మక నవల. ఇందులో కథానాయకుడు

పరిచయం చేయడమే. నిజానికి ఈ నవల స్వతంత్ర భారతదేశంలోని పలు క్లిష్ట రాజకీయ, సామాజిక సంక్షోభాలను గురించి చర్చిస్తుంది. ఆదర్శాలకీ, ఆచరణకీ మధ్య అగాధాల లోతు, కొత్తగా స్వాతంత్ర్యం తెచ్చుకున్న పేద దేశం బాలారిష్టాలను అధిగమించ దానికి పడిన కష్టం ఎలాంటివో చెబుతుంది. ఒక గొప్ప పురాతన సంస్కృతి కలిగిన దేశం బానిసత్వం నుంచి బయటకు వచ్చిన తరువాత ఎందుకు తనకు వారసత్వంగా వచ్చిన జ్ఞానాన్ని పక్కన పెట్టి నడిచిందో, దాని ఫలితాలు ఏమిటో అంతర్లీనంగా ‘లోపలి మనిషి’ హెచ్చరిస్తూ ఉంటాడు. ఆ క్రమంలోనే- భూమి సమస్య, స్వరూపం ఏమిటి? భూస్వామిక వ్యవస్థ నుంచి వచ్చినప్పటికీ, భూస్వామ్యాన్ని అనుభవిస్తూనే ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థలో పదవులను అధిష్టించడానికి సోషలిజం నినాదం

‘లోపలి మనిషి’లో చైనా

ఆనంద్. ఆ పాత్ర పీవీ ప్రతిబింబమన్న సంగతి నవలలోకి వెళ్లిన కొద్దిసేపటికే పాఠకుల అవగాహనకు వస్తుంది. నిజాం సంస్థానంలోని అప్రోజాబాద్ దగ్గర మొదలై, ఢిల్లీ రాజకీయమే కేంద్రంగా ఇతివృత్తం సాగుతుంది. బాబూ రాజేంద్రప్రసాద్, నెహ్రూ, ఇందిర, లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి, కామరాజ్, మొరార్జీ, గుల్జారీలాల్ నందా, నీలం సంజీవరెడ్డి, వివి గిరి, నిజలింగప్ప వంటి వాస్తవిక పాత్రలు కొన్ని. ఆనంద్, అరుణ, శేఖర్, మహేంద్రనాథ్, చౌదరి వంటి కల్పిత పాత్రలు కొన్ని. ఇవే పాఠకుడిని గతంలోని ఆయా అవరచిత తీరాలకు తీసుకు వెళతాయి. ఆ చరిత్ర పురుషుల అంతరంగాలను దగ్గర నుంచి చూపేవి కూడా ఈ కల్పిత పాత్రలే.

నవలలో చైనా దురాక్రమణ ప్రధాన ఇతివృత్తం కాదు. రచయిత స్ఫురించిన చాలా అంశాలలో చైనా దాడి ఒకటి. ఆ దురాక్రమణ, తరువాతి పర్యవసానాలు, స్వతంత్ర భారత చరిత్రలో వాటికి ఉన్న స్థానం ఈ దేశం ఎన్నటికీ విస్మరించలేదు. ఈ వ్యాసం ఉద్దేశం మాత్రం ఆ అంశాన్ని పీవీ ఎలా విశ్లేషించారో కొద్దిగా

ఎలా ఉపయోగపడింది? సర్దార్ పటేల్ మరణం నెహ్రూను పదవీ గండం నుంచి విముక్తం చేసినా, దేశాన్ని సమస్యలలోకి నెట్టివేసిందా? కశ్మీర్, ప్రత్యేక ప్రతిపత్తిల గురించి నాటి కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏమనుకుంది? అలీన విధానం, సోషలిజం నెహ్రూ చిత్తాభివ్యుత్థానోనే గంగలో కలిసిపోయాయా? అహింస, లౌకికవాదాలను పండిట్ నెహ్రూ, ఆయన పార్టీ స్వీకరించిన తీరు ఎలాంటిది? నెహ్రూ వారసునిగా లాల్ బహదూర్ నే ఎంపిక చేయడంలో కాంగ్రెస్ సిండికేట్ ఉద్దేశం ఏమిటి? నెహ్రూ ఆశయాలను ఇందిరాగాంధీ గౌరవించారని చెప్పగలమా? కామరాజ్ నాడార్ పథకం ఎందుకు? నక్సలిజం ఎందుకు తలెత్తింది? 1969 నాటి అంతరాత్మ ప్రబోధానికి, 1971 నాటి ఇండో-పాక్ యుద్ధానికి సంబంధం ఉందా? ఇలా - రాజకీయ, చారిత్రక సృర్లు ఉన్న సమస్యలను ఘట్టాలుగా మలచి, వాటి ప్రత్యక్షసాక్షి పీవీ ఈ నవలలో వాటిని నిక్షిప్తం చేశారు. గొప్ప ప్రజాస్వామ్యవాదిగా చరిత్ర పుటలలో కనిపించే నెహ్రూ కాలంలోనే కాదు, ఆయన కుమార్తె ఇందిర హయాంలో కూడా ఎన్నికలు, అభ్యర్థుల ఎంపిక ఎంత దిగజారిందో పీవీ చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రులను ఇష్టానుసారం మార్చే ఇందిర రాజకీయ సంస్కృతి పట్ల పీవీ అంతరంగం ఈ నవలలో అవగాహనకు వస్తుంది. ప్రతి అంశాన్ని వస్త్రాశ్రయ రృప్తితోనే పీవీ చర్చించారు. చరిత్రకీ, చరిత్రకు నీడ వంటి సృజన సాహిత్యానికి మధ్య

ఉన్న వ్యత్యాసం ఇందులో కనిపిస్తుంది. చరిత్ర నిర్మాణంలో మేధోశక్తి కీలకం. చరిత్రకు ఛాయ వంటి సృజనాత్మక సాహిత్యం హృదయగతమైనది.

కానీ ఒక పరిణామం మీద ప్రజల స్పందన ఏమిటో చరిత్ర నిర్మాణానికి ప్రధానం కాదు. ఒక విశ్లేషకుడు, వ్యాసకర్త కూడా వీటిని స్వీకరించలేరు. వారి పరిమితులు వారివి. దేశం యుద్ధంలో ఓడిపోయిందన్న చేదు వాస్తవానికి జాతి ఎలా ప్రతిస్పందించింది? సామాన్య గ్రామీణుడు, పాఠశాల విద్యార్థి మీద ఆ వాస్తవం ఎలా ప్రతిబింబించిందో కూడా వారికి అనవసరం. సైనిక పాటవం, వైఫల్యాలు, మరణాలు, పద్దులు, గణాంకాలు వంటివి వారు ఇస్తారు.

కానీ సాహిత్యం జాతి ఆత్మ స్పందనలను ఆవిష్కరిస్తుంది. చైనా దురాక్రమణ వరకు నాయకత్వ

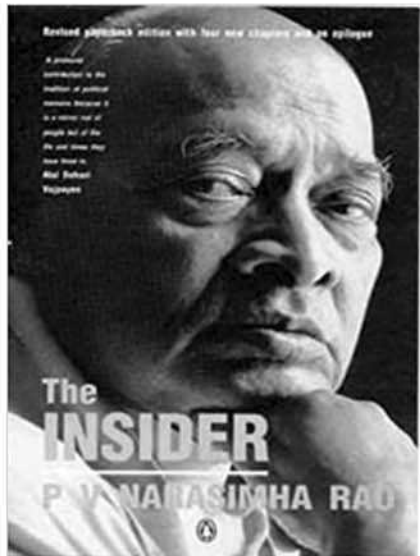

నిర్వహించడం కనిపిస్తుంది.

“1950 ప్రారంభం నుంచే నెహ్రూ చైనా నుంచి ముప్పును ఊహించారనడానికి ఇప్పుడు కావలసినన్ని సాక్ష్యాలున్నాయి” (లోపలి మనిషి, పే 344) అంటారు పీవీ. ఆ విధంగా సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ వ్యాఖ్యను పీవీ సమర్థించారనే అనిపిస్తుంది. అప్పటి నుంచి 1962 వరకు కూడా చైనా బెడద పట్ల నెహ్రూ ఎంత అవాస్తవిక ధోరణి అవలంబించారో పీవీ చెప్పారు. భారత్-చైనా సరిహద్దులు ఉద్రిక్తంగా మారడమనేది 1959లోనే ఆరంభమైంది. ఒక అంతర్జాతీయ సమన్వయ జాతీయస్థాయి చర్చనీయాంశంగా మారడం అదేనంటారు పీవీ. ప్రజలకు మాత్రం నెహ్రూ మీద అపార నమ్మకం. అంతర్జాతీయ వ్యవహారాలలో విశేష ప్రావీణ్యం ఉన్న శాంతిదూతగా ఖ్యాతి గడించిన నెహ్రూ ఈ సమస్యను ఏదో విధంగా చక్కబెడతారు. 1950 ప్రాంతంలోనే, అంటే తన అంత్యకాలంలోనే సర్దార్ పటేల్ ‘చైనా నుంచి ఎదురుకాగల ముప్పు’ను స్వయంగా నెహ్రూ దృష్టికి తీసుకు వచ్చారు. పటేల్ దృష్టిలో చైనా విశ్వసనీయ దగిన పొరుగు కాదు. చైనాతో అనుసరిస్తున్న విధానాన్ని పునఃసమీక్షించు కోమని, కొత్త పరిస్థితులను ఎదుర్కొనడానికి చర్యలు వెంటనే తీసుకోవడం అవసరమని, ఆ చర్యలు ఇలా ఉంటే మంచిదని కూడా పటేల్ లిఖితపూర్వకంగా నెహ్రూ దృష్టికి తీసుకు వెళ్లారు. 562 సంస్థానాలను విలీనం చేసిన విలువైన అనుభవం ఆయనది. 48 శాతం భూభాగంలో ఉన్న సంస్థానాలను దారికి తెచ్చి భవిష్యత్ భారతాన్ని మహా సంఘర్షణ నుంచి తప్పించిన దూరదృష్టి ఆయన సొంతం. ఈ లక్షణాలే పటేల్ చేత చాలా విషయాలు చెప్పించాయి. దేశ సమగ్రత, రక్షణల విషయంలో భ్రమలు పనికిరావన్నది ఆయన నిశ్చితాభిప్రాయం. ఆ లేఖలో, ‘కొన్ని శతాబ్దాల తరువాత ప్రప్రథమంగా భారతదేశం, భారత రక్షణవ్యవస్థ ఒకేసారి రెండు రంగాలపై దృష్టిని కేంద్రీకరించవలసి వచ్చింది. మన రక్షణ చర్యలు

ఇంతవరకూ పాకిస్తాన్ పై ఆధిక్యానికి సంబంధించిన అంచనా పైనే ఆధారపడి ఉంటున్నాయి. ఇప్పటి మన అంచనాను అనుసరించి ఉత్తర, ఈశాన్యాలలో కమ్యూనిస్టు చైనాను... నిర్దిష్టమైన ఆకాంక్షలు, లక్ష్యాలు ఉన్న కమ్యూనిస్టు చైనాను... కూడా దృష్టిలో ఉంచుకోవలసిందే. అవి మన పట్ల మిత్రత్వాన్ని సూచిస్తున్నవిగా కనిపించడం లేదు. కనుక, నా అంచనా ప్రకారం ఏ మాత్రం అజాగ్రత్తగానూ, ఊగిసలాట ధోరణితోనూ వ్యవహరించకూడని పరిస్థితి ఇది. మనం సాధించవలసినదేమిటో, అందుకు అనుసరించ వలసిన పద్ధతులేమిటో స్పష్టమైన ఆలోచన ఉండాలి. మన లక్ష్యాల కల్పనలో, వాటిని సాధించడానికి ఉద్దేశించిన మన విధానాల అనుసరణలో తడబాటు కానీ, అనిశ్చిత ధోరణి కానీ మనల్ని బలహీనపరిచి ఇప్పటికే కొట్టొచ్చినట్టు కనిపిస్తున్న ముప్పును మరింత పెంచుతాయి’ (లోపలి మనిషి, పే 333) అంటూ పటేల్ ఒక స్పష్టమైన చిత్రాన్నే నెహ్రూ ముందు ఉంచారు. ఎంతో తెలివైన భూమిపుత్రుడు, వాస్తవికవాదీ అయిన తన రాజకీయ ప్రత్యర్థి చైనా గురించి చెప్పిన మహోన్నత సత్యం నెహ్రూ బుర్రకు ఎక్కలేదని చెప్పలేం. 1952లో పెకింగ్ (బీజింగ్) వెళ్లి ఒక సభలో ప్రసంగించా రాయన. ‘ఏదో ఒక రోజు ఈ రెండు ఆసియా మహాకాయాలూ ఒకదానితో ఒకటి ఘర్షణకు దిగుతాయి. అది ఆసియాకే మహోత్సావంగా పరిణమిస్తుంది. ఆ పరిణామాన్ని నివారించడానికి మనమంతా శాయశక్తులా ప్రయత్నించాలి.’ కానీ ఈ వాస్తవికత తరువాత ఏమైంది?

కాబట్టి పటేల్ అంతరంగాన్ని అర్థం చేసుకున్నా, తన కలల ప్రపంచం మీదనే నెహ్రూ ఎక్కువ విహరించారు. భారతదేశం మీద ఏ దేశమూ దాడి చేయదని ప్రథమ ప్రధాని కలల ప్రపంచం ఘోషించేది. అందుకే చైనా దాడితో ఆయన అంతగా కదలిపోయారు. అప్పుడు గానీ ఆయన కలల ప్రపంచం నుంచి ఆయన బయటపడలేదు. తన

ఆశయం, తన అంతర్జాతీయ శాంతి కల తన కళ్ల ముందే భగ్గుమయ్యాయి. నిజం చెప్పాలంటే అవి ఆయనను వెక్కిరించాయని పిస్తుంది. ఆగస్టు 11, 1950న పార్లమెంటులో నెహ్రూ చేసిన ప్రకటనలోని అవాస్తవికత, అసంబద్ధత ఎంతో ఆయన జీవితకాలంలోనే వెల్లడైన సంగతి గుర్తించాలి. భారత్ మీద సైనిక దాడి జరగదని ఆయన చెప్పారు. పాకిస్తాన్, చైనాల సంగతి అంతో ఇంతో తెలిసి కూడా నెహ్రూ ఇలాంటి అభిప్రాయానికి ఎలా వచ్చారో, దానికి ప్రాతిపదిక ఏదో ఎవరికీ అర్థం కాలేదు. 'ఏమైనా కానీ భారతదేశం మీద దాడి జరిగే ప్రశ్నే లేదు. ఒకవేళ యుద్ధమే వస్తే మనం దాడికి తలవంచి కూర్చుంటా మనకుంటున్నారా? కచ్చితంగా కాదు' (లోపలి మనిషి, పే 335) అన్నారు. మల్లీ, పాకిస్తాన్ తో యుద్ధాన్ని తానే తోసిపుచ్చిన సంగతిని నెహ్రూయే అదే ఉపన్యాసంలో అంగీకరించారు. పాక్, భారత్ సంబంధాలు మెరుగు పడాలనే యుద్ధాన్ని నిరాకరించారట. చారిత్రక వాస్తవాలను, ప్రత్యక్ష అనుభవాలను కాకుండా, తన కలల ప్రపంచంలోని అస్పష్ట నినాదాలను వినడానికే నెహ్రూ ఎక్కువ ఇష్టపడ్డారని అనిపిస్తుంది. 1959 నుంచి సరిహద్దులు ఉద్రిక్తంగా ఉన్నప్పటికీ చైనా తొందరపడదనే ఆయన నమ్మారు.

కానీ అక్టోబర్ 20, 1962న ఈశాన్య సరిహద్దు (నేపా) విభాగంలోని కమెంగ్ సరిహద్దు డివిజన్ కు చెందిన నాన్గాచు రంగానికి రక్షణగా ఉన్న భారతీయ సేన మీద 'ఆ ఆసియా దిగ్గజం' దాడికి దిగింది. 160 మైళ్ల లోపలకు, అంటే బ్రహ్మపుత్రలోయలోకి చొచ్చుకొచ్చింది. అక్కడ ఆనాటి ఓటమి తప్పించుకో లేనిదే కూడా. కారణం, అక్కడ ఉన్న సైనికులకు పెద్ద తర్ఫీదు లేదు. దాడిని ఎదుర్కొనే సాధన సామగ్రి కూడా లేదు. దాడి వేళ నెహ్రూ ఏం చేస్తున్నారు? రక్షణమంత్రి వికె కృష్ణమీసన్ ఎక్కడ ఉన్నారు? చైనా శాంతి స్వభావం మీద విశేషమైన నమ్మకం ఉంచుకున్న ఈ ఇద్దరు కూడా చైనా దాడి చేయదన్న

అర్థం లేని నమ్మకంతో ఆ సెప్టెంబర్ లో విదేశీ పర్యటనలో ఉన్నారు. ఇలాంటి నమ్మకం సైనిక దళాల సిబ్బంది ప్రధానాధికారి లెఫ్టినెంట్ జనరల్ కౌల్ కు కూడా ఉండేమో! ఆయనా సెలవులో ఉన్నారు. మిలిటరీ ఆపరేషన్స్ డైరెక్టర్ ఓ యుద్ధనౌకలో సుదూరంగా ఉన్నారు. మన నిఘా వర్గాలు పూర్తిగా విఫలమయ్యాయి. ఏమాత్రం అలికిడి లేకుండా ఒక దేశం ఆత్మ విశ్వాసం మొత్తం ధ్వంసం చేయగలిగిన దుర్ఘటన జరిగిపోయింది. 'సరిహద్దులలో మన సైనికులు ఎదుర్కొన్న ఓటమికి, మనకు సంభవించిన నష్టాలకూ నేనెంతో మనస్తాపం చెందాను. పెద్ద ఎత్తున చైనా బలగాలు, వారు వెంట తెచ్చుకున్న భారీ శతఘ్నులు, కొండ తుపాకులు, మోర్టార్లు మన సైన్యాన్ని ముంచెత్తాయి' అని ఆకాశవాణిలో నెహ్రూ ఓటమి ప్రకటన చేశారు.

సెప్టెంబర్ 3, 1962న రాజ్యసభలో మాట్లాడుతూ నెహ్రూ, పాకిస్తాన్, చైనాతో పరిస్థితి విషయమించడంతో దేశానికి సైనిక సన్నద్ధత ఎంత ముఖ్యమో అంగీకరించడం విశేషం. కానీ అప్పటికి సైనిక సంఖ్యను కుదించారు. రక్షణ వ్యయాన్ని కుదించారు. ఈ ఆలోచన ఆయన ఒక్కరిదే కాదు. కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు, ఇంకొందరు రాజకీయవేత్తలు రక్షణ, సైనిక వ్యయం గురించి విమర్శలు గుప్పిస్తూనే ఉన్న సంగతిని గుర్తు చేసి చురక కూడా వేశారాయన. అందులో తన బాధ్యత కూడా ఉందని మాత్రం అంగీకరించారు. ఈ వ్యాపూతం నుంచి ఆయనను కాలం కూడా తప్పించలేకపోయింది.

ఇదంతా జరిగినప్పుడు ఆనంద్ తన స్వస్థలంలో ఉన్నాడు. ఒక టీ దుకాణం దగ్గర అన్నీ మరచి రేడియో వింటూ, వివక్ష వదనాలతో గ్రామస్థులు ఎలా తల్లిలిపోయారో గమనిస్తాడు. ఆఖరికి అల్లరిచిల్లరిగా తిరిగి రికామీలు కూడా ఆ వార్తను జీర్ణించుకోలేక నిస్తేజంగా, నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోవడం చూశాడు. నిజమే, ఇది ఢిల్లీ సుల్తాన్ల కాలంలో, మొగలుల కాలంలో, పాశ్చాత్యులు దాడులు చేసిన కాలమో కాదు. గతంలోని కొన్ని చీకటికోణాలలో మాదిరిగా ఎవడు పాలకుడో, ఎవడు దురాక్రమణ దారో ప్రజలు పట్టించుకోని దురదృష్టకర కాలం కాదది. ఒక గొప్ప స్వాతంత్ర్య సమరంతో పదిహేనేళ్ల క్రితమే స్వేచ్ఛావాయువులు పీల్చుకునే మహదవకాశం సాధించుకున్న దేశం. ఇలాంటి జాతీయవాద స్పృహకు పునాది ఆ ఉద్యమమే.

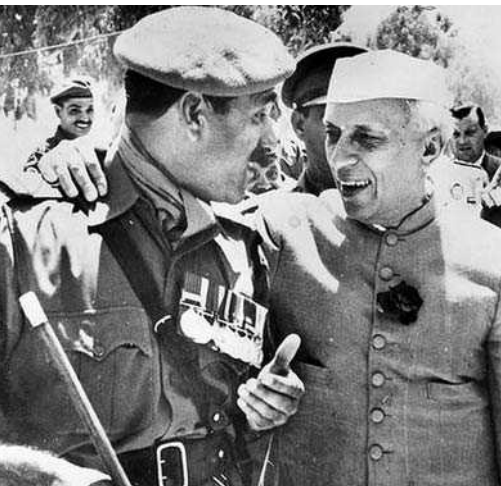
తక్షణం ఢిల్లీ బయలుదేరదామని బలంగా అనిపించినా, అక్కడి ఒక పాఠశాలలో ప్రసంగం ఉండడం వల్ల ఆనంద్ (ప్రజాప్రతినిధి హోదాలో) ఆగిపోతాడు. జరిగిన పరిణామాలు పిల్లలకు తెలియచేయడం అవసరమని భావిస్తాడు. అంతా విన్న ఒక బాలుడు భయం భయంగా, బిక్కుమొహంతో

వచ్చి జేబులో నుంచి ఒక నాణెం తీసి ఆనంద్ చేతిలో పెడతాడు. అది పావలా నాణెం. 'చైనా మీద పోరాటానికి ఇది నా విరాళం' అన్నాడు. నిజమే, అది 25 నయాపైసల నాణెమే. తక్కువ విలువే. కానీ చైనా దాడి, భారత్ చిక్కుకున్న పరిస్థితికి ఆ పిల్లవాడి స్పందన విలువ కట్టలేనిది. చెమర్చిన కళ్లతో ఆనంద్, 'ఇది పండిట్ జీకి అందచేస్తాను. నీకు రశీదు కూడా వస్తుంది' అంటాడు. ప్రథమ ప్రధాని మీద భారత జాతి ఉంచుకున్న ఆకాశమంత విశ్వాసానికి పెద్ద హేతువే ఉంది. వందల్లో జానిసత్వంలో మగ్గిన జాతి స్వాతంత్ర్యం సాధించుకున్న తరువాత జాతిని నడిపే బాధ్యత ఆయన స్వీకరించారు. సమకాలికులు నెహ్రూ జీవించి ఉండగానే మన పురాతన మహనీయుల పక్కన ప్రతిష్ఠించారు. కానీ ఈ ధోరణి నుంచి బయటపడిన నెహ్రూ భక్తుడు పీవీ. నెహ్రూ గొప్పవారో కావచ్చు. చారిత్రక వాస్తవం, వాస్తవిక దృక్పథం అంతకంటే గొప్పవి కదా!

చారిత్రక దృష్టితో ఆయన పాత్రను అంచనా వేయడం కూడా అవచారం అనుకుంటే నిజానికి అది నెహ్రూ వ్యక్తిత్వానికి అవచారం చేసినట్టు. అందుకే పీవీ అంటారు, 'ఆయన విజయాలను పూర్తిగా విమర్శనారహిత దృక్పథం నుంచి చూడడమూ పనికి రాదు. ఆయన సాధించిన విస్తార విజయాల వెనుక, ఆయనదిగా చెప్పుకుంటున్న ఒకే ఒక ఖరీదమై వైఫల్యం వెనుక ఉన్న కారణాలను నిష్పాక్షికంగా విశ్లేషించుకోవడం అవసరం' (లోపలి మనిషి, పే 346). ఒక వ్యక్తిని గాఢంగా అభిమానించడం వేరు. దేశ ప్రయోజనాల స్పృహతో, చారిత్రక దృష్టితో, ఇవి చెప్పిన తీర్పుల ప్రాతిపదికగా ఆ వ్యక్తి తప్పొప్పులను అంచనా వేసే ప్రయత్నం వేరు. ఎవరి విషయంలో అయినా ఇది నిజం.

(జాగృతి, 2019 దీపావళి సంచిక నుంచి, కొన్ని మార్పులతో)

అధినేతల పర్యటనలలో ఆత్మీయ పలకరింపులూ, ఆలింగనాలూ, కరచాలనాలూ దానికి మామూలే! అనంతరం ఆ స్ఫూర్తికి విరుద్ధంగా వ్యవహరించడం వెన్నతో పెట్టిన విద్య, ఇరుగు పొరుగు దేశాలతో చైనా వ్యవహరించే తీరు అదే. భారత్ విషయంలో చైనా ఆది నుంచి ధోరణి ఇదే. నాడు నెహ్రూ హయాంలోనూ, నేడు నరేంద్రమోదీ హయాంలోనూ అదే నమ్మకద్రోహం. అప్పట్లో 'పంచశీల' ఒప్పందం పేరుతో, హిందీ-చీనీ భాయి భాయి అంటూ వంచనకు పాల్పడింది. ఇప్పుడు కూడా అదే పంథా. 2014లో నరేంద్రమోదీ అధికార పగ్గాలు చేపట్టినప్పటి నుంచి ఆయనతో చెట్టపట్టాల వేసుకుని, స్నేహాన్ని నటించింది. గత ఏడాది అక్టోబర్ రెండోవారంలో తమిళనాడులోని మహాబలి పురంలో పర్యటించిన చైనా అధినేత జిన్ పింగ్ నెలలు తిరగకముందే సరిహద్దుల్లో అశాంతిని సృష్టిస్తూ నమ్మకద్రోహానికి పాల్పడ్డారు. అడాల్ఫ్ హిట్లర్ శాంతి ఒప్పందం మీద సంతకం చేసి, ఆ చేష్టలు నిరా తడి ఆరక ముందే సైన్యాన్ని నడిపించేవాడు. ఇప్పుడు చైనా చేస్తున్నది అదే. వాస్తవ నియంత్రణ రేఖ వెంబడి బలగాలను తగ్గించడానికి ఒక పక్క చర్చలలో పాల్గొంటూనే ఇంకొక పక్క వేలాది సైన్యాన్ని అక్కడికి చైనా తరలిస్తున్నది. పైగా ఇలాంటి పరిస్థితికి కారణం భారత్ అంటూ దుష్ప్రచారం సాగిస్తున్నది.

గల్వాన్ లోయ-భారతదేశానిదే!

ఒక్కసారి చరిత్ర లోతుల్లోకి వెళితే చైనా కుట్రలు కనిపిస్తాయి. తొలి ప్రధాని పండిట్ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ చైనాతో సత్సంబంధాలను ఆకాంక్షించారు. బీజింగ్ కూడా అదే వైఖరిని వ్యక్తం చేసినట్లు కనిపించింది. దీంతో పంచశీల ఒప్పందం కుదిరింది. ఉభయ దేశాల సార్వభౌమత్వాన్ని గౌరవించడం, సరిహద్దుల విషయంలో సంయమనం, పాత ఒప్పందాలను గౌరవించడం, వాస్తవాల ప్రాతిపదికగా ముందుకు వెళ్లడం స్థూలంగా ఒప్పందం సారాంశం. 1954లో భారత ప్రధాని నెహ్రూ, చైనా ప్రధాని చౌఎన్ లై సంతకాలు చేశారు.

నాటి చైనా అధినేత, కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యదర్శి మావో జెడాంగ్ ఈ ఒప్పందానికి ప్రత్యక్ష సాక్షి. ఒప్పందం కుదిరిన ఎనిమిదేళ్లకే చైనా ఆకస్మికంగా భారత్ తో యుద్ధానికి దిగింది. 1962 అక్టోబర్ 20న మొదలైన యుద్ధం 31 రోజుల పాటు నవంబర్ 21 వరకు సాగింది. పంచశీల ఒప్పందాన్ని కుదుర్చు కుని, వామపక్ష భావజాలం గల పొరుగు దేశం అనూహ్యంగా దాడికి దిగడం నెహ్రూ భరించలేక పోయారు. అవమాన భారంగానే 1964లో నెహ్రూ కన్ను మూశారని అప్పట్లో చాలామంది భావించేవారు. యుద్ధంలో 1383 మంది భారత సైనికులు అమరులు కాగా, 1696 మంది గాయపడ్డారు. 3968 మంది సైనికులను బీజింగ్ బందిలుగా పట్టుకుంది. 722 మంది చైనా సైనికులు చనిపోయారు.

నాటి చౌఎన్ లై మాదిరిగానే నేటి జిన్ పింగ్

భారత్ ను మోసగించారు. మోదీ 2014లో అధికారం చేపట్టినప్పటి నుంచి ఆయనతో సాన్నిహిత్యాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు. రెండు ఆసియా దిగ్గజాలు కలిసి పనిచేస్తే ప్రపంచాన్నే విలవచ్చున్నట్లు జిన్ పింగ్ మాట్లాడారు. చైనా పర్యటనల సమయంలోనూ, బ్రిక్స్ (బ్రెజిల్, రష్యా, ఇండియా, చైనా, దక్షిణాఫ్రికా) ఇతర అంతర్జాతీయ వేదికలపైన ముచ్చటించుకున్నారు. అధికారికంగా, అసాధికారికంగా ఇరువురు అధినేతలు 18 సార్లు కలుసుకున్నారు.

మోదీ ప్రధాని కాకముందు కూడా చైనా పట్ల ఆసక్తి కనబరిచేవారు. గోద్రా అల్లర్లు సాకుగా చూపి అప్పట్లో పలుదేశాలు ఆయనకు వీనా నిరాకరించాయి. కానీ చైనా, జపాన్ ఆయనపట్ల సానుకూలంగా స్పందించాయి. ఇప్పటి వరకు మోదీ 9 సార్లు చైనా సందర్శించారు. అయిదుసార్లు ప్రధాని హోదాలో పర్యటించగా, నాలుగు సార్లు గుజరాత్ ముఖ్య మంత్రిగా చైనా సందర్శించారు. చైనాలో ఎక్కువసార్లు పర్యటించిన ప్రధానిగా మోదీ చరిత్ర సృష్టించారు. మోదీ కాకుండా నెహ్రూ, రాజీవ్ గాంధీ, పాములపర్తి వెంకటనరసింహారావు, అటల్ బిహారీ వాజపేయి, మన్మోహన్ సింగ్ చైనా పర్యటనకు వెళ్లారు. చైనా అధినేత జిన్ పింగ్ సైతం భారత్ లో పర్యటించారు. ఆయన గత ఏడాది అక్టోబరు 11,12 తేదీల్లో తమిళ నాడులోని మహాబలిపురం (ఒకప్పటి మామళ్ళాపురం) సందర్శించారు. ఉభయ దేశాల సంబంధాలపై గంభీర ప్రసంగాలు చేశారు. ఉభయ దేశాలు కలిసి

పనిచేయాల్సిన ఆవశ్యకతను వివరించారు.

ఇది జరిగిన కొద్ది నెలలకే మంచుతో నిండి ఉండే లదాక్ లో మంటలు సృష్టించి, గల్వాన్ లోయ తమదేనని మొండిగా వాదిస్తున్నారు. గల్వాన్ లోయ మొదటి నుంచీ భారత్ భూభాగంలోనే ఉంటే, ఈ విషయాన్ని గులామ్ రసూల్ గల్వాన్ మనుమడు మొహమ్మద్ అమిన్ గల్వాన్ వెల్లడించారు. బ్రిటిష్ హయాం నుంచే ఈ ప్రాంతం భారత్ ఆధీనంలో ఉందని ఆయన స్పష్టం చేశారు. 1962 నుంచి గల్వాన్ లోయను ఆక్రమించుకోవాలని బీజింగ్ పన్నాగం పన్నుతోంది. కానీ భారత సైన్యం ముందు దాని పప్పులు ఉడకటం లేదు. తాజా ఘర్షణల్లో ఈ ప్రాంతం కాపాడుకునేందుకు భారత సైనికులు గొప్ప పోరాటం చేశారు. వారి త్యాగం వెలకట్ట లేనిది. భవిష్యత్తులో ఎన్ని ఇబ్బందులు ఎదురైనా గల్వాన్ లోయను కాపాడుకుంటామని భారత సైనికులు ప్రతినబూనారు.

సుదీర్ఘకాలం అధికారంలో కొనసాగిన గత భారత ప్రభుత్వాలు చైనా విషయంలో స్పష్టమైన వైఖరిని ఏర్పరచుకోలేకపోయాయి. చైనాను ప్రమాదకారిగా ఎప్పుడూ పరిగణించలేదు. ఆ ఉదార వైఖరి కొంప ముంచింది. ఐరాన భద్రతా మండలిలో శాశ్వత సభ్యత్వం పొందే అవకాశం వచ్చినప్పటికీ దాన్ని నెహ్రూయే చైనాకు కట్టబెట్టారన్న అభిప్రాయం దౌత్యవర్గాల్లో ఉంది. ఇంతకాలం పాకిస్తాన్ ను బూచిగా చూస్తూ, చైనాతో గల ప్రమాద తీవ్రతను అంచనా వేసుకోలేకపోయారు. 1998లో వాజపేయి మంత్రివర్గంలో రక్షణమంత్రి జార్జి ఫెర్నాండెజ్ పాకిస్తాన్ కన్నా చైనానే భారత్ కు ఎక్కువ ప్రమాదకారి అని ప్రకటించారు. ఈ ప్రకటన రాజకీయ, రక్షణ రంగాల్లో ప్రకంపనలు సృష్టించింది. మనకంటే చాలా విషయాల్లో ఎంతో చిన్నదైనా పాకిస్తాన్ భారత్ ను ఏమి చేయలేదనీ చైనానుంచే ప్రమాదం పొంచి ఉందనీ ఫెర్నాండెజ్ విపుష్ట వ్యాఖ్యలు చేశారు. అప్పట్లో ఆ వ్యాఖ్యలను కొందరు కొట్టిపారేసినప్పటికీ, వాటిల్లో నిజం ఉందన్న మాట సత్యం. సమీపగతంలోకి వెళ్లినా ఇది తెలుస్తుంది. గత ఏడాది డిసెంబర్ నెలాఖరులో సైన్యాధిపతిగా బాధ్యతలు చేపట్టిన జనరల్ మనోజ్ ముకుంద్ నరపణ్ దేశ ఉత్తర సరిహద్దుల్లో కీలకమని వ్యాఖ్యానించారు. బాధ్యతలు చేపట్టిన వెంటనే జనవరి 9,10 తేదీల్లో సియాచిన్ గ్లేసియార్ ను ఆయన సందర్శించారు. ప్రమాదాన్ని ముందే హాగట్టిన ఆయన చైనా సరిహద్దుల్లో భద్రతను పటిష్టం చేశారు. ప్రభుత్వ ఆదేశాలను, సూచనలను పాటిస్తూ సరిహద్దులో బలగాలను అనుక్షణం అప్రమత్తం చేస్తున్నారు. నెహ్రూ కాలానికి, నేటికీ స్పష్టమైన తేడా ఉంది. 1962 యుద్ధంలో భారత్ పరాభవానికి గురైంది. ఇప్పటి పరిస్థితి అలా లేదు. ధైర్యంగా డీకౌంటోంది. బీజింగ్ ను బలంగా అడ్డుకుంటోంది. ★

టిమ్స్ - తెలంగాణ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సైన్సెస్. ప్రభుత్వం రెండు నెలల క్రితం ప్రకటించింది. కరోనా వైరస్ కమ్ముకున్న నేపథ్యంలో దీనిని ఆగమేఘాల మీద సిద్ధం చేశారు. భారీగా నిధులు కేటాయించారు. తక్షణమే సేవలు ప్రారంభిస్తామన్నారు. ఇది విని ప్రజలు కూడా ఎంతో సంబరపడ్డారు. ఎయిమ్స్ స్థాయిలో టిమ్స్ను తీర్చిదిద్దుతారని, అత్యాధునిక ప్రభుత్వ వైద్యం, సాంకేతిక సౌకర్యాలు అందుబాటులోకి వస్తాయని అనుకున్నారు. మొదట్లో అయితే కరోనా రోగులకు మంచి రోజులు వచ్చినట్లేనని, సీఎం కేసీఆర్ ప్రకటించినట్లు ఒక్కచావు కూడా తెలంగాణలో నమోదుకాని విధంగా టిమ్స్ రూపుదిద్దు కుంటుందని అందరూ అనుకున్నారు.

టిమ్స్

ఇప్పటికైనా సేవలు

కానీ, టిమ్స్ ప్రారంభంలో తాత్కాలికంగా జరిగింది. కారణం తెలియదు. రోజురోజుకు కరోనా కేసుల సంఖ్య ఉధృతంగా పెరుగుతున్నప్పటికీ, పాజిటివ్ కేసులు నాలుగంకెలకు చేరినప్పటికీ, మృతులసంఖ్య పెరుగుతున్నప్పటికీ పట్టించుకోలేదు. ఓ దశలో టిమ్స్ అనేది ప్రకటనలకే పరిమితం అన్న అభిప్రాయం కూడా వచ్చేసింది. అయితే ఇన్నాళ్లూ నాన్ని ప్రభుత్వం ఎట్టకేలకు ఇటువైపు దృష్టి సారించింది. ఫలితంగా టిమ్స్లో కదలిక వచ్చింది.

ప్రజలంతా ఎంతో ఉన్నత సేవలు అందుతాయని కలలుగంటున్న సమయం రానే వచ్చింది. కానీ, అక్కడ పరిస్థితి ఎలా ఉంటుందో, వైద్య సేవలు ఎలా కొనసాగుతాయో అనుభవంలోకి వస్తేగానీ అంచనా వేయలేం.

రాష్ట్రంలో కరోనా కేసులు బయటపడిన మొదట్లోనే ప్రత్యేకంగా కొవిడ్-19 చికిత్స కోసం ఓ హాస్పిటల్ ఏర్పాటు చేస్తామని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. గచ్చిబౌలిలోని స్పోర్ట్స్ విలేజ్లో వృధాగా ఉన్న కాంప్లెక్స్ను తీసుకుని అవసరమైన ఏర్పాట్లు చేసింది. తర్వాత కొద్దిరోజులకు ఆ ఆసుపత్రినే టిమ్స్గా మారుస్తామని చెప్పింది. కానీ, దాని గురించి ఆ తర్వాత అంతగా పట్టించుకోలేదు. కాంట్రాక్టు పద్ధతిలో టిమ్స్కు అవసరమైన రిక్రూట్మెంట్ కోసం నోటిఫికేషన్ ఇచ్చినా డాక్టర్లు, నర్సులు, ఇతర పోస్టులను భర్తీ చెయ్యలేదు. కొందరు డాక్టర్లు, సిబ్బందిని ఉస్మానియా ఆసుపత్రి నుంచి డిప్యూటీషన్ మీద అక్కడికి పంపించింది. అయితే.. అక్కడ అవసరమైనంత పనిలేకపోవడం, కరోనా రాష్ట్రంలో ఉధృతం కావడం, ఉస్మానియాలో అవసరం మేరకు డాక్టర్లు, మిగతా సిబ్బంది అంతా తిరిగి ఉస్మానియాకు వెళ్లాల్సి వచ్చింది. అంత పెద్ద హాస్పిటల్లో ఒకరిద్దరు స్టాఫ్ వచ్చి, తాళాలు తీసుకుని ఖాళీగా కూర్చుంటున్న పరిస్థితి దాపురించింది. అయితే.. కొద్దిరోజులుగా రాష్ట్రంలో కరోనా కేసులు భారీగా పెరుగుతుండటం,

సర్కారీ ఆసుపత్రుల్లో బెడ్లు సరిపోని పరిస్థితి తలెత్తడంతో ప్రభుత్వం తాజాగా హడావుడి మొదలుపెట్టింది.

వాస్తవానికి మనదేశంలో కరోనా కేసులు బయటపడ్డ మొదట్లో తెలంగాణ ప్రభుత్వం చాలా తేలికగా తీసుకుంది. అసలు కరోనా మన దరికి కూడా చేరదంటూ సాక్షాత్తు అసెంబ్లీలోనే ప్రకటనలు చేసింది. కానీ, ఆ తర్వాత కేసులు ఒక్కొక్కటిగా పెరుగుతుండటంతో హడావుడి మొదలెట్టింది. సికింద్రాబాద్లోని గాంధీ ఆసుపత్రిని కరోనా హాస్పిటల్గా ప్రకటించింది. ఇంకా కేసులు పెరుగుతుండటంతో గచ్చిబౌలిలోని స్పోర్ట్స్ అథారిటీకి చెందిన 13 అంతస్తుల భవనాన్ని తీసుకుని, కరోనా స్పెషల్ హాస్పిటల్గా తీర్చిదిద్దడామని చెప్పింది. మంత్రులు కొద్దిరోజుల పాటు రోజూ వెళ్లి అక్కడి ఏర్పాట్లను పరిశీలించారు. తర్వాత మర్చిపోయారు. మధ్యలో కొన్నిరోజులు టెన్షులు, కేసుల సంఖ్య తగ్గడంతో దాని జోలికే వెళ్లేదు. కానీ కొన్ని బెడ్లు, ఇతర ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఏర్పాటు చేసి ఉండటం, కరోనా రోగుల సంఖ్య విపరీతంగా పెరుగుతుండటంతో చికిత్స మొదలుపెట్టాలని జనం నుంచి డిమాండ్ వచ్చింది. దీంతో హాస్పిటల్ను ప్రారంభించారు. వారం రోజుల్లో 47 మంది పేషెంట్లను అవుట్ పేషెంట్ విభాగంలో పరీక్షించారు. ఈలోపు ఉస్మానియా హాస్పిటల్లో పని ఒత్తిడి, ఇతర

కారణాలతో పీజీ డాక్టర్లు ఆందోళన వ్యక్తం చేయడంతో గచ్చిబౌలిలోని స్టాఫ్ అందరినీ తిరిగి ఉస్మానియాకు పంపారు. దీంతో టిమ్మి ఎప్పట్లాగే ఒకరిద్దరు సిబ్బందితో నామమాత్రంగా మారిపోయింది.

టిమ్మి కోసం స్వాధీనం చేసుకున్న భారీ బహుళ అంతస్తుల బిల్డింగ్లో 1260 పడకలకు సరిపడా ఏర్పాట్లు చేశారు. ఈ భవనంలోని మొత్తం 13 అంతస్తులలో 468 గదులున్నాయి. 50 బెడ్లతో ఐసీయూ, 14 వెంటిలేటర్లను కూడా ఏర్పాటు చేశారు. ఇంతా చేసి స్టాఫ్ రిక్రూట్మెంట్ విషయంలో మాత్రం శ్రద్ధ చూపలేదు. ప్రారంభమై రెండు నెలలు గడిచినా ఒక్క పేషెంట్ను కూడా చేర్చుకోలేదు. చికిత్స అందించలేదు. టిమ్మిను ప్రకటించిన తొలి రోజుల్లో 153 మంది డాక్టర్లు, 228 మంది నర్సులు, పారామెడికల్ సిబ్బంది, శానిటైజేషన్, పేషెంట్ కేర్,

హాస్పిటల్ను ప్రారంభిస్తామని.. అంతకు రెండు రోజుల ముందు వైద్య, ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి ఈటల రాజేందర్ ప్రకటించారు. ఏప్రిల్ 19వ తేదీన విలేకరుల సమావేశంలో గచ్చిబౌలి హాస్పిటల్ను టిమ్మిగా మారుస్తామని సీఎం ప్రకటించారు. తర్వాతి రోజు నుంచే సేవలు అందుబాటులోకి వస్తాయన్నారు. దాంతో ఎవరూ ప్రారంభించకుండానే టిమ్మిలో పనులు మొదలయ్యాయి. ఆ తర్వాత జూన్ 6వ తేదీన అవుట్ పేషెంట్ సేవలు మొదలయ్యాయి. కానీ, వారం రోజుల్లోనే ఆ సేవలను కూడా నిలిపివేశారు.

టిమ్మిను ప్రకటించాక దాదాపు 40 రోజుల తర్వాత రిక్రూట్మెంట్ నోటిఫికేషన్ ఇచ్చారు. బయో కెమిస్ట్రీ, పాథాలజీ, మైక్రో బయాలజీ, జనరల్ మెడిసిన్, డిబీసీడీ, రేడియో డయాగ్నోసిస్, అనెస్థీషియా, నర్సింగ్ స్టాఫ్, ఆడియోస్ట్రీషియన్ విభాగంలో పని చేసేందుకు ప్రొఫెసర్లు, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్లు,

అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్లు సహా 662 పోస్టులు భర్తీ చేస్తామని చెప్పారు. అయితే ఇవన్నీ కూడా జిల్లాసోర్సింగ్, కాంట్రాక్టు పద్ధతిన ఏడాది కోసం చేసే నియామకాలే. తర్వాత కొనసాగిస్తారా? లేదా? అన్న అనుమానంతో చాలామంది ఆసక్తి చూపలేదని వైద్య నిపుణులు అభిప్రాయపడ్డారు. టిమ్మిలో చేసిన ఏర్పాట్లకు అనుగుణంగా చికిత్స అందించాలంటే నోటిఫికేషన్ ఇచ్చిన మేర రిక్రూట్మెంట్ సరిపోదని స్పష్టం చేస్తున్నారు. ఈ ఆసుపత్రికి 300 మంది డాక్టర్లు, 500 మంది నర్సింగ్, 500 మంది పారామెడికల్ సిబ్బంది, 200 మంది శానిటైజేషన్ సిబ్బంది అవసరమని చెబుతున్నారు.

ఏ హాస్పిటల్లో అయినా ముందుగానే రేడియాలజీ విభాగం, ఆపరేషన్ థియేటర్లు ఏర్పాటు చేస్తారు. కానీ టిమ్మిలో అవేమీ లేవు. ఎక్స్రే, సిటీ స్కాన్, ఎంఆర్ఐ వంటి అత్యవసర పరీక్షలు కూడా అందుబాటులో లేవు. ఆపరేషన్ థియేటర్లు కూడా ఏర్పాటు చేయకుండానే ఇంత పెద్ద ఆస్పత్రిని ప్రారంభించారు. అంటే, ఇక్కడ చికిత్స మొదలైనా స్పానింగ్ కోసం వేరే హాస్పిటల్కు వెళ్లక తప్పదు.

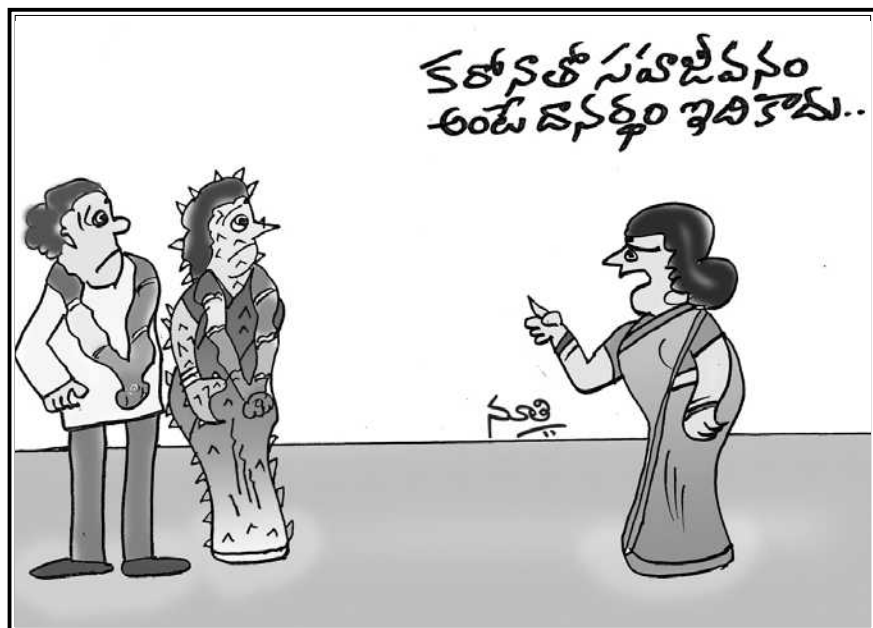
అయితే.. తాజాగా టిమ్మిలో అత్యాధునిక సాంకేతిక వ్యవస్థ ఉపయోగిస్తున్నట్లు మంత్రి ఈటల రాజేందర్ స్పష్టం చేశారు. అంతేకాక, ఇక్కడ వెయ్యి పడకలకు ఆక్సిజన్ సౌకర్యం కల్పిస్తున్నట్లు చెప్పారు. మరో 50 పడకలకు వెంటిలేటర్ల సౌకర్యం ఉందని తెలిపారు. ఇప్పటికే టిమ్మిలో పనిచేసే వైద్య సిబ్బంది, డాక్టర్లకు మంచి క్యాంటీన్ ఏర్పాటు చేశామని చెప్పారు. ఆరోగ్య రంగంలో కేరళ, తమిళనాడు రాష్ట్రాలతో పోటీ పడుతున్నట్లు వెల్లడించారు. టిమ్మిలో ఐపీ సేవలు అందించేందుకు అవసరమైన సిబ్బంది నియామక ప్రక్రియ కూడా పూర్తయిందన్నారు. మొత్తం 499 పోస్టులకు 13 వేల డరఖాస్తులు వచ్చాయని, వీటిలో అర్హులను నిబంధనలకు అనుగుణంగా ఎంపిక చేసినట్లు వెల్లడించారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ందించేనా!

సెక్యూరిటీ తదితర సర్వీసుల కోసం మరో 578 మందిని అపాయింట్ చేస్తామని సర్కారు చెప్పింది. కానీ అదంతా ప్రకటనలకే పరిమితమయింది.

వాస్తవానికి ఇప్పటివరకు టిమ్మికు అధికారికంగా ప్రారంభోత్సవం జరగలేదు. కరోనా పేషెంట్ల సంఖ్య పెరిగితే నేరుగా చికిత్సలు ప్రారంభిస్తామని ప్రకటించి.. ఏర్పాట్లు చేశారు. ఏప్రిల్ 6వ తేదీన కరోనా

● మంచుసూర్యం ●

దైవబలంతో విజయం

ఎల్లప్పుడూ పెదవుల మీదచిరునవ్వుతో కనిపించే వాళ్లు అందరి మనసులలో స్థానం సంపాదించు కుంటారు. ధర్మబద్ధమైన జీవితం గడిపేవారిలో ఒక అలౌకికానందం వెల్లివిరుస్తుంటుంది. ఆ ప్రసన్నత, ఆ ఆనందకాంతి వారి వదనంపై ప్రతిఫలిస్తుంది. ఈ ఆనందం కలిగిన వెంటనే వారిలోని విరుద్ధ భావాలు తొలగిపోతాయి. పొరుగువారిని ప్రేమించే లక్షణం అలవడుతుంది. పాపకర్మలు చేయడం, ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకోవడం అవసరం లేని ప్రశాంత జీవనం అలవాటు అవుతుంది. మనసా, వాచా, కర్మణా పాపకర్మలు చేయ కుండా నియంత్రించుకోగలిగే సామర్థ్యం పట్టుబడుతుంది. నిర్మలమైన అంతఃకరణ కన్నా మించిన జ్ఞాన సంపద మరొకటిలేదు. కృషి ఉంటే సాధించలేదని ఏదీ లేదు. పట్టుదల, సత్సం కల్పం, అవిరామమైన కృషి ఉన్నప్పుడు విజయం తప్పక సిద్ధిస్తుంది. కార్యోన్ముఖులైన వారు మార్గమధ్యలో ఎన్ని పరాజయాలు ఎదురైనా కృంగిపోక తమ కృషిని కొనసాగిస్తారు. పరాజయం పాలైనా మళ్ళీ తమ ప్రయత్నాన్ని వీడకుండా ముందుకు నడిచే ధీరులను మాత్రమే విజయం వరిస్తుంది. నేడు పేరు ప్రఖ్యాతులు పొందినవారంతా అయీ రంగాల్లో అవిరళ కృషిచేసిన ఫలితంగానే ప్రపంచానికి ఆదర్శంగా నిలిచారు. విజయం సాధించడానికి సంకల్పం, కృషితో పాటు దైవబలం కూడా అత్యవసరం. దైవకృపను పొందడానికి ధర్మాచరణ ఒక్కటే మార్గం. ధర్మమార్గం ద్వారా సాధించే విజయం శాశ్వతంగా నిలుస్తోంది. అర్జునుని వలే లక్ష్యం మీదనే దృష్టి నిలిపిన సాహసవంతులే విజయానికి అర్హులు.

● అసలు నిజం ●

ఓ ఆత్మ నీవు వెళ్లపో..

వాస్తవానికి శరీరం, ఆత్మ రెండు వేర్వేరు. శరీరంలో ప్రాణం ఉన్నంతవరకు అందులో ఆత్మ ఉంటుంది. శరీరం చనిపోయిందంటే ఆత్మ అందులో ఉండలేదు. ఎందుకంటే ఆత్మ చెప్పినట్టు శరీరం వినే స్థితిలో ఉండదు. శరీరాన్ని దహనం చేసే దాకా ఆత్మ, మళ్ళీ శరీరంలోకి చొచ్చి తిరిగి శరీరాన్ని లేపి, తన వాళ్లతో కలిసి ఉండాలని ప్రయత్నిస్తూనే ఉంటుంది. పాడే కట్టి శరీరాన్ని ఎత్తుకు పోయేటప్పుడు సృశానానికి కొద్ది దూరంలో దింపి, చిన్న ముల్లలో కట్టిన బియ్యాన్ని విప్పి కింద పోస్తారు. ఎందుకంటే శరీరాన్ని కాల్చిన తర్వాత తన వాళ్లపై ఇష్టంతో ఆత్మ ఇంటికి రావాలంటే శవంపై చల్లిన ప్యాలాలను, ఈ బియ్యాన్ని పూర్తిగా ఒక్కో గింజను లెక్కించిన తర్వాతనే ఆత్మకి తన వాళ్లను చూడడానికి అనుమతి లభిస్తుంది. అదీ సూర్యోదయం లోపు మాత్రమే. అంతలోపు లెక్కించకపోతే, మళ్ళీ తిరిగి మొదటి నుండి లెక్కించాలి. శరీరాన్ని చితి మీద పెట్టి కుండలో నీరు పోసి దానికి రంగ్రాలు చేసి చుట్టూ తిరుగుతారు. కుండ నీ శరీరం లాంటిది. అందులో ఉన్న నీరు, నీ ఆత్మ లాంటిది. కుండకు పెట్టిన రంగ్రం నుండి నీరు ఎలాగైతే వెళ్లి పోయిందో, నీ శరీరం నుండి నీ ఆత్మ బయటికి పోయింది. కుండను కింద పడేసి పగలగొడతాం. అంటే ఇప్పుడు నీ శరీరాన్ని కాలేస్తాం. ఇక నీకు ఈ శరీరం ఉండదు, నువ్వు వెళ్లిపో అని ఆత్మకు మనమిచ్చే సంకేతమే నీటికుండను పగలగొట్టడంలోని ఉద్దేశం.

● సంప్రదాయం - శాస్త్రీయత ●

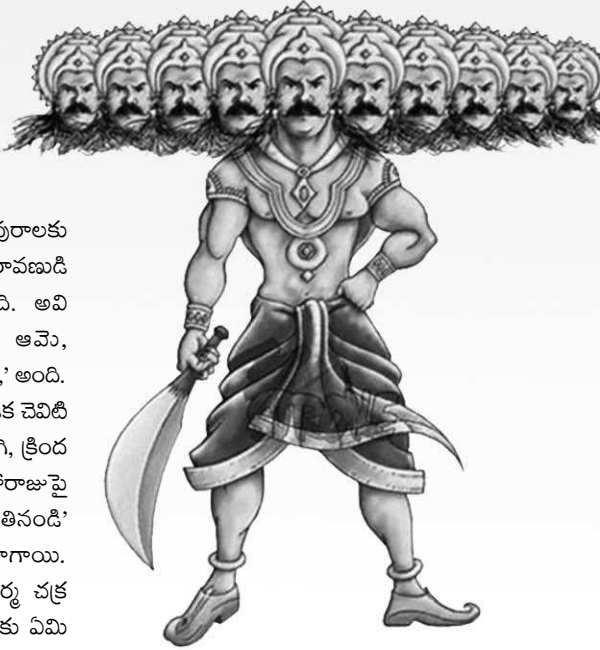
గుమ్మడికాయతో దృష్టి దోష నివారణ

నరదృష్టి తగిలితే నాపరాయి కూడా పగిలిపోతుంది అని మన పెద్దలు చెబుతుంటారు. కనుకనే దిష్టి నివారణ కొరకు ఇంటి ముందు గుమ్మడికాయ కడుతారు. కాయగూరలలో సంవత్సర కాలం పాటు పాడవకుండా నిలువ ఉండేది గుమ్మడి కాయ ఒక్కటే. అంత సామర్థ్యం కలిగిన బూడిద గుమ్మడి కాయ దృష్టి దోష నివారణ కొరకు గుమ్మంపై కడితే కట్టిన కొన్ని రోజులకే పాడై పోతూ ఉంటాయి. ఇలా తరచూ పాడై పోవడానికి అనేక కారణాలు ఉంటాయి. అందులో మొదటిది నరదృష్టి ఎక్కువగా ఉంది అని అర్థం. ఇంకొకటి ఆ ఇంటిపై నకారాత్మక శక్తి ఎక్కువగా ఉంది అని కూడా భావించవచ్చు. ఎక్కువగా బూడిద గుమ్మడికాయలు కడుతున్నప్పుడల్లా కొద్ది రోజులకే కుళ్ళి పోతున్నాయంటే ఇంటి మీద ఎక్కువగా నరఘోష, నరదృష్టి, నరపీడ ఉందని భావిస్తారు. ఇంట్లోని మనుషులకు తగలవలసినటువంటి ఆ దోషాన్ని ఆ

గుమ్మడికాయ లాక్కొని చెడిపోతుందని నమ్మకం. ఇంట్లో అద్దెకు నివసిస్తున్న వారైనా కూడా ఇంటి ద్వారం పైన గుమ్మడికాయను కట్టుకోవాలంటారు. గుమ్మడికాయ ఇంటికి ఉంటే కాలభైరవుడు రక్షణగా ఉన్నట్లు గుర్తు. ఇంటి ముందుకు వచ్చేటువంటి దోషాలు అంటే నరఘోష, నరపీడ, నరదృష్టి, నకారాత్మక శక్తిని అంతా కూడా కాలభైరవ స్వరూపమైనటువంటి గుమ్మడికాయకు నిరోధించే శక్తి ఉందని నమ్మకం. కాబట్టి గుమ్మడికాయ విషయంలో ఎప్పుడూ కూడా అశ్రద్ధ చేయరాదని పెద్దలు చెబుతుంటారు. గుమ్మడికాయతో పాటు ఐశ్వర్య కాళీ ఘోటో యంత్రాన్ని జోడిస్తే ఆశక్తి మరింత రెట్టింపు అయి పూర్తి స్థాయి ఫలితాలు లభిస్తాయని చాలామంది విశ్వాసం. ఇంటికి కాని వ్యాపార సంస్థలకు కాని కట్టిన గుమ్మడికాయను ఒక సంవత్సరం దాటితే తప్పక తీసివేయాలి. గ్రహణాలు వచ్చిన, ఇంట్లో పురుడు మైల వచ్చిన, మృత్యువు సంబంధించి సూతకం వచ్చిన, ఇంట్లో అమ్మాయిలు పుష్పవతి అయిన ఇలాంటి ఏ సూతకం అయినా వస్తే కట్టిన గుమ్మడికాయ శక్తిని కోల్పోతుంది. కాబట్టి సూతకం అయిపోగానే కొత్తది కట్టుకోవాలని, పాడైపోయినప్పుడల్లా పాతదాని స్థానంలో కొత్తది కట్టాలని పెద్దలు చెబుతుంటారు. అయితే ఎవరికి వారు ఇంట్లో కాస్త పసుపు పూసి, కుంకుమ బొట్టు పెట్టి గుమ్మడికాయ కడితే సరిపోదు. వాటికి విధి విధానంగా శాస్త్రోక్తంగా పూజ జరిపించి శుభ ముహూర్తంలో కడితే ఉత్తమ ఫలితాలు సిద్ధిస్తాయని అనుభవజ్ఞుల కథనం. ఒకవేళ గుమ్మడికాయ కట్టకపోతే ఒక బూడిద గుమ్మడికాయ, నరదృష్టి నివారణకు గోమాత సహిత నవ యంత్ర యుక్త ఐశ్వర్య కాళీ ఘోటో ఇంటి లోపల గుమ్మం పైన అమర్చుకుంటే అన్ని శుభాలు కలుగుతాయని పండితుల వచనం. ★

ధీర్ఘ మేధామే !

పూర్వం చక్రవేణుడు అనే ధర్మాత్ముడు, సదాచారపరాయణుడు, సత్యవాది, దయామయుడు, మహాజ్ఞాని, అయిన మహారాజు ఉండేవాడు. అతను రాజకోశాగారం నుండి ధనం తనకోసం వాడుకోవడం దోషంగా భావించి, భార్యతో తన పొలంలో వ్యవసాయం చేసుకునేవాడు. రాణి నాగలి లాగితే, రాజు విత్తనాలు చల్లేవాడు. పొలంలో పండిన పత్తితో బట్టలు చేసుకుని ధరించేవాడు. తమ పొలంలో పండిన ఆహారమే తినేవారు. రాణికి ఖరీదైన ఆభరణాలు ఉండేవి కావు. వారి కష్టస్థితిని జీవనానికే సరిపోయేది. ఒకనాడు ఆ రాజ్యంలో జరిగిన తీర్థానికి వచ్చిన ధనికులైన వ్యాపారుల భార్యలు, ఆడంబరంగా రాణిని దర్శించారు. ఆమెను కూడా మహారాజును అడిగి, అటువంటివి ఏర్పాటు చేసుకోవాలని సూచించారు. ఈ మాటలు విన్న రాణి, చక్రవేణుడిని, తనకూ విలువైన సప్రాభరణాలు కావాలని కోరింది. రాజు బాగా ఆలోచించాడు- తాను రాజద్రవ్యాన్ని తీసుకోడు. కాని తాను సామ్రాట్టు కనుక, దుప్పలు, బలవంతులు, అత్యాచారులు అయిన రాజుల నుంచి పన్నును వసూలు చెయ్యవచ్చు, అనుకున్నాడు.

తన మంత్రిని రప్పించి, 'రాక్షస రాజైన రావణుడి వద్దకు వెళ్లి, 1.25 మణుగుల బరువైన బంగారాన్ని పన్నుగా చెల్లించమని నేను ఆజ్ఞాపించాను అని చెప్పి, తీసుకురమ్మని' ఆజ్ఞ ఇచ్చాడు.

మంత్రి తెచ్చిన వార్తను విన్న రావణుడు అతన్ని పరిహాసం చేసి, వంపాడు. ఇదే విషయాన్ని మండోదరికి చెప్పగా, ఆమె 'స్వామీ ! పొరపాటు చేశారు. వారడిగిన బంగారం ఇవ్వాల్సింది. చక్రవేణుడి మహిమను రేపు ఉదయం మీకు

చూపుతాను' అంది. ఉదయం ఆమె పావురాలకు గింజలు వేసి, అవి తింటూ ఉండగా, 'రావణుడి మీద ఆన, గింజలు ముట్టకండి' అంది. అవి లెక్కచెయ్యక తినసాగాయి. వెంటనే ఆమె, 'చక్రవేణుడిపై ఆన, ఇక గింజలు ముట్టకండి,' అంది. వెంటనే పావురాలు అన్నీ ఎగిరిపోయాయి. ఒక చెవిటి పావురం వినబడక, గింజ తినగానే, తల తెగి, క్రింద పడింది. తర్వాత రాణి, 'చక్రవేణ మహారాజుపై ఆనను ఉపసంహరిస్తున్నాను, గింజలు తినండి' అనగానే, పక్షులు మళ్లీ గింజలు తినసాగాయి. 'చూసారా స్వామి ! ఇదీ చక్రవేణుడి ధర్మ చక్ర మహిమ' అంది మండోదరి. 'పిచ్చి పక్షులకు ఏమి తెలుస్తుంది ?' అంటూ కొట్టి పారేసాడు రావణుడు.

చక్రవేణుడి మంత్రి సముద్ర తీరానికి చేరి, ఇసుక, మట్టితో లంకా నగర నమూనాను సరిగ్గా అలాగే చేసి, 'ఒక వినోదం చూపుతాను' అంటూ, రావణుడిని పిలుచుకువచ్చాడు. 'చక్రవేణ మహారాజుపై ఆన', అంటూ నమూనాలో తూర్పువైపు ఉన్న బురుజులు, ప్రాకారాలను పడగొట్టగానే, లంకలో నిజంగా అమరిఉన్న నిజమైన తూర్పు వైపు బురుజు, ప్రాకారం కూలిపోయాయి.

మాతాశుడయ్యాడు రావణుడు. అలాగే మంత్రి, నమూనాలో ఉన్న తూర్పువైపు స్థూపాలు, 'చక్రవేణ మహారాజుపై ఆన' అంటూ, పడగొట్టగానే నిజ లంకాపుర స్థూపాలు కూలిపోయాయి. ఇది చూసి, బెదిరిన రావణుడు, మంత్రి కోరిన బంగారాన్ని అతడికి ఇచ్చి, పంపించి వేశాడు.

మంత్రి చక్రవేణుడికి బంగారం ఇవ్వగా, అతడు అది ఎలా తెచ్చావో చెప్పమని, మంత్రిని అడిగాడు.

మంత్రి చెప్పింది విన్న రాణి ఆశ్చర్యచకితురాలు అయ్యింది. ఆమె, రాజు పవిత్రమైన నడవడిక మహిమ తెలుసుకుని, బంగారం వద్దంది. ఆ బంగారం తిరిగి, రావణుడికి పంపించారు. అన్ని లోకాలను ప్రభావితం చెయ్యగల చక్రవేణుడి త్యాగబుద్ధిని తెలుసుకుని, రావణుడి హృదయం కూడా పరివర్తన చెందింది. మంత్రిని ఎంతో ఆదరించి పంపించాడు.

క్షణకాల దుస్సాంగత్యం కూడా అనర్థాన్ని కలిగిస్తుంది. అందుకే దురభ్యాసాలు, మత్తుపదార్థాలు, క్రీడావినోదాలు, ఖరీదైన ఆడంబరాలతో గడిపేవారి సాంగత్యం వదలాలి. మోసంతో ఆర్జించిన మృష్టాన్నం కూడా విషమే అవుతుంది. పవిత్ర ద్రవ్యం వల్ల ప్రాప్తించిన పిడికెడు అన్నమైనా అమృతతల్పం అవుతుంది. దానం, దయ, ప్రేమతో, అన్ని ప్రాణుల వల్ల సమభావంతో ప్రవర్తిస్తే, ప్రపంచమే పాదాక్రాంతం అవుతుంది ! ఇదే సత్యమని చక్రవేణుడి కథ నిరూపిస్తోంది. ★

భగవంతుని రూపం గురువు

ఉపాధ్యాయుడిని ప్రాచీన కాలంలో గురుదేవు డని సంబోధించేవారు. 'గు' అంటే అజ్ఞానమనే చీకటిని 'రు' అంటే నశింపచేసేవాడని చక్కటి అర్థం. అందుకే గురువును భగవత్సరూపంగా భావించారు. జ్ఞానానికి ప్రతిరూపమైన గురువు భగవంతుని ప్రత్యక్ష అవతారమే అని శాస్త్రాలు కొనియాడుతున్నాయి. గురుబ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః - గురుర్దేవో మహేశ్వరః గురుసాక్షాత్ పరబ్రహ్మః - తన్నై శ్రీ గురువే నమః

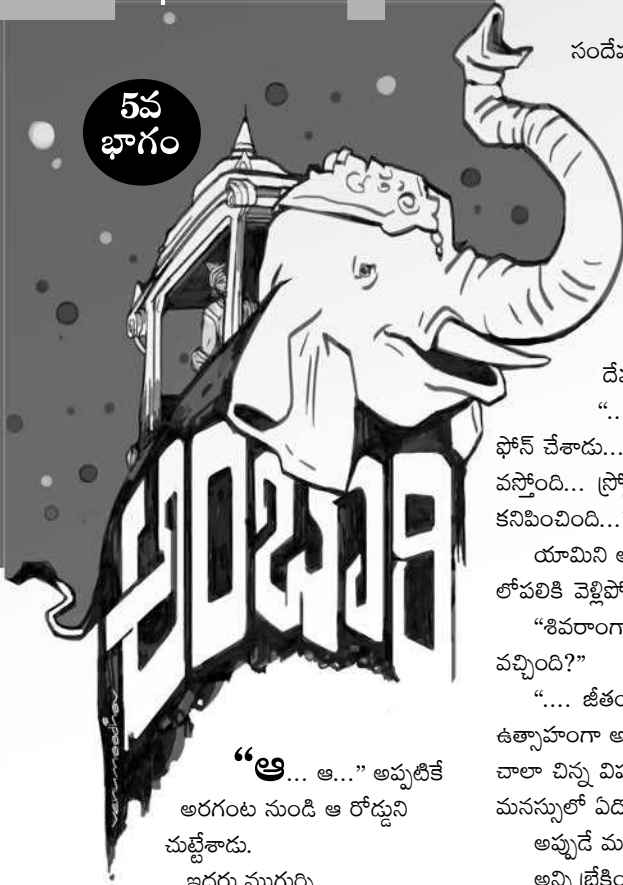
గురువులో త్రిమూర్తుల లక్షణాలు ఉంటాయని చెబుతుంటారు. జగత్తును సృష్టించేవారు ఒకరు. పోషించేవారు మరొకరు. లయం చేసేవారు

ఇంకొకరు. ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్కణమే ఉంటుంది. కానీ గురువులో ముగ్గురి లక్షణాలు ఉన్నాయి. అందుకే గురువు త్రిమూర్తులతో సమానమని పై శ్లోకం భావం. అంటే సర్వజ్ఞత్వం, సర్వవ్యాపకత్వం, సర్వసమర్థత్వం గల గురువు సాక్షాత్తు పరబ్రహ్మ స్వరూపుడు. గురుబ్రహ్మ అంటే గురువు బ్రహ్మతో సమానుడు. బ్రహ్మ సృష్టిని నిర్మించడమే కాక, ప్రతిప్రాణి భవిష్యత్తుకు పునాదులు వేసేవాడు లేదా శాసించేవాడు. అందరి తలరాతలు రాసేది ఆయనే కదా. అలాగే గురువు కూడా విద్యార్థికి జ్ఞానాన్ని అందించి సంస్కారవంతమైన జీవితాన్ని

ప్రసాదిస్తాడు. జ్ఞానం ఆధారంగా విద్యార్థి తన జీవన మార్గాన్ని ఎంచుకొంటాడు.

గురువు అనే కాకుండా విద్యను బోధించేవారిని 'ఆచార్య' అని కూడా సంబోధించేవారు. 'ఆచార్య దేవోభవ' అని తైత్తిరీయోపనిషత్లోని వాక్యం. దేవతల లక్షణాలు కలవాడు ఆచార్యుడు. సమస్త జ్ఞానాన్ని సముపార్జించి, స్వయంగా ఆచరించి నేర్పేవాడు. విద్యార్థులకు నీతి వాక్యాలు బోధించడం కాదు. నిజజీవితంలో ఆచరించేటట్లు చేయాలి. అది జరగాలంటే ముందు తాను ఆచరించాలి. అప్పుడే ఆచార్యుని బోధించే అర్హత, విద్యార్థికి నేర్చుకునే ప్రేరణ లభిస్తుందని సనాతన ధర్మశాస్త్రాలు చెబుతున్నాయి. ★

5వ భాగం

“అ... అ...” అప్పటికే

అరగంట నుండి ఆ రోడ్డుని చుట్టేశాడు.

ఇద్దరు ముగ్గుర్ని అంజనేయస్వామి గుడి అని అడిగినా చెప్పలేదు. ఎటునుండి ఎటు వెళ్లినా ఏదో ఒక మసీదు దగ్గరకి చేరుకుంటున్నాడు. అడిగినా ఎవరూ సరిగ్గా చెప్పలేదు.

“అ... అవునండీ...” అన్నాడు సిగ్గుపడుతూ.

“కొత్తగా వచ్చిన వాళ్లకి ఇబ్బందే... ఈ ఐస్ షాపు గుర్తు పెట్టుకోండి...” ఆ వీధి మొదట్లో ‘ఉస్మానియా ఐస్ షాప్’ అని ఉంది. దాని ముందు నుండే చాలాసార్లు తిరిగాడు.

అనుమానం వచ్చి ఆ వీధి లోపలికి వెళ్లాడు కూడా. లోపలికి వెళ్లాక దారి కనుక్కోలేకపోయాడు.

ఐస్ ఫ్యాక్టరీ వీధిలోంచి లోపలికి వెళ్లాకా, ‘ఖాజా’ గ్లాస్ స్టోర్స్ ఉంది.

ఆ పక్కగా ఓ బోర్డులేని ఐరన్ గ్రిల్స్ చేసే షాపు... యామిని అలవాటుగా వేగంగా నడుస్తోంది.

ఆమెని అనుసరిస్తూ శివరాం గుర్తు పెట్టుకొనే ప్రయత్నం చేస్తూ నడుస్తున్నాడు.

“మీకు జాబ్ వచ్చినట్టేనా?”

“అ... అ... వచ్చింది... ప్రొద్దుట్టుండి టీవీలో రకరకాల ఛానెల్స్ చూస్తూ గడిపాను” తేలికగా నవ్వాడు. అప్పుడే ఫ్యాషన్ కాలేజీలో జరిగిన సంఘటన బ్రేకింగ్ న్యూస్ లో చూసినది గుర్తు వచ్చింది. అడగాలా వద్దా అనే

సందేహంలో పడ్డాడు.

పెదవి చివర వరకు వచ్చింది.

నోరు తెరిచేలోపు ఇంటి దగ్గరకి చేరుకున్నాడు.

తలుపు తీస్తోనే పట్టాభి ఆందోళనగా -

“నీకేం కాలేదు కదమ్మ....!”

అన్నాడు.

“ఏం కాలేదు... వాడికే

దేహశుద్ధి అయింది...”

“.... టీవీలో చూపెద్దన్నారని లక్ష్మణ్ ఫోన్ చేశాడు... మేము టీవీ పెట్టేసరికి వేరే న్యూస్ వస్తోంది... స్పోర్టింగ్ లో మాత్రం ఈ వార్త కనిపించింది...” అన్నాడు పట్టాభి.

యామిని అదో పెద్ద విషయం కాదన్నట్టుగా లోపలికి వెళ్లిపోయింది.

“శివరాంగారు... మీ ప్రయత్నం ఎంతవరకు వచ్చింది?”

“.... జీతం తెలిదు కానీ జాబ్ వచ్చింది....” ఉత్సాహంగా అన్నాడు, యామిని ఆమెకి జరిగింది చాలా చిన్న విషయంగా తీసికొంటే శివరాం మనస్సులో ఏదో రిలీఫ్ వచ్చింది.

అప్పుడే మరో విషయం అర్థమైంది.

అన్ని బ్రేకింగ్ న్యూస్ లు అంత ఆందోళన కలిగించేవి కావని. కానీ నిపురుగుప్పిన నిపులా ఉంటాయి కొన్ని విషయాలు... కాలం బైట పెడుతుందని ఆ సమయానికి శివరాంకి తెలియదు.

* * *

రాత్రి తొమ్మిది గంటలకి లక్ష్మణ్ వచ్చాడు.

అప్పటికే శివరాం, పట్టాభి భోజనాలు చేశారు. అంజి పడుకున్నాడు. యామిని వైపు చూసి -

“...క్షణం భయపడ్డాను... మరుక్షణమే ఎక్స్ సర్వీస్ మేన్ కూతురివిగా నిన్ను చూసి భయపడాలి. కానీ నీ కోసం భయపడక్కర్లేదు అన్నించింది....” అని అభినందన పూర్వకంగా చూస్తూ -

“.... మీ వంశంలో ఈ పోరాటం కూడా వారసత్వంగానే వస్తుంది...” అన్నాడు.

యామిని ఏమీ మాట్లాడలేదు.

పట్టాభి గంభీరంగా చూశాడు. శివరాం ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు లక్ష్మణ్ వైపు.

“మీకు తెలియదు కదూ...! బాబాయ్ నువ్వే చెప్పు....!”

“.... పాపం అనుకోకుండా మన దగ్గరకి వచ్చాడు... మన గొడవలు ఎందుకు?

ప్రశాంతంగా ఉండనీ...!” అన్నాడు పట్టాభి.

“.... ఛానెల్ లో చేరాడుగా... చరిత్ర తెలియాలి.... అప్పుడే నిబద్ధత వస్తుంది... చరిత్ర తెలుసుకోవాలంటే కొన్ని జీవితాల పోరాటం అర్థం చేసుకోవాలి... కల్పించి రాసినవి, నిజాల మరుగున పడినది చరిత్ర కాదు... తనకంటూ ఉన్న అస్తిత్వం చరిత్రలోనే బైటకి వస్తుంది. అప్పుడప్పుడు స్ఫూర్తి కోసం మీలాంటివాళ్ల జీవితాలు నెమరు వేసుకోవాలి.... శివరాం మీకేం అభ్యంతరం లేదుగా...”

శివరాం తన అంగీకారాన్ని తెలుపుతూ తలూపాడు.

అప్పటికి రాత్రి పదిగంటలు అవుతోంది.

పట్టాభి కళ్లలో ఉత్సాహంతో కూడిన మెరుపు.

చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు.

‘నా పూర్తి పేరు. పట్టాభిరామయ్య... మా ముత్తాతల్లో ఒకరి పేరు అదే...

* * *

“పట్టాభిరామయ్యగారు అతి తక్కువ సమయంలో ఈ అంజనేయస్వామి గుడిని చక్కగా కట్టించారు....” అన్నాడు సుదర్శన్. ఆ దగ్గర్లోనే ఉంటాడతను.

“మాదన్న మహామంత్రి తన చాకచక్యంతో ఛత్రపతి శివాజీని తానీషాతో కలిపాకా... ఎన్నో దేవాలయాలు నిర్మించారు.... ఆ స్ఫూర్తితోనే నేను పని చేశాను...” అన్నాడు పట్టాభిరామయ్య.

“ఈసారి మీరే చొరవతీసుకుని మా ప్రాంతంలో కూడా గుడిని కట్టడానికి సాయం చేయాలి...” అన్నాడు సుదర్శన్.

“మీ దగ్గర్లోనే కర్కన్ ఫూట్ గుడి ఉందిగా.. ఆ గుడిలో పూజా వునస్సారాలు పద్దతి ప్రకారమే జరుగుతున్నాయిగా....” పట్టాభిరామయ్య అడిగాడు.

vanumadhav

“అ.... బ్రహ్మాండంగానే ఉందండి.. ఇప్పటికీ ఆ గుడికి ఎంతో పేరు వచ్చింది...”

“.... మీ బస్టిలోనూ తప్పకుండా ప్రయత్నం చేద్దాం... ఒక దేవాలయాన్ని ఏదొక ఊపులో కట్టేయగలుగా... కానీ ఆ గుడిని రక్షించుకోవడం కోసం ఎంతో కష్టపడాలి.... ఆ... ఇంతకీ సుబ్బాచారి ఎలా ఉన్నారో?”

“సుబ్బాచారా?”

“అదే... ఛత్రినాక నుండి వచ్చారు అతను.... వాళ్ల కుటుంబంలో ఆదమనిషి మీద దౌర్జన్యం జరిగి ఆమె చనిపోతే మానసికంగా దెబ్బతిన్న ఆయన్ని, కర్మన్ ఘాట్ హనుమాన్ మందిరంలోనేగా ధ్యానం చేసుకోమన్న సర్దిచెప్పి జేర్చాం....”

“ఓ.. ఆ అయ్యగారా?... మొన్న వెళ్లినప్పుడు చూశా. గుడిలో కొంతమంది పిల్లలకి పాఠాలు చెప్తున్నారు....”

“... అయితే మన ఉద్దేశం నెరవేరినట్టే... గుడులు కేవలం ఏదో దైవ దర్శనం చేసుకుని వెళ్లిపోయే ప్రాంతాలు కాదు... గుడులు మన సంస్కృతికి ప్రతీక... అవి ప్రజలకి శ్రద్ధాకేంద్రాలుగా, ధ్యాననిలయాలగా, సేవా మందిరాలుగా నిలబడినప్పుడే సార్థకత వస్తుంది...” అంటూ ఓ మొక్కని పాతి నీరు పోస్తుండగా-

“... నమస్తే అయ్యగారు....” అన్నాడో యువకుడు అక్కడికి వస్తూ - అతనికి నమస్కరించాడు పట్టాభిరామయ్య.

“.... అయ్యా... మా అన్నకి పచ్చకామెర్లకి మందు ఇస్తారని చెప్పేరట... మా నాయన

పంపించాడు...” అన్నాడు.

“అ.... కేశవ కన్పించి చెప్పాడు... ఈ ఉదయమే తయారుచేశాను... ఇప్పుడే తెస్తాను...” అని లోపలికి వెళ్లి ఓ సీసాని ఇస్తూ-

“రోజుకి రెండుసార్లు వేసుకోమను....పల్లటి మజ్జిగన్నం తినమని చెప్పు...” చెప్పాడు.

ఆ యువకుడు ఆ మందు సీసా తీసుకొని వెళ్లిపోయాడు.

“.... వీలు చూసుకుని మీరు ఒకసారి మా దగ్గరకి వస్తే బాగుంటుంది.. అలాగే గుడి విషయం కూడా...” సుదర్శన్ మాటని మధ్యలోనే అందుకుని అన్నాడు -

“....ఇంత శ్రద్ధ ఉంటే తప్పక సంకల్పం నెరవేరుతుంది... నేనూ ప్రయత్నిస్తున్నా... మనకి తెలుసున్న వాళ్లకీ చెప్తాలే...” అని భరోసా ఇచ్చి-

“... భోజనానికి సమయం అయ్యింది... కాళ్లు చేతులు కడుక్కుని వచ్చేయ్... భోం చేద్దాం...” అని లోపలికి నడిచాడు పట్టాభిరామయ్య.

ఆ సమయానికి ఆ దేవాలయంలో దర్శనానికి దూరప్రాంతం నుండి వచ్చినవారు, అనాథలు అంతా కలిసి సలభైమంది ఆ పూట ఆ దేవాలయ ప్రాంగణంలో భోజనాలు చేశారు!

అప్పట్లో దేవాలయాలు ధ్యాన నిలయాలుగా వైద్యశాలలుగా, అన్నదాన కేంద్రాలుగా, సేవమందిరాలుగా విలసిల్లేవి.

అస్తిత్వం నిలుపుకొనే ప్రయత్నంలో కొత్త శక్తిని నింపుకునేవి.

ఆకెళ్ల శివప్రసాద్

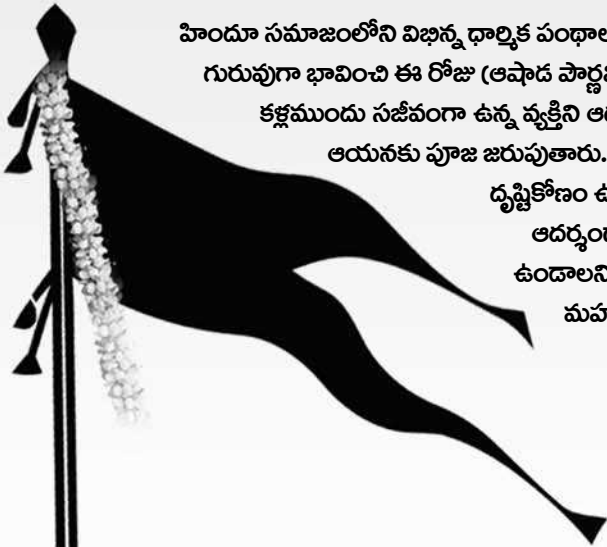
అయితే ముస్లిం రాజుల ఆదరణ లేకపోవడం వలన దేవాలయాల నిర్వాహణ అర్థికంగా కష్టంగా ఉండేది.

మాదన్న మహామంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, అక్కన్న కూడా చొరవ తీసుకోవడంతో కొన్ని దేవాలయాలు నిర్మించారు. ఓరుగల్లు ప్రాభవం తగ్గిపోయి, ముసునూరి నాయకులు శక్తిని కోల్పోయి, విదేశీయుల దాడులు, మతోన్మాదం బీభత్సంగా ఉన్న కాలంలో అక్కన్న మాదన్నల మేధస్సు, రాజనీతి, తెలివి తేటలు దేవాలయ సంస్కృతిని నిలబెట్టింది.

అయితే -

(సశేషం)

హిందూ సమాజంలోని విభిన్న ధార్మిక పంథాల, మతసంప్రదాయాల అనుయాయులు తమ సంప్రదాయంలోని ఒక త్రేష్టవ్యక్తిని గురువుగా భావించి ఈ రోజు (ఆషాఢ పౌర్ణమి) ఆయనను పూజిస్తారు. తమ సంప్రదాయపు పరంపరాగత గురువును, తమ కళ్లముందు సజీవంగా ఉన్న వ్యక్తిని ఆదర్శంగా భావిస్తారు. తాము కూడా ఆ ఆదర్శాన్ని అనుసరించాలనే సంకల్పంతో ఆయనకు పూజ జరుపుతారు. అయితే రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక సంఘానికి గురుపూజ విషయంలో తనదైన ఒక దృష్టికోణం ఉందని మీకు తెలుసు. సజీవంగా ఉన్న లేదా గతించిన ఏ వ్యక్తిని కూడా పరిపూర్ణ ఆదర్శంగా సంఘం భావించదు. గురువు పట్ల, పరమాత్మపట్ల ఒకే విధమైన శ్రద్ధా భక్తులు ఉండాలని మన ధర్మం చెబుతోంది. “యస్య దేవే పరాభక్తిర్యథా దేవే తథా గురౌ.” గురువు మహత్త్వ, పరమాత్మ మహత్త్వ ఒకటేనని భావం. అయితే సృష్టి, స్థితి, లయ కర్త అయిన పరమేశ్వరునితో సాటియైన మహత్తుగల వ్యక్తి ఈ సృష్టిలో ఉంటాడా అని ఆలోచించాలి.

గురువు ఏ విధంగా ఉండాలి, ఎవరిని గురువుగా స్వీకరించాలి అన్న విషయాన్ని హిందూధర్మ శాస్త్రాలు చాలా క్షుణ్ణంగా వివరించాయి. ఈ శాస్త్రాలలో చెప్పిన సుగుణాలన్నీ ఒక్కవ్యక్తిలోనే ఉండడం సాధ్యం కాదు. ఈ గురుత్వపు గీటురాయి మీద పరీక్షించి సంఘం పవిత్ర భగవాన్యజ్ఞాన్ని గురువుగా భావించి స్వీకరించింది. ఈ ధ్వజం భారతీయ ప్రాచీన గౌరవసభ్యతలకు, చారిత్రక పరంపరకు ప్రతీక. (ఈ ధ్వజాన్నే వేదవ్యాస భగవానుడు ఆషాఢపూర్ణిమనాడు పూజించి వేద విభజన చేసినట్లు పెద్దలంటారు.)

ప విత్ర భగవాన్యజ్ఞానికి ప్రాచీన పరంపరను స్ఫురణకు తెచ్చే శక్తి ఉంది. కాలంగాని యమదండంగాని ఆ శక్తిని లేకుండా చేయలేవు. ఈ విధంగా చిరంజీవి,

బాలసూర్యుని వలె తేజోవంతం. పూర్వార్థం జ్యోతి వలె పవిత్రం, త్యాగశీలతకు ప్రతీక అయిన ఈ కాషాయ ధ్వజాన్ని మనం గురువుగా స్వీకరించాం.

అత్యంత ప్రాచీన కాలం నుండి మన జాతీయ జీవనంలో యజ్ఞానికి చాలా ప్రాముఖ్యముంది. యజ్ఞం అగ్ని ప్రధానమైంది. ఆ యజ్ఞ కుండంలోని హోమాగ్ని వర్ణం కాషాయం లేక భగవాన్యవర్ణం. కనుక ఆ యాగాగ్నికి ప్రతీక అయిన ఈ భగవాన్యజ్ఞాన్ని మనం గురువుగా స్వీకరించాం.

మన నిత్యజీవితంలో ఇది చక్కగా కనిపిస్తుంది. రాత్రి అంతా అంధకారం వ్యాపించి ఉంటుంది. ఉదయం కాగానే ప్రకాశవంతమైన సూర్యుడు తన సప్తాశ్వరథంపై అధిరోహించి ఉషఃకాల ధ్వజం రెపరెపలాడుతుండగా ఆకాశంలో ప్రవేశించి సమస్త అంధకారాన్ని తొలగిస్తాడు. ఆ ధ్వజాన్ని ప్రభాతవేళ స్వచ్ఛమైన ఆకాశంలో చూస్తే లేత ఎరుపురంగులో ఉంటుంది. అందులో బంగారు ఛాయకూడా కలిసి ఉంటుంది. అదే భగవంతుని ప్రకాశవంతమైన జ్ఞానధ్వజం. ఆ ధ్వజాన్నే మనం మన జాతీయ విశిష్టతలకు ప్రతీకగా భావించి గౌరవించాం. భగవద్ధ్వజం అనే మాట రూపాంతరం చెంది భగవాన్యజ్ఞం అయింది. మన దేశం ప్రత్యక్షరూపాన్ని గోచరింపజేసింది, యజ్ఞజ్వాలకు ప్రతీక, ఉదయ భానుని ధ్వజం అయిన ఈ భగవాన్యజ్ఞం జీవితంలోని చీకట్లను తొలగించి వెలుగు నింపుతుంది. దానినే మనం గురువుగా స్వీకరించాం.

మన గురువు భగ

ప.పూ.శ్రీ గురూజీ 1940లో నాగపూర్ గురుపూజోత్సవంలో

జాతికి ప్రత్యక్షదేవం

ఈ ధ్వజం మనకు ఆరాధ్యదేవత. అత్యంత ప్రాచీనం, తేజోమంతం, దేదీప్యమానం అయిన మన జాతీయ జీవనానికి ఇది రూపుదాల్చిన ప్రతీక. ఇది మన ఆత్మగౌరవమనే జ్యోతిని వెలిగిస్తుంది. అంతఃకరణంలో విశుద్ధ భావనల వ్రవాహాన్ని ఉత్పన్నం చేస్తోంది.

భారతీయుల దృష్టిలో నాలుగు ఆశ్రమాలలోను సన్యాసాశ్రమం శ్రేష్ఠమైంది. ఇందులో వ్యక్తిగత జీవితాన్ని పూర్తిగా పరిత్యజించి సమష్టి జీవితాన్ని ఆరంభించడం జరుగుతుంది. అందువల్లనే సన్యాసాశ్రమం స్వీకరించిన వ్యక్తి కాషాయ వస్త్రాన్ని ధరిస్తాడు. అందరికీ పూజనియ్యదవుతాడు. ఇలా సర్వసంగ పరిత్యాగం చేసిన వ్యక్తి ధరించే చుస్తుల వర్ణమే భగవాన్యజ్ఞ వర్ణం.

చరిత్రకు సాక్షి

అందుచేత మన శ్రద్ధాకేంద్రాల్లో ఈ ధ్వజం అత్యున్నతమైంది. సకల శక్తులను నవాలు చేసి ఈ ధ్వజానికి మన హృదయాలలో సర్వోత్తమ స్థానం ఇచ్చాం. మనం దీని ముందే తలవంచుతాం. దీనికొరకే జీవితాలను సమర్పిస్తాం. ఈ భావనతోనే ఈ పవిత్ర పతాకను మనం గురువుగా స్వీకరించాం. దీనిని ముందుంచుకుంటే అతి ప్రాచీన కాలం నుంచి నేటి వరకు మనదేశంలో జరిగిన సకల మహోన్నత

కార్యాలు, మన వీరుల సాహస పరాక్రమాలు, మన ప్రసిద్ధ వ్యక్తుల తేజోమయ వ్యక్తిత్వాలు కన్నులకు కనిపిస్తాయి. జగద్గురు స్థానానికి యోగ్యమైన సమస్తగుణాల సముదాయం ఈ ధ్వజం. దీనిని చూడగానే మన హృదయాలలో భక్తి, గౌరవ భావనలు మేల్కొంటాయి. ఇది మన రాష్ట్ర పురుషుని రూపంలో అనగా ప్రత్యక్ష పరమాత్మరూపంలో మనముందుంది. జీవితాన్ని యజ్ఞ స్వరూపంగా భావించుకొని అందులో మనని హోమం చేసుకునేందుకై ఇది ప్రేరణనిచ్చి మార్గదర్శనం చేస్తుంది.

శివోభూత్వా శివం యజేతే

దేనిని గురువుగా భావించి నిత్యం పూజించవలసి ఉందో దాని సద్గుణాలను మనలోకి తెచ్చుకోవాలి. అలా చేయనిదే కర్తవ్యం నెరవేరినట్లు కాదు. గురువుతో మరింతగా ఏకాత్ముడు, ఏక రూపుడు అయినవాడే నిజమైన సాధకుడు. శివుడిని ఉపాసిస్తూ క్రమంగా తానే శివుడై పోవాలని మన శాస్త్రాలు చెబుతున్నాయి. మనం ఏ జీవితరంగంలో ఉన్నా ఇటువంటి హృదయ తీవ్రతతో పనిచేస్తూ ప్రతివారి నోట మనపేరే స్మరించే విధంగా వ్యవహరించాలి.

గురుదక్షిణ అంటే ఫలానా మొత్తాన్ని ఇవ్వ వలసిందని ఒత్తిడిగాని, నియమిత రూపంలో వసూలు చేసే చందాగాని కాదు. ఇది పూర్తిగా స్వేచ్ఛతో కూడిన సమర్పణ. జీవితం గడపడం కష్టంగా

ఉందనిగాని, కుటుంబపోషణే సరిగ్గా సాగటంలేదని గాని, నేను తక్కువ మొత్తం ఇస్తే అందరూ ఏమనుకుంటారోననిగాని గురుపూజను మానకూడదు. ఇక్కడకు వచ్చి అంతఃకరణ పూర్వకమైన భక్తిశ్రద్ధలతో ధ్వజానికి ప్రణామం చేసి ఒక్క పుష్పాన్ని సమర్పించినా సరిపోతుంది. ఈ రకంగా సమర్పించిన ఒక్కపైసా అయినా, ధనికుడైన వ్యక్తి అర్పించిన వేలాది రూపాయలకన్నా ఎక్కువ విలువైంది.

దక్షిణను భిక్షగా భావించరాదు

“మీకు కావలసి ఉంటే నా దగ్గర నుంచి వేయి రూపాయలు తీసుకుపోండి; కాని నేను పూజ వగైరా చేయను” అని ఎవరైనా అంటే అటువంటి భిక్ష మనకు అక్కరలేదు. భిక్షను యాచించడం మన ధర్మంకాదు. ఏడాదికి ఒక్కసారి గురుదక్షిణ ఇవ్వడం సరిపోదు.

కాస్త ధనం సమర్పించగానే మనం చేయవలసిన పని అయిపోయిందని, మన పితరులు ఉత్తమలోకాలను అందుకొన్నారని భావించడం సరికాదు. ఇది సంపూర్ణ సమర్పణ భావం కాదు. ఇది మనోభావనకి

శ్రద్ధాకేంద్రాన్ని నిర్మించుకోవాలనుకుంటే ఆ కొత్త ధ్వజం మన ఆదర్శాలను నెరవేర్చలేనిదవుతుంది. గడచిన వేలాది సంవత్సరాల నుంచి మన పూర్వులు ఎంతో శ్రద్ధాభక్తులతో ఈ ధ్వజాన్ని అర్చిస్తూ వచ్చారు. ఎన్నో బలిదానాలతో ఈ ధ్వజం అనన్య గౌరవ పవిత్రతలకు నిలయమైంది. మనం కూడా అదేవిధంగా అవధులులేని భక్తితో ఈ ధ్వజాన్ని అర్పించి దీని గౌరవాన్ని పెంచాలి. దీనిని మరిచి పోవడమంటే మన చరిత్రను మరచిపోవడమే, ఆత్మ విస్మృతి అనే పాపానికి ఒడిగట్టడమే.

సంఘం ఒక సంస్థ కాదు. మన రాష్ట్రానికి (దేశానికి) ఒక చిన్న ప్రతీక. భవిష్యత్తులో సంఘం తానే రాష్ట్రమవుతుంది. ఈ ధ్వజమే శ్రద్ధాకేంద్రంగా రాష్ట్ర హృదయంలో స్థానం పొందుతుంది. సంఘం ఒక సంస్థకాదు కనుక అది వేరుగా ఒక కొత్త రాష్ట్రధ్వజాన్ని ఎగరవేసుకునే అవసరం ఎప్పుడూ రాలేదు, రాదు.

సంఘ నిష్ఠయే జీవనద్వేయం కావాలి

ఎవరో ఒక వ్యక్తిని ఆదర్శంగా పెట్టుకొని, తరువాత అతడి పతనాన్ని చూసి, మనసు విరిగి “ఇంక నేను సంఘకార్యం చేయను” అనుకునే పరిస్థితి ఎన్నడూ రాకూడదు. మిగిలిన అందరూ దారిలో పడిపోయినా సరే నేను మాత్రం ఈ మార్గంలోనే ముందుకు నడుస్తూ ఉంటానని మనం నిశ్చయించుకోవాలి. ఇటువంటి దృఢనిశ్చయం మన హృదయంలో బలంగా, జాగృతమై ఉండాలి.

రాష్ట్రం మూల స్త్రోతస్సును గుర్తించాలి.

ఒకసారి డాక్టర్స్ మాటల సందర్భంలో నన్ను “ఎవరినీ గురువుగా స్వీకరించలేదా? ఎవరినుంచీ మంత్రదీక్ష తీసుకోలేదా?” అని అడిగారు. లేదని నేను చెప్పగానే ఆయన సంతోషించి, మంచిపనైంది అన్నారు. ఎవరినీ గురువు అనుకోవడం, మంత్రదీక్ష తీసుకోవడం ఆయనకు ఇష్టంగా ఉండేది కాదు. ఆయనకు మన ప్రాచీన పరంపర తెలియదనిగాని, దానిని ఆయన వదిలేశారనిగాని దీని అర్థంకాదు. “మంత్రదీక్ష స్వీకరించడం వల్ల మనిషి స్వతంత్ర కర్మత్వానికి అడ్డంకి ఏర్పడుతుంది. అందువల్ల ఎవరినీ గురువుగా తీసుకోకూడదు.” అనేవారు. అంగీకరించినా సరే, కాదన్నారే ఈ విషయం మాత్రం సత్యం. ఇందువల్లనే ప్రజలు తమ మూలస్త్రోతస్సును గురించి ఆలోచించడం మానేసి వ్యక్తిగతానుభూతి ఆధారంగా

తమతమ సంప్రదాయాలను ఏర్పరచుకోవడం మొదలు పెట్టారు. దానినే జీవనసాఫల్యంగా భావించి దేశం విషయం మరిచిపోయారు.

సంఘకార్యపద్ధతి విశిష్టత

సంఘం వ్యక్తిపూజ చేసేదై ఉంటే 1940లో ఆద్య సర్ సంఘచాలక్ డా॥ హెడ్గేవార్ అస్తమించడం తోనే సంఘం కథ కూడా ముగిసిపోయి ఉండేది. అలాజరగలేదన్న విషయాన్ని మనమందరం ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నాం.

సంఘంలో ఎవరూ కూడా “నేనులేనిదే సంఘం నడవదు, నడవబోదు” అనరు. ఇది సంఘకార్య విశిష్టత. డాక్టర్స్ అనారోగ్యంతో ఉన్నప్పుడు “డాక్టర్స్ తరువాత సంఘం ఏమైపోతుంది” అన్న ప్రశ్న చాలామందికి తలెత్తింది. కొందరు ప్రసిద్ధవ్యక్తులు రంగంలోకి దిగి “ఒక ట్రస్టు ఏర్పాటు చేసుకోండి. ఒక కమిటీ వేసుకోండి - లేకపోతే అంతా బంద్ అయిపోతుంది” అని డాక్టర్స్ కి సలహాలిచ్చారు. కాని అయన అవేమీ పట్టించుకోలేదు. వాస్తవానికి డాక్టర్స్ అనంతరం సంఘకార్య యోజ న, నిర్మాణం, వృద్ధి స్వయంసేవకులందరి చేతనే జరిగింది. క్రాంతిదర్శి అయిన డాక్టర్స్ గణించిపోయారు. కాని వ్యక్తిపూజ లేదు కనుక సంఘం నజీవంగా నిలిచింది. విశిష్ట రీతిలో ఇంకా కొనసాగుతోంది. ★

వాఙ్మయం

చేసిన ప్రసంగ సంక్షిప్త పాఠం

ఒక లక్షణం మాత్రమే. ప్రతి ఒక్కరి శక్తి, బుద్ధి సంఘకార్యం నిమిత్తం పూర్తిగా వినియోగానికి రావల్సిన అవసరం ఉంది. పరమేశ్వరుని దయవల్ల లభించినదానిని దేశకార్యం కోసం గురుచరణాలకు సమర్పించాలి. ప్రతిరోజు అన్నపానాలు, నిద్ర ఎలా స్వీకరిస్తామో గురుపూజ కూడా అదేవిధంగా నిత్యం జరగాలి.

సంఘంలో వ్యక్తిగత దురభిమానానికి స్థానంలేదు. సంస్థాగత దురభిమానం అవసరం లేదు. సంఘం అభిమానించేది యావద్భారత దేశాన్ని మాత్రమే. మనం ఈ దివ్యధ్వజం పైనకాక వేరే ఏ ఇతర ప్రతీకపై భక్తిగలిగి ఉండలేం. ఏ ఇతర ధ్వజాన్ని మనం కించపరచాలనుకోవడం లేదు. కాని మన చరిత్రాత్మక మైన, పరంపరాగతమైన భగవాధ్వజానికి మన భక్తిశ్రద్ధలు సమర్పితం.

ఈ భగవాధ్వజాన్ని మరిచిపోయి మరేదో కొత్త

కాస్త ధనం సమర్పించగానే మనం చేయవలసిన పని అయిపోయిందని, మన పితరులు ఉత్తమలోకాలను అందుకొన్నారని భావించడం సరికాదు. ఇది సంపూర్ణ సమర్పణ భావం కాదు. ఇది మనోభావనకి ఒక లక్షణం మాత్రమే. ప్రతి ఒక్కరి శక్తి, బుద్ధి సంఘకార్యం నిమిత్తం పూర్తిగా వినియోగానికి రావల్సిన అవసరం ఉంది. పరమేశ్వరుని దయవల్ల లభించినదానిని దేశకార్యం కోసం గురుచరణాలకు సమర్పించాలి. ప్రతిరోజు అన్నపానాలు, నిద్ర ఎలా స్వీకరిస్తామో గురుపూజ కూడా అదేవిధంగా నిత్యం జరగాలి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజకీయలు ప్రస్తుతం అధ్యాన్నస్థితికి చేరుకున్నాయి. ముఖ్యమంత్రి ఒంటెద్దు పోకడలు, పార్టీలో నెంబర్ టూ విజయసాయిరెడ్డి నిర్వాకాలతో రాష్ట్రంలో రాజకీయాలు రంగు, రుచి, వాసన, సంస్కారం, విలువలు పూర్తిగా కోల్పోయి.. వికృతంగా, వికారంగా తయారయ్యాయి. మత విశ్వాసాలను, భక్తుల మనోభావాలను కించపరిచే విధంగా టీటీడీ భూములు విక్రయించడం భావ్యం కాదని, ఒక భక్తుడిగా దేవుని భూముల విక్రయాన్ని ఆమోదించలేనని అన్నందుకు ఆ పార్టీ ఎంపీ రఘురామ కృష్ణంరాజుపై క్రమశిక్షణ చర్యలకు ఉపక్రమించడంతో అధికార పార్టీలో అంతర్గత విభేదాలు ఒక్కసారిగా భగ్గుమన్నాయి. ఈ వివాదం చివరికి ఎక్కడి వరకు వెళుతుందో ఏమో గానీ ప్రస్తుతానికి అయితే రాష్ట్రంలో వైసీపీ వర్సెస్ వైసీపీ చందంగా రాజకీయం సాగుతోంది.

వైసీపీలో అసంతృప్తి సెగలు

క్రైస్తవీకరణ, మత మార్పిడులు జోరుగా సాగుతున్నాయని, అనేక విదేశీ క్రైస్తవ సంస్థలు సామాన్య హిందువులను ఆర్థిక ప్రలోభాలకు గురిచేసి మతమార్పిడి చేస్తున్నారని స్పష్టమైన ఆరోపణలు చేసినా ముఖ్యమంత్రి, పార్టీ అధ్యక్షుడు వైఎస్

జగన్మోహన్ రెడ్డి అంతగా పట్టించుకోలేదు, స్పందించలేదు. వ్యూహాత్మకమో ఏమో గానీ, ఇప్పటికీ ముఖ్యమంత్రి కృష్ణంరాజు విషయంలో మౌనంగానే ఉన్నారు.

మరోవైపు దేవుడి భూముల అమ్మకం నిర్ణయాన్ని తాత్కాలికంగానే అయినా టీటీడీ వెనక్కి తీసుకుంది. కాబట్టి ఆ సమస్య సమసిపోయినట్లే కనిపించింది. కానీ, అలా జరగలేదు. ఒక బ్రేక్ తర్వాత కథ మళ్లీ కొంత వెనక్కి వెళ్లి మొదటికి వచ్చిన విధంగా ఒకటొకటి కొత్త, పాత వివాదాలు తెరపైకొచ్చాయి. ముఖ్యమంత్రి మౌనంగా ఉన్నా మంత్రులు, జిల్లా ఎమ్మెల్యేలు, పార్టీ నాయకులు సొంత పార్టీ ఎంపీ మీద విరుచుకుపడ్డారు. ఆయన ఒకటంటే వీళ్లు నాలుగు కలిపి పత్రికలకు ఎక్కిారు. దిష్టిబొమ్మలు తగల పెట్టడం, ఒకరిపై ఒకరు నవాళ్లు విసురుకోవడం చివరికి 'షోకాజ్ నోటీసు' వరకు కథ చకచకా నడిచిపోయింది. ఆ తర్వాత మరో మెట్టెక్కి ఎంపీ కృష్ణంరాజు తనకు సొంత పార్టీ ఎమ్మెల్యేల నుంచి ప్రాణహాని ఉందని ఏకంగా లోకసభ స్పీకర్ కు ఫిర్యాదు చేశారు. స్థానిక పోలీసులు ఫిర్యాదు తీసుకోలేదని, కాబట్టి తనకు కేంద్రప్రభుత్వం రక్షణ కలిపించాలని కేంద్రమంత్రి రాజీనాథ్ సింగ్, హోంశాఖ సహాయ మంత్రి కిషన్ రెడ్డికి లేఖ రాశారు. అంతవరకు సొంత నియోజకవర్గానికి వెళ్లే పరిస్థితి లేదని రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతల పరిస్థితి ఎంత అధ్యాన్నంగా ఉందో చెప్పకనే చెప్పారు. మొత్తానికి టీ-కప్పులో తుపానులా

సమసిపోతుందనుకున్న చిరు వివాదం చిలికి చిలికి గాలి దుమారంగా మారింది. ఢిల్లీ దాకా వెళ్లింది. రాజకీయంతో పాటుగా రాజ్యాంగ విచికిత్సకు తలుపులు తీసింది.

మరోవైపు కృష్ణంరాజు పార్టీ ఇచ్చిన షోకాజ్ నోటీసునే ప్రధాన అస్త్రంగా చేసుకుని, పార్టీ పుట్టుపురోక్షాలను వెలికి తీస్తున్నారు. పార్టీ పేరు విషయం మొదలు, షోకాజ్ నోటీసు ఇచ్చిన పార్టీ జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి విజయసాయి రెడ్డి హోదాను, అర్హతను ప్రశ్నిస్తున్నారు. పార్టీకి క్రమశిక్షణా సంఘమే లేనప్పుడు, క్రమశిక్షణ చర్యలు ఎలా తీసుకుంటారు? ఆ అధికారం ప్రాంతీయ పార్టీ జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శికి ఉంటుందా? అంటూ కీలక ప్రశ్నలు లేవనెత్తారు. ఏకంగా కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం దాకా వెళ్లారు. ఏవరణలు కోరారు. అవసరం అయితే న్యాయపోరాటానికి సిద్ధం అంటున్నారు. అలా సాంకేతిక అంశాలను రాజకీయాలతో ముడివేసి పార్టీని ఇరకాటంలోకి నెడుతున్నారు.

అంతేకాకుండా మాతృభాషలోనే ప్రాథమిక విద్య ఉండాలని తాను కోరుకోవడం తప్పుకాదని, ఆ కారణంగా తనపై క్రమశిక్షణ చర్యలకు ఉపక్రమించడం, షోకాజ్ నోటీసు జారీ చేయడమే రాజ్యాంగ ఉల్లంఘన అవుతుందని పరోక్షంగానే అయినా రాజ్యాంగ వివాదానికి తలుపులు తీశారు. మాతృభాషలోనే ప్రాథమిక విద్యా బోధన జరగాలని 350, 350ఏ రాజ్యాంగ అధికరణలు స్పష్టం చేస్తుంటే.. అందుకు విరుద్ధంగా ఇంగ్లీషు మీడియంలో విద్యను అందించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం రాజ్యాంగ ఉల్లంఘనేనని కృష్ణంరాజు ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని తప్పుపట్టారు. అంతేకాకుండా, రాజ్యాంగాన్ని ఉల్లంఘించేలా ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో హామీ ఇవ్వడం కూడా తప్పు అవుతుందంటున్నారు.

వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చి సంవత్సరం అయిందో, లేదో ఇంతలోనే పార్టీలో లుకలుకలు మొదలయ్యాయి. అనూహ్యంగా భారీ మెజారిటీతో విజయం సాధించిన పార్టీ, ఇంతలోనే ఇలా జరుగుతుందని ఎవరూ ఉహించి ఉండరు. కానీ, ఇంతవరకు కొంత గోప్యంగా ఉన్న అంతర్గత విభేదాలు, తెరచాటు రాజకీయాలు ఇప్పుడు బహిర్గతం అవుతున్నాయి. నిజమే, నరసాపురం పార్లమెంట్ సభ్యుడు రఘురామ కృష్ణంరాజు ముందుగా తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం భూముల విక్రయానికి సంబంధించి టీటీడీ నిర్ణయాన్ని ప్రశ్నించినప్పుడు ఆ వ్యవహారం ఇంత దాకా వస్తుందని ఎవరూ ఉహించి ఉండకపోవచ్చు. టీ కప్పులో తుపానులా వివాదం సమసిపోతుందనే అందరూ అనుకున్నారు. అందుకే కావచ్చు, కృష్ణంరాజు జాతీయ చానల్స్ లో టీటీడీ, ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని తప్పు పట్టినా, అదే సమయంలో రాష్ట్రంలో

రాజనాల బాలకృష్ణ
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

పార్టీలో అసంతృప్తి కృష్ణంరాజుతో మొదలు కాలేదు. మంత్రివర్గం కూర్పు సమయంలోనే ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి సీనియర్లకు మొండి చేయి చూపించారు. బొత్స, పెద్దిరెడ్డి లాంటి ఒకరిద్దరికీ తప్పించి, మాజీ మంత్రులు సహా పార్టీలో సీనియర్లుగా ఉన్న వారెవ్వరికీ మంత్రివర్గంలో స్థానం కల్పించలేదు. అప్పుడే అసమ్మతికి అంకురార్పణ జరిగింది. అయితే, ఎన్నికల్లో జనం జగన్ కి బ్రహ్మరథం పట్టి ఏకంగా 151 మంది ఎమ్మెల్యేలను గెలిపించడంతో ఆయన్ని ప్రశ్నించే ధైర్యం సీనియర్లు చేయలేకపోయారు. కడుపులో బాధను కడుపులోనే దాచుకున్నారు.

ఈ చర్యలతో పార్టీని రద్దు చేయొచ్చో లేదో కేంద్ర ఎన్నికల కమిషన్ పరిశీలనలో ఉందని చెప్పారు. ఇందుకు సంబంధించి ఆయన 'ఎన్నికల కమిషన్ వద్ద రిజిస్టర్ చేసుకునే సమయంలో రాజకీయ పార్టీలన్నీ రాజ్యాంగాన్ని వరిరక్షించేలా వ్యవహరిస్తామని లిఖితపూర్వకంగా ప్రమాణ పత్రం అందజేస్తాయి. అయితే.. నేను రాజ్యాంగంలోని 350, 350వ అధికరణలను ప్రస్తావిస్తూ మాతృభాషపై లోక్ సభలో చేసిన ప్రసంగాన్ని తప్పుపడుతూ వైసీపీ జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి విజయసాయిరెడ్డి షోకాజ్ నోటీసు జారీ చేశారు. ఇది రాజ్యాంగాన్ని ఉల్లంఘించడమే అవుతుంది' అంటూ కుండబద్దలు కొట్టారు. మొత్తానికి సొంత పార్టీపై అన్ని రకాల పోరుకు కృష్ణంరాజు సిద్ధమయ్యారు. ఇందులో చాలావరకు సాంకేతిక, న్యాయపరమైన అంశాలు ఉన్నాయి కాబట్టి, చివరకు ఏమి జరుగుతుంది? కథ ఎక్కడికి వెళ్తుంది? అనేది పక్కన పెడితే వైసీపీలో చాప కింద నీరులా రాజుకుంటున్న అసమ్మతికి కనిపిస్తున్న కారణాలను, ప్రభుత్వ పాలనా విషయంగా ఇంటా బయటా వినిపిస్తున్న వ్యాఖ్యలు, విమర్శలు, జరుగుతున్న పరిణామాలను గమనిస్తే కృష్ణంరాజుది ఏకపాత్రాభినయం కాదు. తెర ముందు, తెర వెనక ఇంకా ఇతర పాత్రలు ఉన్నాయని రాజకీయ వర్గాల్లో వినిపిస్తోంది.

నిజానికి, పార్టీలో అసంతృప్తి కృష్ణంరాజుతో మొదలు కాలేదు. మంత్రివర్గం కూర్పు సమయంలోనే ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి సీనియర్లకు మొండి చేయి చూపించారు. బొత్స, పెద్దిరెడ్డి లాంటి

ఒకరిద్దరికీ తప్పించి, మాజీ మంత్రులు సహా పార్టీలో సీనియర్లుగా ఉన్న వారెవ్వరికీ మంత్రివర్గంలో స్థానం కల్పించలేదు. అప్పుడే అసమ్మతికి అంకురార్పణ జరిగింది. అయితే, ఎన్నికల్లో జనం జగన్ కి బ్రహ్మరథం పట్టి ఏకంగా 151 మంది ఎమ్మెల్యేలను గెలిపించడంతో ఆయన్ని ప్రశ్నించే ధైర్యం సీనియర్లు చేయలేకపోయారు. కడుపులో బాధను కడుపులోనే దాచుకున్నారు.

ఈ నేపథ్యంలోనే ఎదురన్నదే లేకుండా, ఎవరినీ లెక్కచేయకుండా ఇష్టారాజ్యంగా నిర్ణయాలు తీసుకుంటూ వచ్చిన ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డికి ఇంతవరకు కోర్టుల్లోనే గానీ, రాజకీయంగా ఎదురుదెబ్బ తగలలేదు. ప్రధాన ప్రతిపక్షం తెలుగు దేశం పార్టీని ఐదేళ్ల పాపాలు, అంతకుముందటి నేరాలు ఘోరాలు వెంటాడుతున్నాయి. ఫలితంగా ప్రభుత్వం చేసే తప్పులను ప్రశ్నించే నైతికబలం లేకపోయింది. ఎన్నికల్లో ఘోరంగా ఓడిపోయిన తెలుగుదేశం పార్టీ ఇప్పటికీ ఆ ఓటమిని జీర్ణించుకోలేక పోతోంది.

ఇక ప్రత్యర్థులను, ప్రశ్నించే వారిని, చివరకు తమకు అడ్డం అనుకున్న శాసన మండలి, ఎన్నికల సంఘం వంటి రాజ్యాంగ వ్యవస్థలను ఎదుర్కోవడంలో ముఖ్యమంత్రి వ్యవహరిస్తున్న తీరు బహిర్గతమవుతూనే ఉంది. చివరకు, కేంద్ర హోంశాఖ సహాయ మంత్రి కిషన్ రెడ్డి బహిరంగంగా రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతల పరిస్థితి గురుంచి హెచ్చరించవలసి వచ్చిందంటే పరిస్థితి ఎలా ఉందో వేరే చెప్పనక్కర లేదు. అదే విధంగా సంవత్సర కాలంలోనే రాష్ట్ర

ఆర్థిక వ్యవస్థ ఛిన్నాభిన్నమైంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన నిధులు, చేసిన సాయం గురించి నిర్మలా సీతారామన్ వివరించారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆర్థిక క్రమశిక్షణ తప్పుతోందని హెచ్చరించారు. అంతర్జాతీయ ఒప్పందాల విషయంలో తప్పుడు సంకేతాలు పంపవద్దని సూచించారు. విద్యుత్ చార్జీల విషయంలో నిర్దిష్ట ఆరోపణలు చేశారు. రాష్ట్ర బీజేపీ నాయకులు కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధులకు సంబంధించి శ్వేతపత్రం విడుదల చేయమని కోరుతున్నారు. అయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాత్రం అవేవీ పట్టించుకోవడం లేదు.

అందుకే, ఒకప్పుడు వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డికి అత్యంత సన్నిహితంగా మెలిగిన కాంగ్రెస్ పార్టీ మాజీ ఎంపీ ఉండవల్లి అరుణ్ కుమార్ కూడా ఇటీవల ప్రభుత్వానికి చాలా సున్నితంగా, సుతిమెత్తంగా చురకలు అంటించారు. అంతేకాదు.. జగన్ పాలన బాగుండాలని కోరుకున్న సామాన్య ప్రజానీకం, ముఖ్యంగా కులాలకు అతీతంగా మొన్నటి ఎన్నికల్లో వైసీపీని సమర్థించిన మధ్యతరగతి ప్రజలు ఇప్పుడు మరోలా ఆలోచిస్తున్నారు. ఇప్పటికైనా ముఖ్యమంత్రి తమ పంథాను మార్చుకుని ప్రజాస్వామ్య విలువలను గౌరవిస్తే రాష్ట్రానికి, పార్టీకి కూడా మేలు జరుగుతుంది. లేదంటే అహంకారానికి పోయి ఎలాంటి ఫలితాలు చవిచూశారో, అలాంటి మహామూల సరసన మరొకరు కూడా చేరతారని రాజకీయ విశ్లేషకులు భావిస్తున్నారు.

రాజగురువు

15వ భాగం

చంద్రగుప్తుడు పాటలీ

పుత్రంలో ఎదురయిన ఓటమిని అప్పుడే మరచిపోయాడు. కానీ, కోటలో కనిపించిన యువరాణిని మరచిపోలేక పోతున్నాడు. యువరాణి దుర్ధర గురించి అనుకుంటుంటే వినటమే తప్ప, ఆ అమ్మాయి ఎవరో కూడా తెలియదు. కోటలో అనేక మంది రాజవంశీకులు ఉంటారు. ఆ అమ్మాయి ఎవరి కూతురో? ఈ నంపత్తర కాలంలో ఆమెవివాహం కూడా అయిపోయి ఉండవచ్చు. అయినా, ఎంత వద్దనుకున్నా ఆ అమ్మాయిని మరచిపోలేకుండా ఉన్నాడు.

కాస్త ప్రశాంతంగా ఉన్న ప్రతిసారి చంద్రగుప్తుని కళ్ల ముందు ఆ యువరాణి రూపమే కనపడేది. కానీ ఆ విషయం అతను ఎవరికీ చెప్పలేదు.

“ఏం చంద్రగుప్తా? నిద్ర రావటం లేదా?” అంటూ వచ్చాడు చాణక్యుడు.

“అదేం లేదు ఆచార్యా!” నమస్కరిస్తూ అన్నాడు చంద్రగుప్తుడు. అతను చాణక్యుడి దగ్గర దాచి పెట్టిన విషయం ఏదయినా ఉందంటే అది రాజకుమార్తె విషయమే.

“కంటి నిండా నిద్ర పోవాలనుకుంటే ఇదే ఆఖరి అవకాశం. నిద్రపో!” అన్నాడు చాణక్యుడు చంద్రగుప్తుడిని ఉద్దేశించి.

పుట్టగంటి గోపీకృష్ణ

క్షణాన నేను అడిగిన ప్రశ్న నీకు గుర్తు ఉందా? మీరు ఈ దాడికి పూర్తిగా సంసిద్ధులయ్యారా అని అడిగాను. మేము పూర్తిగా సంసిద్ధులమే అన్నావు నువ్వు. నాకు తెలుసు మీ దాడి విఫలమవబోతోందని. కానీ ఆ రోజు నేను ఆ మాట అంటే మీకు నచ్చి ఉండేది కాదు. అందుకే నేను మీకు ఎదురు చెప్పలేదు. ఫలితం నువ్వు ఒక పాఠం నేర్చుకున్నావు. ఆ రోజు నువ్వు విఫలమయి బయటకువచ్చే క్షణం కోసం ఎదురు చూస్తూ నేను కోట బయట నిలబడింది అందుకే. మరి ఇవాళ నీవు విజయానికి కనుచూపు దూరంలో ఉన్నావని నాకు తెలుసు. మనం గెలవబోతోంది ఒక మధురనే. ఇంకా గెలవాల్సినవి చాలా ఉన్నాయి. కానీ, రేపు నీవు మొదటి విజయం రుచి చూడబోతున్నావ్. అధికారంలో పాలుపంచుకో బోతున్నావ్. ఆ తరువాత ఇక నువ్వు నిద్ర పోకూడదు!” అన్నాడు చాణక్యుడు.

“నిద్రపోకుండా ఉండటం ఎలా సాధ్యం?”

“నిద్ర పోకుండా ఉండటం అంటే ఎల్లవేళలా అప్రమత్తంగా ఉండాలని. ఈ ప్రపంచంలో ఏడుగురు నిద్ర మీద ఆశ చంపుకోవాలని నీతిశాస్త్రం చెబుతోంది. ఆ ఏడుగురు ఎవరంటే - విద్యార్థి, సేవకుడు, ప్రయాణికుడు, ఆకలితో ఉన్నవాడు, భయపడినవాడు, ఖజానాకు కాపలా కాసేవాడు, వడ్డించేవాడు. నేను ఈ ఏడుగురికి రాజుని కూడా కలుపుతాను. అధికారం సంపాదించుకోవటం కంటే దాన్ని నిలుపుకోవటం మరింత కష్టం. అలాంటి కైలాశచంద్రుడి నుండి నిన్ను నువ్వు కాపాడుకోవటానికి ఎలా నిద్రని జయించావో, ఇక అదే జీవితమంతా ఆచరించాలి. అందుకే చెప్పాను. నిద్రపోదలచుకుంటే ఇదే అవకాశం. కంటి నిండా నిద్రపో! నీకు నేను కాపలా ఉంటాను.” అన్నాడు చాణక్యుడు.

గిరున కళ్లలో నీళ్లు తిరిగాయి చంద్రగుప్తుడికి.

అవి చాణక్యుడికి కనపడకుండా తల తిప్పుకున్నాడు.

ఆ తరువాత ఆదమరచి నిద్రపోయాడు చంద్రగుప్తుడు, ఆఖరిసారి.

* * *

తెల్లవారింది.

మధుర నగరం మీదకు చంద్రగుప్తుడి సైన్యం బయలుదేరింది.

కత్తిని నిట్టనిలువుగా గాల్లోకి ఎత్తి సైన్యానికి ముందు గుర్రం మీద కూర్చుని మధుర వైపు దారి తీశాడు చంద్రగుప్తుడు. సూర్యకిరణాలు పడి అతని కత్తి మిరుమిట్లు గొలుపుతోంది. తళతళ మెరుస్తున్న ఆ ఖడ్గం ఇంద్రుని వజ్రాయుధంలా కనిపిస్తుంటే, అతని సైన్యం ఆ ఖడ్గాన్నే చూస్తూ అనుసరిస్తున్నాడు.

దూరం నుండి చూస్తున్న చాణక్యుడికి అల్గాండర్, చంద్రగుప్తులలో ఏమాత్రం తేడా కనపడలేదు. ఇద్దరూ ముందుండి సైన్యాన్ని నడిపిస్తారు. ఇద్దరూ ప్రమాదాలకు భయపడరు. ఇంకా చెప్పాలంటే తామే ప్రమాదాలకు ఎదురు వెళతారు. లక్ష్యం చేరుకోవటానికి ఉన్న అడ్డంకుల్ని తొలగించుకోవటంలో ఇద్దరూ నిర్ణయులే.

చంద్రగుప్తుడి సైన్యం మధుర నగర గోడల దగ్గరకు చేరుకుంది.

మధురను పాలిస్తున్న నందుని కొడుకు సైన్య సహాయం కోసం పాటలీపుత్రానికి కబురు చేశాడు.

అయితే అప్పుడేకే మలయకేతు ఉజ్జయినినీ, పర్వతకుడు చుట్టూ ఉన్న చిన్న రాజ్యాలనూ జయించి మధురకు వచ్చే మార్గాలను అష్ట దిగ్బంధనం చేశారు.

మగధకు సాంప్రదాయంగా ఉన్న బలం గజబలం. అది ఈసారి పనికి రాకుండా పోయింది. అవసరానికి ఉంచుకున్న వేలాది ఏనుగులు మావటి వాళ్లు లేక నిరుపయోగమయ్యాయి. కొన్ని ఏనుగులే మాయమయి వైరిపక్షం చేరాయి.

నగరంలోకి ప్రవేశించే గోడల తలుపులు మూసి దిగ్బంధనం చేశారు మధుర సైనికులు.

నగరానికి బయట యుద్ధభేరిలు మోగిస్తూ నగరవాసులకు నిద్ర లేకుండా చేస్తోంది చంద్రగుప్తుని సైన్యం. కోట గోడల మీద పహరా తిరుగుతూ రాత్రి పూట తలుపుల మీద దాడి చేయకుండా కాపాడుతున్నాడు మధుర సైనికులు.

మధుర నగర కోట గోడల మీద ఉన్న సైన్యానికి మరో సవాలు ఎదురయింది. ఇది ఎదురుగా మైదానంలో ఉన్న చంద్రగుప్తుని సైన్యం నుండి రాలేదు.

నగరంలోనే హఠాత్తుగా కలహాలు మొదలయ్యాయి. చిన్న చిన్న కలహాలు క్రమంగా పెరిగి పెద్దపవుతున్నాయి. అక్కడక్కడా గృహదహనాలు జరుగుతున్నాయి. ఒకదాన్ని ఎవరు చేస్తున్నారో కనిపెట్టే లోపే మరో మూల మరో అక్కత్యం మొదలవుతోంది.

ఈ అల్లర్లన్నీ ముందే నగరంలోకి ప్రవేశించి నాగరికుల్లా స్థిరపడిన చంద్రగుప్తుని మనుషులు చేస్తున్నారని తెలియని మధుర సైన్యం కోట గోడల మీద నుండి దిగి నగరంలోకి ప్రయాణమయ్యారు.

రాత్రి అంతా అలజడుల మధ్య గడిచింది. ఏమాత్రం అలజడులు తగ్గే సూచనలే కనపడటం లేదు.

చంద్రగుప్తుని సైన్యం మాత్రం కొంతమంది విశ్రాంతి తీసుకుంటుంటే మరికొంత మంది యుద్ధభేరిలు మోగించి నగరవాసులకు మానసిక ప్రశాంతత లేకుండా చేస్తున్నారు.

ఇంకోరోజు గడిచింది.

మధుర సైన్యం పూర్తిగా డీలా పడిందని తేల్చుకున్నాక చంద్రగుప్తుడు చేతిలోకి బిళ్లెం తీసుకుని కోట గోడ మీద నిలబడి ఉన్న సైనికుడిని లక్ష్యంగా చేసుకుని విసిరాడు.

ఒక బిళ్లెం అంత దూరం ప్రయాణిస్తుందని ఊహించని ఆ సైనికుడు అలానే చూస్తూ నిలబడ్డాడు. అతని ఊహని పటాపంచలు చేస్తూ కన్ను మూసి తెరచేలోగా అది రివ్వున దూసుకు వచ్చి అతని గుండెల్లో దిగింది.

అదే అనుమతిగా చంద్రగుప్తుడి సైన్యంలోని విలుకాళ్లు శరసంధానం మొదలు పెట్టారు.

ఆ బాణాలు తగలకుండా కోట గోడల మీద ఉన్న సైన్యం రక్షణ వ్యూహంలోకి వెళ్లారు.

అంతే!... చంద్రగుప్తుడి ఏనుగులు ముందుకు వచ్చాయి.

అడ్డుకునే వాళ్లు లేకపోవటంతో తమ తలలను కోట గోడలకు మోదించి వాటిని బద్దలు కొట్టే పనిలో పడ్డాయి.

నగరానికి దక్షిణ దిక్కున యమునా నది ఉంది.

చంద్రగుప్తుని కొంత సైన్యం చిన్న చిన్న పడవల్లో నదిని దాటటం మొదలు పెట్టింది. అటు నుండి నగరంలోకి రాకుండా ఆపే ఎలాంటి రక్షణ గోడ లేదు.

మధుర సైన్యం తమ నగరాన్ని ఎటు నుండి రక్షించుకోవాలో తెలియని సందిగ్ధంలో పడింది.

ఇంతలో కోట గోడ బద్దలయింది.

చంద్రగుప్తుడు మధుర నగరంలోకి ప్రవేశించాడు.

శ్రీకృష్ణుడు చెరశాలలో జన్మించిన నగరం మధుర. అది నేడు నందుల దుష్ట పాలన నుండి తనకు తాను చెర వదిలించుకుంది.

ఆశ్చర్యకరంగా నగర పౌరులెవరు విచారంలో లేరు. ఆనందంగా ఉన్నారు. చంద్రగుప్తునికి హారతులిచ్చి స్వాగతం చెప్తున్నారు.

చాణక్యుడు కూడా నగర ప్రవేశం చేశాడు. చంద్రగుప్తుడిని ముందు ఆలింగనం చేసుకుని తరువాత ఆశీర్వదించాడు.

మహానందుని వారసుడు ఎప్పుడో నగరాన్ని వదిలి పెట్టి పాటలీపుత్రం దిక్కుగా పరారయ్యాడు.

మరోరోజు తరువాత మలయకేతు, పర్వతకుడు కూడా మధుర నగరం చేరుకున్నారు.

* * *

పాటలీపుత్రంలో ధననందుడు తన మహామంత్రి రాక్షసుడితో, గురువు నుబంధుడితో సమావేశమయ్యాడు.

“విప్లవకారులు మధురను వశం చేసుకున్నారు.” చెప్పాడు సైన్యాధిపతి.

“అలా జరుగుతుంటే మీరు నిద్ర పోతున్నారా? మధురలో ఉన్న నా కుమారుడి పరిస్థితి ఏమయిందో? ఎలా ఉన్నాడో కనుక్కున్నారా?” అడిగాడు ధననందుడు.

“ఆయన నగరం నుండి తప్పించుకున్నాడు. త్వరలో పాటలీపుత్రం చేరతారు.”

“జరిగిన నష్టం ఎలానూ జరిగింది. ఇప్పుడు మనం చేయవలసింది ఒకసారి జరిగిన పొరపాటు మళ్లీ జరక్కుండా చూసుకోవటం.” చెప్పాడు మహామంత్రి రాక్షసుడు.

“అంటే ఇక మధురని వదిలేసుకుని కూర్చోవటమేనా?” మరింత కోపంగా అడిగాడు ధననందుడు.

“అక్కర్లేదు. నీ అమేయ మయిన సైన్యానికి మధురని లొంగదీసుకోవటం పెద్ద

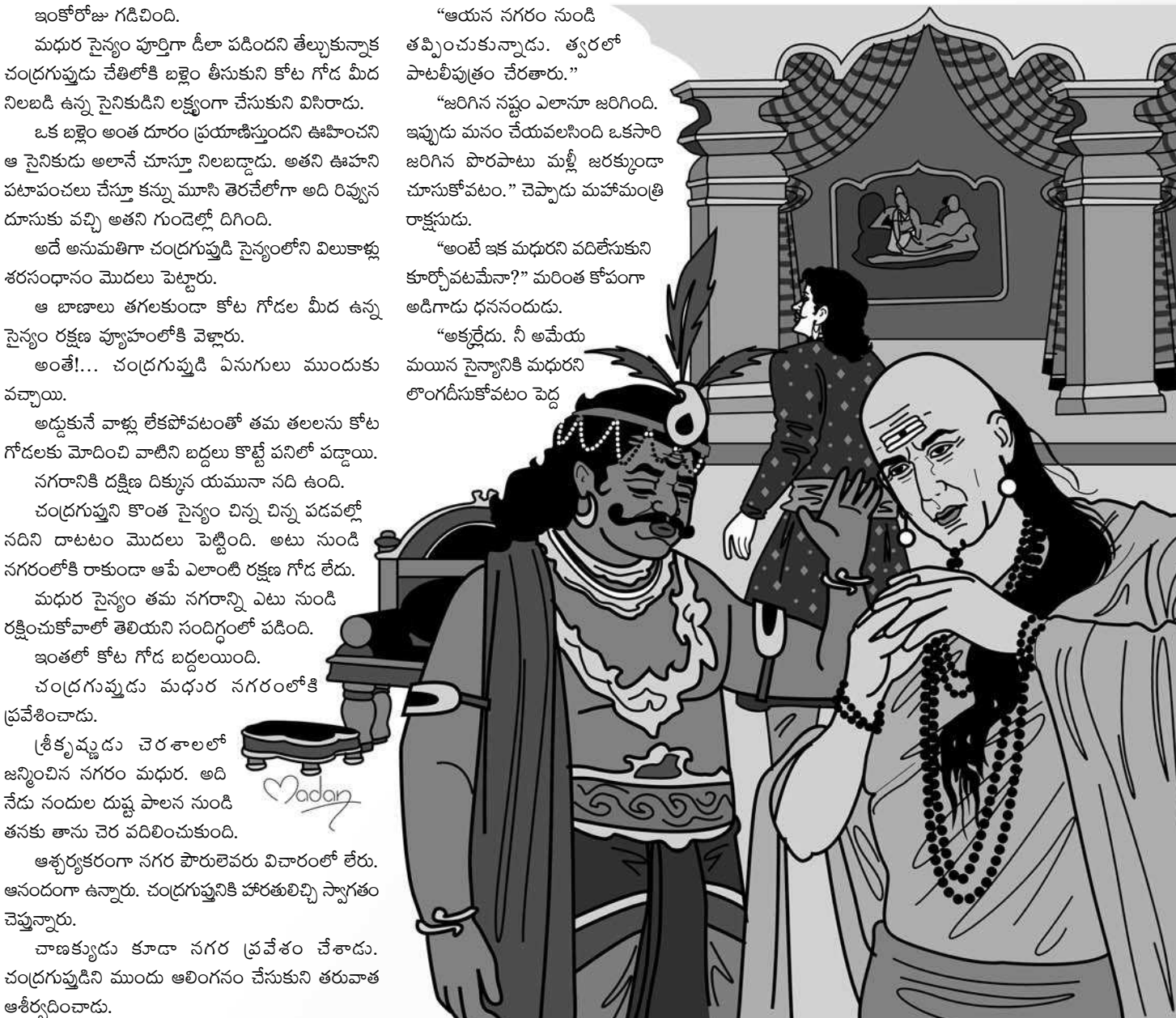
పని కాదు. కానీ ప్రస్తుతం మంచి ముహూర్తం లేదు. కొద్దిగా వేచి ఉండటం మంచిది.” చెప్పాడు నుబంధుడు.

“మంచిరోజు నాకు మాత్రమేనా? ఆ చాణక్యుడు చెడ్డరోజుల్లో కూడా ఎలా గెలవగలిగాడు?”

“ముహూర్తం జాతక బలాన్ని అనుసరించి ఉంటుంది. మీ జాతకం ప్రకారం కొద్దిగా జాగ్రత్త అవసరం.” చెప్పాడు నుబంధుడు.

“అయితే ఏమి చెయ్యమంటారు?”

“ఇంతకుముందు వాళ్లు సరాసరి పాటలీపుత్రం మీద దాడి చేశారు. మళ్లీ దాడి అంటూ చేస్తే వాళ్లు అలానే చేస్తారనుకున్నాం. మన వేగులు కూడా వారి ప్రణాళికలను పసికట్టటంలో విఫలమయ్యారు.

ఇప్పుడు మనం ఏమరుపాటుగా ఉన్నప్పుడు మధుర మీద దాడి చేసినంత మాత్రాన ఏమవుతుంది? అంతిమంగా వాళ్ళు పాటలీపుత్రానికి రావలసిందే. ఇలాంటి సమయంలో మిగిలిన రాజ్యాలను రక్షించుకోవటానికి మన సైన్యాన్ని అన్ని వైపులకు వంపితే సైన్యం, దానితో పాటు రాజధాని బలహీనమవుతుంది. శత్రువుకి కావలసింది అదే!” అన్నాడు సైన్యాధిపతి.

“నాకు ఆ చాణక్యుడి మీద కంటే పర్వతకుడి మీద ఎక్కువ కోపంగా ఉంది. చాణక్యుడు మొదటి నుండి ఒకే మాట మీద ఉన్నాడు. నీకు శత్రువుని అని బహిరంగ ప్రకటన చేశాడు. నన్ను నాశనం చేయటం తన ధ్యేయమని కనిపించిన అందరికీ చెప్తూనే ఉన్నాడు. కానీ ఆ పర్వతకుడు నాకు సామంతుడిగా ఉంటూనే గోతులు తవ్వాడు. వాడి సాయం లేనిదే ఆ చాణక్యుడికి, చంద్రగుప్తుడికి మధురని లొంగదీసు కోవటం సాధ్యమయ్యేదే కాదు.” పర్వతకుడి మీద కోపాన్ని ప్రకటిస్తూ అన్నాడు ధననందుడు.

“వారికి మలయకేతు కూడా తోడయ్యాడు.” చెప్పాడు మహామంత్రి రాక్షసుడు.

“వాడి వెనుక ఉన్న పర్షియన్ సామ్రాజ్యాన్ని చూసి ఇంతకాలం నిర్లక్ష్యం చేశాం. ఇప్పుడు వాడు ఆ పర్షియన్ సామ్రాజ్యానికి, మన మగధ సామ్రాజ్యానికి వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు చేసి తన గొయ్యి తనే తీసుకున్నాడు. వాడి అంతు చూసి కానీ ఊరుకో కూడదు.” అన్నాడు ధననందుడు. “వీలయినంత త్వరగా మధురని తిరిగి మనం వశం చేసుకోవాలి. దానికి కావలసిన ఏర్పాట్లు చేయండి!” అంటూ లేచి అంతఃపురం వైపు వెళ్లి పోయాడు ధననందుడు.

అంతఃపురం చేరుకుంటుండగా దుర్గర ఎదురు వచ్చింది.

“ఏమిటి నాన్నా నేను విన్నది నిజమేనా?” అందోళనగా అంది ఆమె.

“ఏమి విన్నావ్?”
“అదే నాన్నా! అన్నయ్య మధుర నగరం నుండి పారిపోవలసి వచ్చిందంట!”

“నిజమే!” అనిష్టంగా చెప్పాడు ధననందుడు.
“ఓడించింది ఆ చంద్రగుప్తుడేనా?”
“అతనే అనుకుంటా!”

“ఇప్పటికయినా మించిపోయింది లేదు. ఆ చాణక్యుడిని, చంద్రగుప్తుడిని పిలిపించి సంప్రదింపులు జరిపితే మంచిదేమో నాన్నా!”

“ఒక్క ఓటమితో చివరికి నీతో కూడా నీతులు చెప్పించుకోవలసి వస్తోంది!” విసుగ్గా అని తన మందిరం వైపు వెళ్లిపోయాడు ధననందుడు.

ఎప్పుడూ ఏమీ అనని తండ్రి అలా కటువుగా మాట్లాడటంతో కన్నీళ్ల పర్యంతం అయి నిలబడి పోయింది దుర్గర.

* * *

మధుర నగరంలో సంబరాలు చూస్తుంటే అది ఓడిపోయి, ఆక్రమించుకున్న నగరంలా లేదు. విజయంతో తిరిగి వస్తున్న రాజుకు స్వాగతం చెప్తున్ననగరంలా ఉంది.

నగరం మధ్యన ఎత్తుగా నిలబడి ఉన్న రాజ మందిరం గవాక్ష నుండి కిందకు చూస్తూ మాట్లాడు కుంటున్నారు చాణక్యుడు, చంద్రగుప్తుడు.

“ఇంత తేలిగ్గా విజయం లభిస్తుందనుకోలేదు!” అన్నాడు చంద్రగుప్తుడు.

“తేలిగ్గా వచ్చిందని విజయం చిన్నది కాదు చంద్రగుప్తా!” అన్నాడు చాణక్యుడు. “నిజం చెప్పాలంటే విజయానికి ఎప్పుడూ దండోపాయమే మార్గం కాదు. అది వాడవలసింది చివరికే. దాని కంటే ముందు గెలుపు కోసం మరో మూడు మార్గాలు చెప్పారు. సామ, దాన, భేదాలు. ఆ మార్గాలను తక్కువ చేసి చూడకు!”

ఇంతలో ఒక భటుడు వచ్చాడు. “పర్వతకుల

వారు, మలయకేతుల వారు వచ్చారు. లోపలకు రావటానికి మీ అనుమతి కోరుతున్నార!” చెప్పాడతను.

“వెంటనే పంపించు!” చెప్పాడు చాణక్యుడు.

పర్వతకుడు, మలయకేతు లోపలకు వచ్చి చాణక్యుడికి అభివాదం చేసి అసీనులయ్యారు.

“అయ్యోరా! మీరు చెప్పినట్లు చేశాం. మొదటి గెలుపు లభించింది. ఇప్పుడు యమునా నదికి పడమటి దిక్కు నుండి సింధు నదికి తూర్పు దిక్కు వరకు ఉన్న భరతఖండం మహానందుని చెర నుండి విడుదలయింది. అఖండ భారతం అనే మీ కల త్వరలోనే పూర్తి అవుతుంది!” అన్నాడు పర్వతకుడు.

“ఇది మీ అందరి సమిష్టి కృషి!” అన్నాడు చాణక్యుడు.

ఏదో మాట్లాడబోయిన పర్వతకుడిని ఆపిన మలయకేతు, “నేను వెంటనే మీ దగ్గర నుండి సెలవు తీసుకోవాలి. నా పాంచాల రాజ్యం అశాంతంగా ఉన్నట్లు వార్తలు వస్తున్నాయి. మా పొలిమేరల్లో ఉన్న అంభి మమ్మల్ని ఎప్పుడూ ప్రశాంతంగా ఉండ నివ్వదు. అలగ్జాండర్ మా తండ్రికి అండగా ఉన్నాడన్న భయంతో ఇంతకాలం తోక జాడించ కుండా ఉన్నాడు. ఎప్పుడయితే నేను మీ పక్షాన చేరానో, తిరిగి తన కుట్రలు మొదలు పెట్టాడు. కాబట్టి నా సైన్యంతో నేను పాంచాల రాజ్యం వెళ్లక తప్పదు!” అన్నాడతను కొంత విచారంగా.

“విచారం వద్దు మలయకేతూ! అవసరంలో సహాయపడ్డావు. అదే పది వేలు.” అన్నాడు చాణక్యుడు. “ఇప్పుడు మన సైన్యం కూడా సంఖ్యా పరంగా బానే పెరిగింది. పైగా మధుర సైన్యం కూడా మనతో కలిసింది. కాబట్టి మీరు వెనక్కి వెళ్లండి. ఆ అంభితో జాగ్రత్తగా ఉండండి!” అన్నాడు.

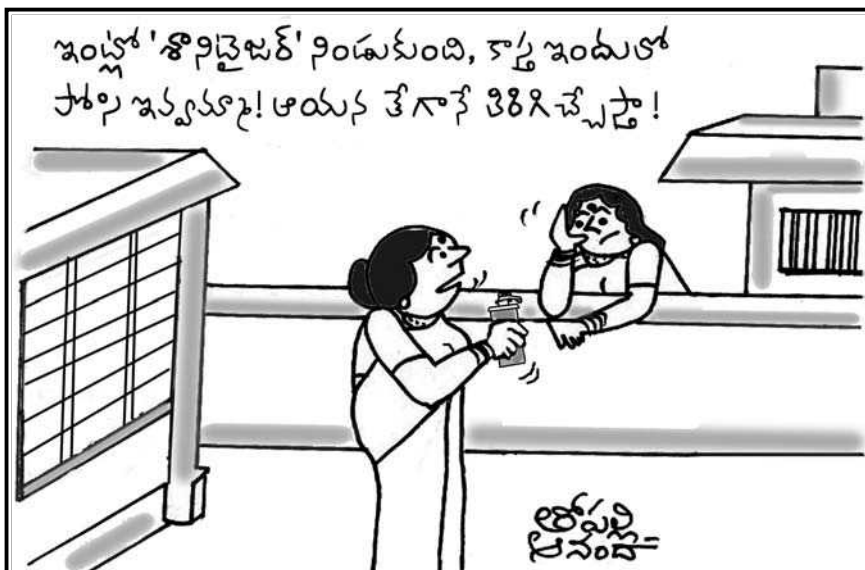
“ఆ అంభికి ఎప్పటి నుండో మా రాజ్యాన్ని లొంగదీసుకోవాలని కోరిక. ఆ కోరిక తీర్చుకోవటం కోసం అలగ్జాండర్ తో కలవటానికి కూడా వెనుకాడ లేదు. ఇంతా చేసి ఆ కోరిక తీరలేదు. ఇప్పుడు మళ్లీ మరో అవకాశం వచ్చిందని అనుకుంటున్నట్లున్నాడు.” అన్నాడు మలయకేతు.

“ఆ అంభి సభలో మన మనిషి ఒకడు ఉన్నాడు. మీ మీద అంభి వన్నే కుట్రలు వెంటనే మీకు తెలియచేసే ఏర్పాటు చేస్తాను. అవసరమయితే మీకు సహాయంగా మేమందరం వస్తాం!” మలయకేతుకు ధైర్యం చెప్పాడు చాణక్యుడు.

సెలవు తీసుకుని మలయకేతు బయటకు వెళ్లిపోయాడు.

ఇక అక్కడ చాణక్యుడు, పర్వతకుడు, చంద్రగుప్తుడు మాత్రమే మిగిలారు.

చాణక్యుడు ఆ ఇద్దరిని చూస్తూ, “విజయలక్ష్మికి చంచలత్వం ఎక్కువ. మన చెంత చేరింది కదా అని చులకనగా చూస్తే వెంటనే దూరమవుతుంది. ఇనుము వేడిగా ఉండగానే దెబ్బ కొట్టాలి. ఇప్పుడు

శత్రువు అయోమయంలో ఉన్నాడు. మన సైన్యం ఉత్సాహంగా ఉంది. యమునా నదికీ, గంగా నదికీ మధ్యన అడుపులోకి తీసుకోవలసిన రాజ్యాలు అనేకం ఉన్నాయి. నిజం చెప్పాలంటే మగధని పెంచి పోషిస్తున్న నగరాలు ఇవే. భారతీయ ఆత్మకు చిహ్నాలు ఈ నగరాలు. జాగు లేకుండా జరగబోయే పని చూడాలి.” అంటూ చేయవలసిన పనిని గురించి హెచ్చరించాడు.

“మన రెండవ విడత దండయాత్రని ఎటు నుండి మొదలు పెడితే బాగుంటుందో మీరే చెప్పండి!” అన్నాడు చంద్రగుప్తుడు.

“శ్రావస్తి, కన్యకుబ్జ నగరాల నుండి మొదలు పెట్టి వారణాశి, ప్రయాగ వరకు విస్తరించండి. మీ ఇద్దరూ కలిసి కట్టుగా ఉంటే మీకు ఎదురు ఉండదు!” అన్నాడు చాణక్యుడు.

చంద్రగుప్తుడు, పర్యతకుడు అలానే చేయటానికి ఒప్పుకున్నట్లు తలలు ఆడించారు.

చాణక్యుడు మందిరం నుండి బయటకు నడుస్తుంటే పర్యతకుడు అతన్ని అనుసరించాడు. “అయ్యోరా! మీతో ఒక మాట చెప్పాలి!” అన్నాడు రహస్యంగా.

“చెప్పు, పర్యతకా!” అన్నాడు చాణక్యుడు.

“నిన్న మధురా నగరంలో ఎక్కడ విన్నా ‘చంద్రగుప్తు సమ్రాట్టుకు జయం! అనే నినాదాలు వినిపించాయంటు.”

“అయితే?”

“అయితే ఏంటి అయ్యోరా? మీరు ఆ పదవి నాకు ఇప్పిస్తానన్నారు.”

“ఇప్పుడు కాదంటున్నానా?”

“మరి ప్రజలు చంద్రగుప్తుడు కాబోయే చక్రవర్తి అనుకుంటున్నారా!”

“అనుకోనిదే పర్యతకా. చక్రవర్తిని నిర్ణయించటంలో ప్రజల అభిప్రాయానికి విలువేముంది?”

“అలా నినాదాలు చేయవద్దని ఖండించ వచ్చుగా.”

“అప్పుడు చంద్రగుప్తుడికి మన మీద అనుమానం రాదా. అతను మనస్ఫూర్తిగా ఈ యుద్ధంలో పాల్గొంటాడా? అనలు యుద్ధం చేస్తాడా? అతను లేదే నువు ఒంటరిగా ఇంత పెద్ద యుద్ధం గెలవగలవా?”

అడిగిన ప్రశ్నకు సూటిగా సమాధానం చెప్పకుండా, “నేను లేదే అతను కూడా గెలవలేడు!” అన్నాడు పర్యతకుడు.

చాణక్యుడు నవ్వి, “నేను చెప్తోంది అదే. ఇద్దరు కలిసి పని చేయండి. పని పూర్తయ్యాక ఏం చేయాలనేది నాకు వదిలేయండి!” అన్నాడు.

కొద్దిగా అసంతృప్తిగా అయినా ఆ మాటలకు అంగీకారం తెలపక తప్పలేదు పర్యతకుడికి.

(సశేషం)

ప్రభుత్వానుపత్రుల్లో నిఘా పెంచాలి!

తెలంగాణలో ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల పనితీరు పట్ల అనేక సందేహాలు నెలకొంటున్నాయి. సర్కారు ఆసుపత్రి అంటేనే సామాన్యుడి వెన్నులో భయం వుట్టే అనేక ఘటనలు నిత్యం చోటుచేసు కుంటున్నాయి. మొన్న గాంధీ ఆసుపత్రి, నిన్న ఉస్మానియా హాస్పిటల్, నేడు ఎర్రగడ్డలోని చెస్ట్ ఆసుపత్రి సిబ్బంది నిర్వాకాలు ఒక్కోటి బయటకు వస్తున్నాయి.

ఇటీవల హైదరాబాద్ లోని జవహర్ నగర్ కు చెందిన రవికుమార్ అనే వ్యక్తి కరోనా పాజిటివ్ తో ఎర్రగడ్డలోని చెస్ట్ ఆసుపత్రిలో మృతి చెందాడు. అయితే ఆయన చనిపోకముందు తీసుకున్న సెల్ఫీ వీడియో ఒకటి సామాజిక మాధ్యమాల్లో వైరల్ గా మారింది. తనకు ఆసుపత్రి సిబ్బంది వెంటిలేటర్ తొలగించారని, శ్వాస ఆడబోయేది ఎంత చెప్పినా ఎవరూ పట్టించుకోలేదని, సుమారు మూడు గంటల సేపు నరకయాతన అనుభవించానని.. ఇక తాను చనిపోతున్నానని తన తండ్రికి వంపిన ఆ వీడియో సందేశం అందరినీ కంటతడి పెట్టింది.

గతంలోనూ ఇలాంటి రెండు, మూడు సంఘటనలు గాంధీ ఆసుపత్రిలో చోటుచేసు కున్నాయి. కరోనాతో మృతి చెందిన క్రైం జర్నలిస్ట్ మనోజ్ సైతం గాంధీ హాస్పిటల్ లో పరిస్థితులు ఏం బాగాలేవని తన మిత్రుడితో చేసిన ఫోన్ సంభాషణ వెలుగుచూసింది.

అలాగే ఆస్తమాతో బాధపడుతున్న తన భార్య గాంధీ ఆసుపత్రి సిబ్బంది నిర్లక్ష్యం కారణంగానే మరణించిందని ఆమె భర్త ఇటీవల మీడియాతో చెప్పిన విషయం కలచివేసింది. ఈ నేపథ్యంలో ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులంటేనే ప్రజలు భయపడే పరిస్థితులు దాపురించాయి. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం కళ్లు తెరిచి గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్స్ పనితీరుపై నిఘా పెంచాలి.

- జూహ్నవి,
జగిత్యాల

స్వదేశీ వస్తు వినిమయం పెరగాలి!

ఇటీవల గల్వాన్ లోయలో భారత్ - చైనా సరిహద్దు ఘర్షణ అనంతరం అందరి నోట వినిపిస్తున్న మాట ‘చైనా వస్తువుల బహిష్కరణ’.

అయితే ప్రస్తుత తరుణంలో ఇది ఒక ఉద్యమంగా సాగాల్సిన అవసరం ఉంది. ఒక్క చైనా అనే కాదు, విదేశీ వస్తువుల వినియోగం ప్రతిఒక్కరూ తగ్గించాలి. ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ఇచ్చిన ‘గో లోకల్ బీ వోకల్’ పిలుపు మేరకు ఇప్పటికే చాలా మంది ప్రముఖులు, సామాన్యులు సైతం ఈ ఉద్యమంలో చురుగ్గా పాల్గొంటున్నారు. స్వదేశీ వస్తువులనే వినియోగిస్తామని ప్రతిజ్ఞలు సైతం చేస్తున్నారు. అయితే ఈ ఉద్యమం మరింత బలపడాలంటే కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు స్వదేశీ వస్తు ఉత్పత్తుల సంస్థలకు రాయితీలు కల్పించి వారిని ప్రోత్సహించాలి. ప్రజల్లోనూ స్వదేశీ వస్తువుల గురించిన అవగాహన కల్పించాలి.

- అభినవ్,
ప్రాద్దుటూరు

స్వీయనియంత్రణ శ్రీరామరక్ష..

దేశవ్యాప్తంగా కరోనా మహమ్మారి రోజురోజుకీ విజృంభిస్తున్న ప్రస్తుత తరుణంలో ప్రతిఒక్కరూ స్వీయనియంత్రణ పాటించడమే ఉత్తమం. హైదరాబాద్ నగరంలో ఇప్పటికే చాలా వరకు వ్యాపార నమూదాయాలు సెల్ఫ్ లాక్ డౌన్ ప్రకటించుకొని పని వేళలు కుదించుకున్నాయి. ఇది ఒకరకంగా చాలా మంచి నిర్ణయం. అదే బాటలో సాధారణ ప్రజలు సైతం అత్యవసరాల నిమిత్తం తప్పితే బయటకు వెళ్లకపోవడమే ఉత్తమం. ఒకవేళ బయటకు వెళ్లాల్సి వచ్చినా మాస్క్ ధరించడం, భౌతికదూరం తప్పనిసరిగా పాటించాలి. కరోనా నివారణలో భాగంగా ప్రభుత్వాలు ఎన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నా.. ప్రజలు కూడా స్వచ్ఛందంగా తమకు తాముగా కొన్ని నిబంధనలు విధించుకొని పాటించాలి.

- సింధూ,
నిర్మల్

ఇప్పుడు వాట్సాప్ లో కూడా...

‘జనజాగృతి’ శీర్షిక కోసం పాఠకులు చక్కని దస్తూరితో కార్డుపై రాసి పోస్ట్ చేయండి. లేదా తెలుగులో డిలివీ చేసి jagritiweekly@gmail.com కు మెయిల్ చేయండి. లేదా 9441433188 నంబర్ కు వాట్సాప్ ద్వారా పంపండి. కార్డు, వాట్సాప్ లేదా మెయిల్ సబ్జెక్టులో ‘జనజాగృతి’ అని రాయాలి.

- సంపాదకుడు

మనదేశంలో వ్యవసాయ రంగం తరువాత ఎక్కువమందికి ఉపాధి కల్పిస్తున్నది చేనేత రంగమే. లక్షలాది కుటుంబాలు ఈ రంగం మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్నాయి. 2019-20లో చేసిన 'అఖిల భారత చేనేత సర్వే' ప్రకారం సుమారు 32లక్షల కుటుంబాలకు చేనేత, దాని అనుబంధ రంగాలే ఆధారంగా ఉన్నాయి. ఉపాధి కల్పనలో చేనేత రంగ ప్రాధాన్యం ఏమాత్రం తగ్గలేదని ఈ సర్వే నిరూపిస్తున్నది. ఈ రంగంమీద ఆధారపడినవారిలో వెనుకబడిన కులాలు, షెడ్యూల్డ్ కులాలు, తెగలకు చెందినవారే ఎక్కువ. అల్పసంఖ్యాక వర్గానికి చెందినవారు కూడా గణనీయంగా చేనేత రంగం మీద ఆధారపడి ఉన్నారు.

కరోనా వ్యాప్తిని అరికట్టడానికి విధించిన లాక్డౌన్ వలన దేశవ్యాప్తంగా ఉత్పత్తి స్తంభించింది. లక్షలాది మంది కార్మికులు ఉపాధి కోల్పోయారు. వలన కార్మికులు జీవనోపాధి కోల్పోవడంతో తమ తమ సొంత గ్రామాల దారి పట్టారు. వారి వెతలు, కష్టాలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. కానీ చేనేత కార్మికుల కష్టాలు, కడగండ్లు అంతగా వెలుగులోకి రాలేదు. అనేక ప్రాంతాలలో, పట్టణాలలో, గ్రామాల్లో చేనేత కార్మికులు పనులులేక ఆదాయం కోల్పోయి అష్టకష్టాలు పడుతున్నారు. పూట గడవటం కూడా కష్టంగా మారింది. ఆకలితో అలమటిస్తున్నారు.

లాక్డౌన్ కారణంగా అన్ని రంగాల కంటే చేనేత రంగమే ఎక్కువగా కుదేలయిందని చెప్పాలి. చిలప నూలు అవసరం నిమిత్తం చేనేత కార్మికులు మిల్లులపై ఆధారపడతారు. ఆ తరువాత మార్కెట్ కోసం అదే మిల్లులతో పోటీ పడతారు. ముడి పదార్థాల కోసం ఎవరిపై ఆధారపడతారో, వారితోనే మార్కెట్ కోసం పోటీ పడటం మరే ఇతర రంగంలోనూ కనపడదు. పనుల నిలిపివేతతో నూలు మిల్లులు మూతపడ్డాయి. దానితో చేనేతకు నూలు సరఫరా ఆగిపోయింది. మార్కెట్ నుండి నూలు నిల్వలు అదృశ్యమయ్యాయి. నూలు సరఫరా ఆగిపోవడంతో చేనేత కార్మికులకు పని లేకుండా పోయింది. మార్చి 10 నుండి ఒక్క మగ్గం కూడా పనిచేయడంలేదు. ఈనాటికీ అదే పరిస్థితి

కొనసాగుతున్నది. నూలు మిల్లుల, సిల్కు రీలింగ్ సంస్థల మూసివేత చేనేత రంగం పాలిట మరణ శాసనం అయింది.

కరోనాకు ముందు కూడా నేతన్నల పరిస్థితి మెరుగ్గా ఏమీ లేదు. కనీస వేతనాలు అమలు చేయనందున అరకొర ఆదాయంతోనే వారు కాలం నెట్టుకొస్తున్నారు. 2019-20లో చేసిన అఖిల భారత చేనేత సర్వే ప్రకారం దేశంలోని చేనేత కుటుంబాలలో అత్యధిక శాతం (67%) నెలకు రూ. 5000/కంటే తక్కువ ఆర్జిస్తున్నారు. 26 శాతం కుటుంబాలు నెలకు రూ. 5000 నుండి 10,000 వరకూ సంపాదించ గలిగితే, కేవలం 7శాతం మంది మాత్రమే రూ. 10,000 కంటే ఎక్కువ సంపాదిస్తున్నారు. ఈ

చేనేత రంగం తక్షణమే ఆ

రోజుల్లో నలుగురు సభ్యులు ఉన్న ఒక కుటుంబానికి కనీసం పదివేలు లేకపోతే జీవనం గడవటం కష్టమవుతుందన్న విషయం వేరే చెప్పవలసిన పనిలేదు. మూలిగే నక్కమీద తాటికాయ పడ్డట్లు కరోనా మహమ్మారితో వచ్చే కొద్దిపాటి ఆదాయం కూడా వారికి రావడం లేదు. దానితో వారు అప్పుల పాలవుతున్నారు. రెండు లేక మూడు రూపాయల వడ్డీకి అప్పులు చేయక తప్పని దుర్భర పరిస్థితులలో వారు ఉన్నారు.

పనుల నిలిపివేత వలన చేనేత రంగం రెండు రకాలుగా సప్లయ్ పోయింది. నూలు మిల్లుల మూసివేత వలన నూలు లభించటంలేదు. దేశీయ, విదేశీ మార్కెట్ల మూసివేతతో ఉత్పత్తులు అమ్ముకోవటానికి ఉన్న అన్నిదారులు మూసుకుపోయాయి. దానితో వస్త్ర నిల్వలు పేరుకొని పోయాయి. చేనేత రంగంలో సహకార సంఘాల పాత్ర ఒకప్పుడు గణనీయంగా ఉండేది. ఇప్పుడు అన్ని రంగాలలో మాదిరిగా చేనేత రంగంలోనూ ప్రైవేటు రంగానిదే ప్రైవేటు (మాస్టర్ వీవర్స్). సహకార సంఘాలతో పాటుగా ప్రైవేటు రంగానికి కూడా నూలు సరఫరా ఆగిపోవడంతో కార్మికులకు పనిలేకుండా పోయింది. వస్త్ర నిల్వలు పేరుకొని పోవడంతో ద్రవ్య సరఫరా ఆగిపోయి ప్రైవేటు రంగం కూడా కుదేలయింది. ఒకవైపు నూలు, రంగులు, రసాయనాలు లభించక, మరొకవైపు అమ్మకాలు లేక నేత కార్మికుల మరింత ఆర్థిక అభద్రతలోకి వెళ్లిపోయారు.

గాన్ని అదుకోవాలి..

ఈ నేపథ్యంలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు మేలుకొని ఈ క్రింద సూచించిన ఉపశమన, పునరుద్ధరణ చర్యలకు వెంటనే పూనుకోవాలి లేకపోతే చేనేత రంగం మరింతగా కుదేలవుతుంది.

ఉపశమన చర్యలు

- రెండు తెలుగు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తెల్లరేషన్ కార్డు ఉన్న చేనేత కార్మికులందరికీ నెలకు వది కిలోల బియ్యంతో పాటు, నరివడా నిత్యావసరాలు సరఫరా చేయాలి.

- మూడు నెలల నుండి పనులు లేక పస్తులుంటున్న నేతన్నల వెతలు ఇప్పట్లో తీరేవి కాదు. నూలు మిల్లులు ఇంకా పనిచేయడం లేదు. కనుక నూలు సరఫరా కాదు. వారు ఎంత వేతనాన్ని కోల్పోయారో, కోల్పోతున్నారో అంత మొత్తాన్ని ప్రత్యక్ష బదిలీ ద్వారా వారి ఖాతాలలోకి సంక్షోభం కొనసాగినంత కాలం జమచేయాలి. ప్రజల క్షేమం కంటే ఏదీ ఎక్కువ కాదన్న విషయం పాలకులు మర్చిపోకూడదు.

- ముఖ్యమైన చేనేత కేంద్రాలలో ఉచిత భోజనం, వసతి సౌకర్యాన్ని కల్పించాలి. కొన్ని చేనేత కేంద్రాలకు ఇతర ప్రాంతాల నుండి పెద్దఎత్తున వచ్చిన వలస కార్మికులు ఉన్నారు. వారికి వేరే దిక్కులేదు. అనేక చేనేత కేంద్రాలలో అతి కష్టంమీద ఒకపూట మాత్రమే భోజనం పెడుతున్నారు. వారు పిల్లాపాపలతో అల్లాడుతున్నారు. వారి కష్టాన్ని గమనించి ఆకలిచావులను నివారించటానికి తక్షణమే ఉపక్రమించాలి.

పునరుద్ధరణ చర్యలు

- నూలు, జొళి మిల్లులు పనిచేయటం ప్రారంభించాక చేనేతకు కావలసిన చిలప నూలును సేకరించి చేనేత డిపోల ద్వారా సహకార సంఘాలకు, ప్రైవేటు రంగానికి సరఫరా చేయాలి. ప్రతియేటా 450 మిలియన్ కిలోల నూలు, 24 వేల టన్నుల సిల్కు ఈ రంగానికి అవసరమవుతుంది. కనుక కేంద్ర ప్రభుత్వం పూనుకొని నూలును సేకరించి సరఫరా చేయాలి. తమంత తాముగా సహకార సంఘాలు కానీ, ప్రైవేటు రంగం కానీ నూలును కొని పనులు కల్పించే స్థితిలో ప్రస్తుతం లేవు.

- జనతా వస్త్రాల ఉత్పత్తిని తిరిగి ప్రారంభించాలి. నిరుపేదలకు జనతా వస్త్రాలను తక్కువ ధరకు ఇవ్వటం ద్వారా వారి అవసరాలను తీర్చినట్లు అవుతుంది. దానితోపాటుగా చేనేత రంగాన్ని కూడా ఆదుకున్నట్లు అవుతుంది. 1985 జొళి విధానం జనతా వస్త్రాల ఉత్పత్తి భాద్యతను పూర్తిగా చేనేత రంగానికి బదిలీ చేసినప్పుడు చేనేతరంగం సమర్థవంతంగా ఆ భాద్యతను నెరవేర్చింది. కనుక జనతా వస్త్రాల ఉత్పత్తిని తిరిగి ప్రారంభించి చేనేత రంగాన్ని తక్షణమే ఆదుకోవాలి.

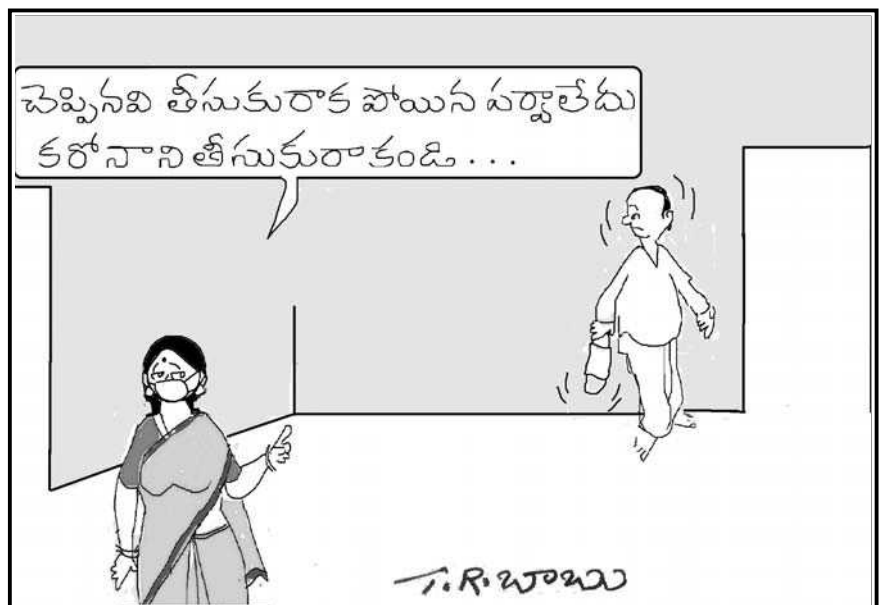
- చేనేత కార్మికులకు 'ముద్రా' పథకం కింద మూడుశాతం వడ్డీకి రుణాలను సమకూర్చాలి. చేనేత రంగంలోని వివిధ రకాల ఉత్పత్తి సంస్థలకు ముద్రా పథకాన్ని వర్తింపచేయాలి. నాబార్డు ద్వారా రీఫైనాన్సింగ్ సౌకర్యాన్ని పొందేందుకు వీలుగా సహకార సంఘాలకు మూలధనాన్ని పూర్తిగా

సమకూర్చాలి.

- చేనేత సహకార సంఘాల దగ్గర, ప్రైవేటు సంస్థల దగ్గర, చేనేత స్వచ్ఛంద సంస్థల దగ్గర గుట్టలుగా పడి ఉన్న చేనేత వస్త్రాల నిల్వలను కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వెంటనే కొనుగోలు చేసి, వారిని రుణవిముక్తులను చేయాలి.

- ప్రస్తుతం పన్నుల భారం చేనేతరంగం మీద అధికంగా ఉంది. నూలు, రంగులు, రసాయనాలు, వస్త్రాలు మీద వేస్తున్న వస్తుసేవల పన్ను నుండి ఒక సంవత్సరం పాటు ఉపశమనం ఇవ్వాలి.

స్వదేశీ ఉద్యమం బలపడటానికి, స్థానిక ఉత్పత్తులకు ప్రోత్సాహం ఇవ్వటానికి చేపట్టిన ఉద్యమం చేనేతతోనే ప్రారంభం కావాలి. ఈ కరోనా సంక్షోభకాలంలో చేనేతను అన్ని విధాలుగా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఆదుకుంటాయని ఆశిద్దాం. ★

అక్షరభ్యాసం

గన్నవరపు నరసింహమూర్తి

ఆ రోజు నేను స్కూల్లో పాఠం చెబుతున్నప్పుడు నా స్నేహితుడు పద్మనాభం ఫోన్ చేసి శనివారం నాడు తన కొడుక్కి అక్షరభ్యాసం చేయిస్తున్నాననీ, నన్ను తప్పక రమ్మని చెప్పాడు.

నేను, పద్మనాభం చిన్నప్పట్నించీ ఒకే ఊరిలో పెరిగాం. ఒకే స్కూల్లో చదువుకున్నాం. ఇద్దరం బీఈడీ చేశాం. నేను పట్నంలో మున్సిపల్ టీచరుగా ఉద్యోగం చేస్తుంటే, వాడు మా ఊరి స్కూల్లోనే టీచర్గా పని చేస్తున్నాడు. వాళ్ల నాన్న పాతికేకరాల భూస్వామి కావడంతో రాజకీయ పలుకుబడి ఉపయోగించి మా ఊళ్లోనే పోస్టింగ్ వేయించాడు.

పద్మనాభం ఓ పక్క టీచరు ఉద్యోగం చేస్తూనే ఇంకో పక్క వ్యవసాయం కూడా చేస్తుంటాడు.

వాడికి ఆరేళ్ల క్రితం పెళ్లైంది. వాడెందుకో ముప్పై ఏళ్ల తరువాత పెళ్లి చేసుకున్నాడు.

నేను మా నాన్నగారి దగ్గర స్మార్తం నేర్చుకున్నాను. మా నాన్న గారు మా ఊరి పురోహితుడు. ముందు నన్ను చదివించనన్నారు. నేను చదువుకుంటానని పట్టపట్టడంతో తప్పక నన్ను చదివించారు. కానీ కులవృత్తి అని స్మార్తం నేర్పించారు.

రెండేళ్ల క్రితం నాన్నగారు చనిపోవడంతో ఊరికి పురోహితుడు లేకుండా పోయాడు. అందుకే ఈ రోజు పద్మనాభం నన్ను పిలిచాడు.. నేనైతే రెండు విధాలుగా ఉపయోగపడతాననీ వాడి ఆశ.

ఈ విషయం నాకు చాలా రోజుల నుంచీ వాడు చెబుతున్నాడు. వాడి కొడుకు అక్షరభ్యాసం నేనే చేయించాలనీ.

నేను శుక్రవారం రాత్రి బయలుదేరి ఆఖరి బస్సుకి మా ఊరు వెళ్లాను.

ఆ రాత్రి దాబా మీద చాప వేసుకొని వెన్నెల్లో నేనూ పద్మనాభం అర్ధరాత్రి వరకూ కబుర్లు చెప్పుకొనీ పడుకున్నాం.

తెలవారుతుండగా పద్మనాభం భార్య సీత దాబా మీదకు కాఫీలు తెచ్చింది.

నేను కాఫీ తాగుతుంటే “అన్నగారూ! ముహూర్తం 7.30కి.. మీరు త్వరగా తయారైతే పూజ

ప్రారంభించవచ్చు” అనీ చెప్పి వెళ్లిపోయింది.

ఆ తరువాత ఓ పదిహేనేళ్ల యువకుడు బహుశా వాళ్ల రైతనుకుంటాను వచ్చి “అయ్యగోరూ! బాత్‌రూమ్‌లో వేడి నీళ్లు పెట్టాను. పదండి స్నానం చేద్దరు గాని” అని నన్ను కిందకు తీసుకెళ్లి తువ్వాలిచ్చి బాత్‌రూమ్ చూపించాడు.

నా స్నానం పూర్తవగానే పట్టు పంచె తెచ్చి ఇచ్చింది సీత.

నేనిక్కడకు వచ్చిన దగ్గర్నుంచీ గమనిస్తున్నాను.. పద్మనాభం, సీత.. ఇద్దరూ ప్రతి పనిని ఆ యువకుడికే చెబుతున్నారు.

వాడు కూడా వినుక్కోకుండా ‘అలాగే అమ్మగారూ!’ అంటూ ఎంతో ఓపిగ్గా, ఉత్సాహంతో ఉరుకులూ, వరుగులూ పెడుతూ పనులన్నీ చక్కచక్క చేస్తుండడం నాకు ఆశ్చర్యం కలిగించింది.

నేను తయారై బయటకొచ్చేసరికి గుమ్మం ముందు మామిడాకుల తోరణాన్ని కడుతూ కనిపించాడు. ఈ లోగా సీత వచ్చి ‘ఓరేయ్ రావుదూ.. ఆవు పాలు తీయలేదురా.. పంచామృతాలు పూజకి కావాలి” అని చెప్పగానే వాడు ఆ తోరణాన్ని వెంటనే కట్టేసి అక్కడే ఉన్న గిన్నె తీసుకొని పశువులపాకలోకి వెళ్లాడు.

ఇంతలో పద్మనాభం వచ్చి “రావుదూ! ఎక్కడికెళ్లావురా! నెయ్యి తీసుకు రావాలి” అంటూ గట్టిగా కేకలు వేస్తుంటే “ఓరేయ్! వాడు పాలు తీస్తున్నాడురా.. అందరూ అన్ని పనులూ వాడికే చెబుతుంటే వాడు మాత్రం ఒకేసారి అన్నీ ఎలా చేయగలడు చెప్పు” అన్నాను.

ఆ మాటలకు పద్మనాభం కాస్త చల్లబడి “ఈ రావుడు లేకపోతే మాకు క్షణం కూడా గడవదు. అదీ సమస్య” అన్నాడు.

“నేనెప్పుడో క్రితంసారి ఏడెనిమిదేళ్ల క్రితం అనుకుంటాను ఇక్కడకు వచ్చినప్పుడు వీడు లేడు.. ఎన్నాకైంది వీడిని పనిలో పెట్టుకొని” అని అడిగాను.

“నా పెళ్లైన తరువాత పెట్టుకున్నాం. పాపం వీడి నాన్న చనిపోయాడు. వాళ్లమ్మని వీడే పోషించాలి. అందుకని వాళ్లమ్మ వీడిని మా ఇంట్లో పనికి పెట్టింది. వీడికి నెలజీతం కాదుగానీ సంవత్సరం పొడవునా వాడి కుటుంబ పోషణంతా మాదే. వీడు చాలా అమాయకుడు.

చదువుకోలేదు కాబట్టి ఇలా ఉన్నాడు కానీ చదివిస్తే మహా తెలివైనవాడై ఉండేవాడు. చురుకైనవాడు. ఒళ్లు దాచుకోకుండా పనిచేస్తాడు” పద్మనాభం చెబుతుంటే నాకు చాలా బాధ కలిగింది.

పది నిమిషాల తరువాత రావుడు నాకు కాఫీ తెచ్చాడు. “ఏరా! మాజి ఏర్పాట్లు అయిపోయాయా?” అని అడిగాను. “అన్నీ అయిపోయాయి బాబూ! అమ్మగోరూ, అయ్యగోరూ ఊళ్లో

ఏడుస్తున్నావ్?”

వాడు చేతులతో కళ్లు తుడుచుకొని “అయ్యగారూ! నాకూ అచ్చరాజ్యేసం సెయ్యారా?” అని అడిగాడు.

“నీకు ఇప్పుడు అక్షరాభ్యాసం ఏంట్రా.. అది చిన్నప్పుడు చేస్తారు.. ఇంత పెద్దయ్యాక చేస్తే చదువు రాదు.. ఏం నీకు చదువుకోవాలనుందా? అయినా ఇంట్లో ఉదయం నుంచి రాత్రి దాకా క్షణం తీరిక లేకుండా పనులు చేస్తావు.. మరెప్పుడు చదువుతావు” అనీ ఆశ్చర్యపోతూ వాడినడిగాను.

వాడు గుమ్మానికి ఎదురుగా నిలబడి “సదువుకుంతాను.. మీరు నాకివాళ అచ్చరాజ్యేసం వంశీ బాబుతో నాకూ సెయ్యండి” అన్నాడు.

వాడి మాటల్లో తీక్షణతకు నాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది. “నీకేం పిచ్చేంట్రా? మీ అయ్యగారికీ విషయం తెలిస్తే నన్ను చెడామడా తిడతాడు.. చదువు అనీ నిన్ను పాడు చేసాననీ నన్ను కోప్పడతాడు.. అయినా ఈ వయసులో చదువు కష్టంరా.. ఈ పాటికి నీ వయసు వాళ్లు పదవ తరగతి కొచ్చేస్తారు. ఇప్పుడు నీకు చదువు అబ్బటం కష్టం.. నా మాట వినీ ఈ విషయం మరిచిపో” అన్నాను వాడి నోదారిస్తూ.

నాకు ఆ సమయంలో వాడి పట్టుదల చూసి ముచ్చటవేసింది.

అయినా వాడు అక్కడ నుండి కదలకుండా “సదువుకుంతాను బాబూ! మీరు నాకివాళ అచ్చరాజ్యేసం సేస్తే రాత్రి పూట సదువుతాను.. అమ్మగార్ని సెప్పమంతాను.. అయ్యగార్ని బతిమాల్తాను” అన్నాడు నా కాళ్లు పట్టుకుంటూ..

ఇక వాడు వదిలేటట్టు లేడనీ నిర్ధారించుకొని “సరే.. అలాగే చేయిస్తానులే.. కానీ మీ అయ్యగారికి చెప్పావా? అయినా ఈ వని ఇదివరకే చెయ్యవలసింది..” అన్నాను రూమ్ నుంచి బయటకు వస్తూ.

“నేనీక్కడ పనికి కుదిరి నాలుగేళ్లైంది బాబూ గారూ! అప్పుడడిగితే మా బాబుగారు ఒప్పుకోనేడు. ఇప్పుడు తమ్ముడికి చేయిస్తున్నారు కదా ఇప్పుడు ఒప్పుకుంటారు.. మళ్లీ అడుగుతాను ఇద్దర్నీ” అన్నాడు వాడు ఆనందంగా.

“సర్లే.. నేను మీ బాబుకి చెబుతానులే. అయినా నీకు చదువంటే ఎందుకంత ఇష్టమో చెప్పావు కాదు.” అని నేనడుగుతుండగానే వాడు పరుగున వెళ్లిపోయి ఐదు నిమిషాల తరువాత పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి చెమటలు వట్టిన ముఖాన్ని తుడుచుకుంటూ జేబులోంచి ఒక పోస్ట్ కార్డ్ తీసిచ్చాడు..

దాన్ని చూస్తుంటే చాలా పాత దానిలా కనిపిస్తోంది.. ఎప్పుడో ఐదారేళ్ల క్రితం వ్రాసిందా ఉత్తరం..

వెనక్కి తిప్పి చూస్తే నాకాశ్చర్యం కలిగింది. అది రాజమండ్రి సెంట్రల్ జైలు నుంచి వ్రాసింది.

అందులో ఒకే ఒక వాక్యం...

వాళ్లని పిలవడానికెళ్లాడు. ఆక్షందరికీ ఇయ్యాల ఇక్కడే భోజనాలు.. అది సరే బాబూ.. ఈయేక వంశీబాబుకి అచ్చరాజ్యేసమంట కదా.. అంటే రేపట్నుంచీ స్కూలుకెళతాడా?” అని కళ్లు తిప్పుతూ అడిగాడు.

“అవునూ; అందుకే ఈ రోజు పూజ. ‘సరస్వతీ సమస్తభ్యం’ అనీ వాడి చేత అక్షరాలు దిద్దిస్తాం... ఇలా అమ్మ వారికి పూజ చేస్తే చదువు బాగా వస్తుంది” అన్నాను వాడి అమాయకమైన ప్రశ్నకి బదులిస్తూ..

వాడు నా మాటల్ని ఎంతో శ్రద్ధగా వినసాగేడు.

నేను లోవలికి వెళ్లి వంచె, ఉత్తరీయంతో బయట కొచ్చేసరికి రావుడు అక్కడే నిలబడి ఉన్నాడు.

కానీ వాడి కళ్లలో నీరు..

“ఏరా! ఏం జరిగింది? ఎందుకు

“రావుదూ! నువ్వు బాగా సదూకోవాలి”

మీ

అయ్యో”

అని అందులో వ్రాసి ఉంది.

నేను ఆ కార్డుని, రావుడుని మార్చి మార్చి చూడసాగాను.

నా భావాలు వాడికర్లం అయినట్లున్నది కాబోలు వాడు తల ఊపుతూ కొద్దిపాటి మౌనం తరువాత చెప్పటం మొదలు పెట్టాడు.

* * *

“మాకు పదేకరాల పొలం ఉండేది. నాసిన్నప్పుడు కరువొచ్చి పంటలు పండనేదు. అమ్మకి ఒంట్లో బాగానేదు. అప్పుడు మా అయ్య మా ఊరి పెసిరెంటు కాడ పదివేలు అప్పుచేసి అమ్మని డాక్టర్ కి సూపించాడు.. అప్పుడు నేను కూడా ఎల్లాను. మా అయ్యకి సదువురాదు. ఏలు ముద్దర యేసేవాడు. అందుకని మా పెసిరెంటు మోసంసేసి ఏబై వేలు అప్పిచ్చినట్టు నోటు రాయించుకుని అయ్యసేత ఏలిముద్దర యేయించుకున్నాడు. మళ్ళీ సంవత్సరం అయ్య బాకీ తీర్చలేదనీ మా పొలాన్ని లాగేసుకున్నాడు. మా అయ్య ఆయనింటికెల్లి అన్యాయం అంటే ఆ నోటు సూపించాడు.. అందులో ఏబై వేలుందనీ మా ఊరి పెద్ద మనసులు సెప్పారు.. అయ్య మోసం అన్నాడు. నీ పొలాన్నివ్వననీ సెప్పాడు.. ఆ పెసిరెంట్ మా అయ్యని మనుషుల్లో కొట్టించాడు. వడ్డీతో లచ్చ ఇయ్యాలనీ సెప్పి పొలాన్ని లాక్కున్నాడు.

మా అయ్య బెంగెట్టుకొనీ వారం రోజులు తిండి తిన్నేదు.. ఆ బెంగతో మంచం పట్టేసాడు. తానీల్లారు బాబుని కలిసి పెసిరెంట్ సేసిన అన్యాయం సెబితే అతను పెసిరెంట్ దగ్గర డబ్బులు తీసుకొనీ మా అయ్యదే తప్పన్నాడు. పొలాన్ని పెసిరెంట్

మాకు పదేకరాల పొలం ఉండేది. నాసిన్నప్పుడు కరువొచ్చి పంటలు పండనేదు. అమ్మకి ఒంట్లో బాగానేదు. అప్పుడు మా అయ్య మా ఊరి పెసిరెంటు కాడ పదివేలు అప్పుచేసి అమ్మని డాక్టర్ కి సూపించాడు.. అప్పుడు నేను కూడా ఎల్లాను. మా అయ్యకి సదువురాదు. ఏలు ముద్దర యేసేవాడు. అందుకని మా పెసిరెంటు మోసంసేసి ఏబై వేలు అప్పిచ్చినట్టు నోటు రాయించుకుని అయ్యసేత ఏలిముద్దర యేయించుకున్నాడు. మళ్ళీ సంవత్సరం అయ్య బాకీ తీర్చలేదనీ మా పొలాన్ని లాగేసుకున్నాడు. మా అయ్య ఆయనింటికెల్లి అన్యాయం అంటే ఆ నోటు సూపించాడు.. అందులో ఏబై వేలుందనీ మా ఊరి పెద్ద మనసులు సెప్పారు.. అయ్య మోసం అన్నాడు.

కిచ్చెయ్యాలన్నాడు. మా అయ్య అతని మాటలు ఇనకుండా పొలంలోకి ఎల్లి దుక్కిదున్నుతుంటే పెసిరెంట్ మనుషులతో అయ్యని కర్రల్లోను, రాళ్లతోనూ కొట్టించేడు. పైగా ఆళ్లలో ఒకణ్ణి ఆళ్లే సంపేసి నాన్నే సంపేదనీ కేసు పెట్టి.. అయ్యని జైల్లో పెట్టించాడు.

అప్పుడు నేను, మా యమ్మ రాజమండ్రి జైలు కెళ్ళే అయ్యని సూపించనేదు. రెండు రోజులు బతిమాల్లో పలికి తీసికెళ్లారు. అప్పటికే అయ్య జరంతో మంచం పట్టేసాడు. నేను, యమ్మ ఏడుస్తుంటే మా అయ్య నన్ను పిలిసి బయవడొద్దనీ తాను సదువుకోకపోవడం వల్లే పెసిరెంట్ దగా సేసేదనీ అందుకే నన్ను సదువుకోమనీ సెప్పాడు.

ఆ తరువాత అమ్మా నేను ఇంటికొచ్చేసేము.

రెండు నెలల తరువాత అయ్య సనిపోయాడనీ కబురచ్చింది. వారం రోజుల తరువాత ఈ కార్డు ముక్కవొచ్చింది. మా అయ్యకి నిజంగా సదువురాదు.. అచ్చరం ముక్కరాదు. కానీ నాకు ఉత్తరం రాయాలనీ జైల్లో సదువొచ్చిన బాబు దగ్గర అచ్చరాలు నేర్చుకొనీ నాకు కార్డు రాసేదనీ తరువాత తెలిసింది..

అదే బాబు ఈ కార్డు.. మా అయ్య సనిపోతూ రాసిన ఈ ఉత్తరం నేను సదవనేక మా ఊరు మాట్లారు బాబు సేత సదివించుకున్నాను. ఆ బాబు మీ అయ్య నువ్వు సదుకోవాలని రాసేదనీ సెబితే ఏడుపొచ్చింది. అప్పట్నుంచీ నాకు సదువుకోవాలని ఉంది... ఎలాగైనా సదుకొనీ ఈ ఉత్తరాన్ని సదవాలనీ నా కోరిక బాబూ” అన్నాడు వాడు వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తూ. వాడి మాటలు నా అంతః చక్షువుల్ని తెరిపించాయి.

ఓ గంట తరువాత పద్యనాథం కొడుకు వంశీ అక్షరాభ్యాసం మొదలైంది. ముందర విఘ్నేశ్వర పూజ, ఆ తరువాత సరస్వతీ పూజ చేయించి వెండి పళ్లెంలోని పసుపు కలిపిన ముత్యాల్లాంటి బియ్యంలో వాడిచేత పసుపు కొమ్ముతో ‘ఓం నమః శివాయః సరస్వతీ నమస్తుభ్యం’ అనీ వ్రాయించాను.

ఆ తరువాత రావుడుని పిలిచి వాడిచేత కూడా అదే బియ్యంలో పసుపు కొమ్ముతో ‘ఓం సరస్వతీ నమస్తుభ్యం’ అనీ వ్రాయించాను.

అలా రావుడు ఆ ముత్యాల్లో వ్రాస్తూ ఉంటే... పద్యనాథం నా వేపు ఆశ్చర్యంగా చూస్తుంటే నేను వాడిని కళ్లతోనే వారించి తరువాత ఆ విషయాన్ని వాడికి చెప్పాను.

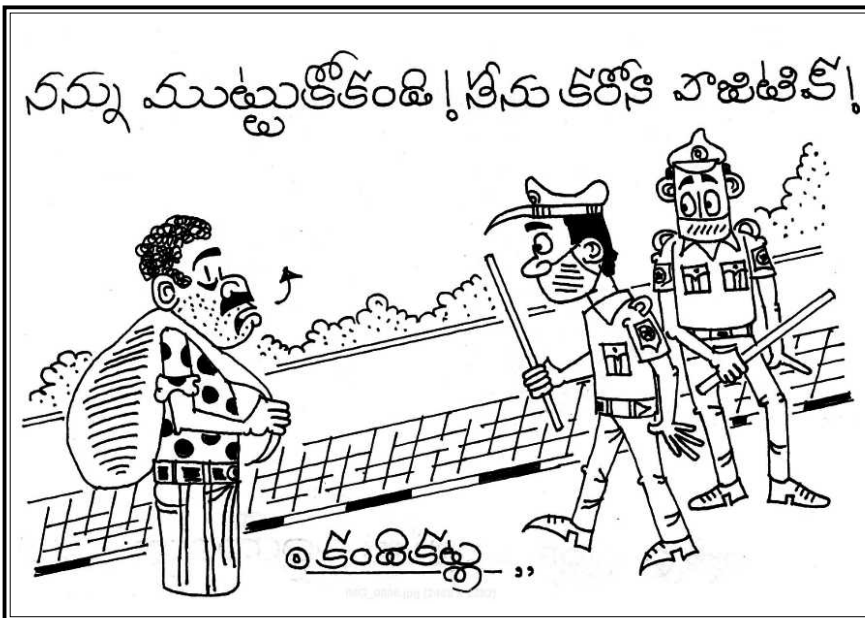
ఆ సాయంత్రం ఊళ్లో దుకాణానికి వెళ్లి వాడికి పలక, బలపాలు కొనీ ఆ, ఆ లు వ్రాసి దిద్దమనీ చెప్పాను.

ఆ రాత్రి నాకు రావుడు రూపమే కనిపించ సాగింది. సరిగ్గా నిద్రపట్టలేదు.

ఆ తెల్లవారే నా ప్రయాణం.. తెల్లవారి స్నానం చేసి బస్సుకోసం బయలుదేరాను.

బస్సు కదులుతున్న సమయంలో రావుడు పరిగెత్తుకుంటూ రావడాన్ని గమనించాను.

అప్పటికి బస్సు వేగం అందుకుంది.. వాడు అనిపోతూ పరిగెడుతూ కిటికీలోంచి పలకని నాకు చూపిస్తూ “బాబూగారూ! అచ్చరాలు దిద్దేసాను. వచ్చేసాయి. అన్నీ నేర్చుకునీ మీకుత్తరం వ్రాస్తాను” అన్నవాడి మాటలు నా చెవులకు అమృతప్రాయంగా వినిపిస్తుంటే వాడికి కిటికీలోంచి చేతులు బయటకు పెట్టి వీడ్కోలు పలికాను.

ఆ ఒప్పందం లోగుట్టు ఏమిటో?

సాధారణంగా ఒప్పందాలు వ్యక్తులు, కంపెనీల మధ్య జరుగుతాయి. ప్రభుత్వాలు, దేశాల మధ్య జరుగుతాయి. ఇందులో పరస్పర ప్రయోజనాలు ఉంటాయి. అయితే అనైతిక లబ్ధి కలిగించే ప్రయోజనాలను 'క్విడ్ ప్రొక్వి' అంటారు. ఇందులో స్వార్థం ఉంటుంది. ఒక దేశానికి చెందిన ప్రముఖ రాజకీయ పార్టీ శత్రు దేశానికి చెందిన పార్టీతో, అది కూడా ఏమాత్రం సిద్ధాంత భావసారూప్యం లేని పార్టీతో ఒప్పందం చేసుకుంటే ఎలా అర్థం చేసుకోవాలి? అదెక్కడో కాదు మనదేశంలోనే జరిగింది. 12 ఏళ్ల క్రితం కాంగ్రెస్ పార్టీ, కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ఆఫ్ చైనా మధ్య జరిగిన అవగాహనా ఒప్పందం (ఎంవోయూ) మీద ప్రస్తుతం పెద్ద దుమారమే చెలరేగుతోంది.

అధికార, విపక్షాలు అన్న తర్వాత విమర్శలు, ప్రతి విమర్శలు సహజం. కానీ దేశ భద్రతకు సంబంధించిన విషయాల్లో రాజకీయాలను పక్కనపెట్టి తప్పనిసరిగా ఐక్యతను ప్రదర్శించాలి. దురదృష్టవశాత్తు మనదేశంలో కాంగ్రెస్, వామపక్షాలు ఇందుకు విరుద్ధంగా వ్యవహరించడం మనం చూస్తున్నాం. లద్దాఖ్ లోని గల్వాన్ లోయలో జరిగిన ఘటనలో భారత భూభాగంలోకి చైనా సైనికులు దూసుకువచ్చిన క్రమంలో మన సైనికులు దీటుగా తిప్పి కొట్టారు. ఈ క్రమంలో చైనా సైనికుల దౌంగదెబ్బ కారణంగా తెలుగు జవాన్ కల్నల్ సంతోష్ బాబు సహా 20 మంది అమరులయ్యారు. దేశ ప్రజలంతా చైనా దుష్పర్యమై ఆగ్రహించారు. ఈ ఘటనలో యావత్

ప్రపంచం చైనా దుందుడుకు చర్యను తప్పుపట్టింది.

ప్రపంచానికి కరోనా అంటించిన చైనా, ఇరుగు పొరుగు దేశాలతో గిల్లికజ్జాలు పెట్టుకుంటూ వారి భూభాగాలను అక్రమించుకుంటున్న చైనాని ప్రపంచ దేశాలన్నీ తప్పుపడుతున్నాయి. కానీ విచిత్రంగా కాంగ్రెస్, వామపక్షాలు సైంధవపాత్రను పోషిస్తున్నాయి. వామపక్షాలు మొదటి నుంచి చైనాతో అంటకాగుతూ దేశద్రోహ వైఖరిని అవలంబించడం కొత్తేమీ కాదు. ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ పార్టీ సైతం విజ్ఞత కోల్పోయి చైనాకు వంతపాడేలా ప్రకటనలు చేయడం ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తోంది. ఈ సంఘటన నేపథ్యంలో సరిహద్దుల వెంట నెలకొన్న ఉద్రిక్తతలపై చర్చించేందుకు ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ జూన్ 19న అఖిలపక్ష

భేటీ నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ చైనా ఆక్రమణలో కొత్తగా భారత భూభాగం ఇంచు కూడా లేదని చెప్పారు. మాతృభూమిపై కన్నేసిన వారికి మన సైనికులు గుణపాఠం చెప్పారని అన్నారు. అయితే చైనా మన భూభాగంలోకి వచ్చినా ప్రధానమంత్రి మౌనంగా ఉన్నారని విచిత్రమై ట్విట్టర్, వ్యాఖ్యలతో ప్రభుత్వంపై దాడికి దిగారు కాంగ్రెస్ మాజీ అధ్యక్షుడు, వయనాడ్ ఎంపీ రాహుల్ గాంధీ. చైనా మన జవాన్లను చంపేసింది. మన భూభాగాన్ని లాక్కుంది.. అంటూ ఆయన కామెంట్స్ కొనసాగాయి. గల్వాన్ ఘటన జరిగినప్పటి నుండి ప్రతిరోజూ ఇలాంటి విచిత్రమైన విమర్శలు చేస్తూ వచ్చారు రాహుల్. కాంగ్రెస్ అధ్యక్షురాలు సోనియాగాంధీ కూడా ఇలాంటి ప్రశ్నలే సంధించారు. చైనా విషయంలో ప్రధాని మోదీ దగ్గర ఎలాంటి వ్యూహం ఉందో బయటపెట్టాలని తల్లి, కొడుకులు పదే పదే డిమాండ్లు కొనసాగించారు.

ఇక్కడ మనం గమనించాల్సిన విషయం ఏమంటే అధికారంలో ఉన్న నాయకులెవరైనా వ్యూహాలను బయటకు చెప్పురు. ప్రధాని తాను చేపట్టబోయే చర్యలను బయటకు చెప్పి చైనాను అప్రమత్తం చేస్తారని కాంగ్రెస్ నాయకులు ఎలా భావిస్తున్నారు? ఇలాంటి ప్రశ్నలు అమాయకత్వం అనుకోవాలా, తెలివితక్కువతనం అనుకోవాలా? దేశ భద్రత,

రక్షణకు సంబంధించిన విషయాలను రహస్యంగా ఉంచాలనే విచక్షణ కూడా వీరికి లేకపోవడం శోభనీయం. ముఖ్యంగా ప్రధాని మోదీని ఉద్దేశించి రాహుల్ గాంధీ 'సరెండర్ మోదీ' అంటూ చేసిన ట్వీట్ వివాదానికి దారితీసింది. ఇండియా-చైనా సరిహద్దులోని గల్వాన్ దగ్గర చైనా చేసిన ఎటాక్ ప్రీ ప్లాన్ అని, దాని గురించి తెలిసినా ప్రభుత్వం పట్టించుకోలేదని రాహుల్ ఆరోపించారు. ఈ మేరకు ఒక న్యూస్ లింక్ను ఆయన ట్వీట్ చేశారు. రాహుల్ గాంధీ విమర్శలు కొనసాగుతున్న నేపథ్యంలో చైనాతో కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఉన్న రహస్య సంబంధాలు ఒక్కసారిగా తెరమీదకు వచ్చాయి.

కాంగ్రెస్ పార్టీ 2008లో కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ఆఫ్ చైనాతో చేసుకున్న అవగాహనా ఒప్పందంపై ఎన్ఐఐతో దర్యాప్తు చేయించాలని సీనియర్ న్యాయవాది మహేష్ జెర్మలాని డిమాండ్ చేశారు. అంతేకాదు, ఆ ఒప్పందం సందర్భంగా తీసిన ఫోటోలను జెర్మలాని పోస్ట్ చేయడంతో చైనాతో తనకు ఉన్న సంబంధాల విషయంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇరకాటంలో పడింది. 2008 ఆగస్టు 7వ తేదీన చైనా రాజధాని బీజింగ్లో ఈ ఒప్పందం జరిగింది. కాంగ్రెస్ పార్టీ, చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీలు ఉన్నత స్థాయిలో కలిసి పనిచేయాలనేది ఈ ఒప్పంద ప్రధాన సారాంశం. ఇరు పార్టీల మధ్య ఉన్నత స్థాయి సమాచార మార్పిడి, సహకారంతో పాటు ముఖ్యమైన ద్వైపాక్షిక, ప్రాంతీయ, అంతర్జాతీయ పరిణామాలపై ఒకరికొకరు సంప్రదించుకోవాలని ఆ ఒప్పందంలో రాసుకున్నారు. నాటి యూపీఏ చైర్మన్, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షురాలు సోనియాగాంధీ, అప్పటి చైనా ఉపాధ్యక్షుడు జిన్పింగ్ (ప్రస్తుత చైనా అధ్యక్షుడు) సమక్షంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకుడు రాహుల్ గాంధీ, చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ (సిపీసీ) అంతర్జాతీయ విభాగ మంత్రి వాంగ్ జియా రూయి ఈ అవగాహనా ఒప్పందంపై సంతకాలు చేశారు. ఈ ఎంవోయూ సమయంలో కాంగ్రెస్ నాయకుడు ఆనంద్ శర్మ కూడా ఉన్నారు. వాస్తవానికి అవగాహనా ఒప్పందాలు ప్రభుత్వాలు నడుమ లేదా కార్పొరేట్ సంస్థల మధ్య జరుగుతాయి. కానీ కాంగ్రెస్ పార్టీ చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీతో ఒప్పందం కుదుర్చుకోవడంలోని మర్మం ఏమిటో అర్థం కావడం లేదు. ఈ రెండు పార్టీలు

సైద్ధాంతిక విభేదాలు వక్కన పెట్టి 2008లో కుదుర్చుకున్న ఒప్పందం రహస్యంగా ఉండిపోయింది. చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీతో ఎందుకు ఈ ఒప్పందం చేసుకోవాల్సి వచ్చిందో, అందులో ఏముందో కూడా సగటు భారతీయుడికి, కనీసం కాంగ్రెస్ నాయకులు, కార్యకర్తలు ఎవరికీ తెలియదు. ఆ ఒప్పందం దేశానికి ఉపయోగపడేది అయితే అప్పుడు ప్రధాని మన్మోహన్సింగ్ అక్కడ ఎందుకు లేరు? రాహుల్ గాంధీ ఏ హోదాలో సంతకాలు చేశాడు? అప్పటికి రాహుల్ కాంగ్రెస్ ప్రధాన కార్యదర్శిగానే ఉన్నారు. సీనియర్ అడ్వోకేట్ మహేష్ జెర్మలాని జూన్ 21న ఈ ఫోటోను బయటపెట్టే వరకూ ఎవరికీ ఈ ఒప్పందం గురించి తెలియదు.

రాజీవ్ ఫౌండేషన్కు నిధులు!

కాంగ్రెస్, చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీల మధ్య కుదిరిన అవగాహనా ఒప్పందానికి ముందే అనేక తతంగాలు నడిచాయి. చైనా ప్రభుత్వం నుంచి రాజీవ్ గాంధీ ఫౌండేషన్కు రూ.90 లక్షల విరాళాలు వచ్చాయి. చైనా రాయబార కార్యాలయం ద్వారా ఈ నిధులు అందాయని తెలుస్తోంది. ఈ ఫౌండేషన్కు సోనియా గాంధీ అధ్యక్షురాలిగా, రాహుల్ గాంధీ, ప్రియాంక గాంధీ వాద్రా, మన్మోహన్సింగ్, చిదంబరం సభ్యులుగా ఉన్నారు. చైనా నుంచి రాజీవ్ గాంధీ ఫౌండేషన్ ఆ నిధుల్ని ఎందుకు తీసుకుందో కాంగ్రెస్ పార్టీ వివరణ ఇవ్వాలని కేంద్ర న్యాయశాఖ మంత్రి రవిశంకర్ ప్రసాద్ డిమాండ్ చేశారు. 2005-06లో ఈ నిధులు ఫౌండేషన్కు అందినట్లుగా ఆ

సంస్థ వెల్లడించిన వార్షిక నివేదిక లోనే ఉందన్నారు. 2005-06లో రాజీవ్ గాంధీ ఫౌండేషన్కి నిధులు అందిన తర్వాతే, ఆ ఫౌండేషన్ చైనాతో ప్రీ ట్రేడ్ అగ్రిమెంట్ (ఎఫ్టీఏ) కుదుర్చుకోమని సిఫారసు చేసిన విషయం నిజం కాదా? అని రవిశంకర్ ప్రశ్నించారు. ఎఫ్టీఏతో భారత్ ఆర్థికంగా నష్టపోతే, చైనాకు అపారమైన లబ్ధి చేకూరిందన్నారు. చైనా నుంచి వచ్చే నిధులతోనే కాంగ్రెస్ పార్టీ నడుస్తోందని ఆరోపించారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షులలో నిర్వహిస్తున్న రాజీవ్ బ్రన్స్టన్ చైనా ఎంబసీ నుంచి భారీగా నిధులు ముడుతున్నా యన్నారు. బీజేపీ జాతీయ అధ్యక్షుడు జేపీ నడ్డా కూడా కాంగ్రెస్, చైనా మధ్య రహస్య సంబంధాలున్నా యని ఆరోపించారు. 2008లో కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ఆఫ్ చైనా మధ్య అవగాహన ఒప్పందం కుదిరిందని, ఈ ఒప్పందంపై విచారణ చేయాల్సిందిగా సుప్రీంకోర్టులో పిటిషన్ కూడా దాఖలైందని తెలిపారు. డోక్లాం వివాదం సమయంలో రాహుల్ చైనా రాయబార కార్యాలయం వెళ్లి మన సైన్యం నైతిక స్థైర్యాన్ని దెబ్బ తీసే ప్రయత్నం చేశారని ఆరోపించారు.

చైనాతో రాహుల్ మైత్రి.

చైనా సైన్యం భారత జవాన్ల ప్రాణాలను తీసిన క్రమంలో కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఆ దేశంతో ఉన్న సంబంధాలు చర్చనీయాంశంగా మారాయి. చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీతో కుదిరిన ఒప్పందం ప్రకారం కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇప్పటి వరకూ వారికి ఎలాంటి సమాచారం అందించింది. అనేది తేలాల్సిన అవసరం ఉంది. 2017లో భూటాన్, సిక్కిం సరిహద్దులోని డోక్లాం దగ్గర ఇండియా, చైనా బలగాలు ముఖాముఖీ తలపడ్డాయి. ఇలాంటి తీవ్ర ఉద్రిక్తత నెలకొన్న సందర్భంలో కూడా రాహుల్ రహస్యంగా చైనా రాయబారిని కలిశాడు. ఈ వ్యవహారం బయటకు పొక్కుటంతో అవాస్తవమని కాంగ్రెస్ మొదట ఖండించింది. చివరకు చైనా ఎంబసీకి చెందిన వెబ్ సైట్ ఆ ఫోటో రిలీజ్ చేసేసరికి తెల్లముహం వేయాల్సి వచ్చింది. బీజింగ్ ఒలింపిక్స్ సందర్భంగా

కాంగ్రెస్, చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీల మధ్య కుదిరిన అవగాహనా ఒప్పందానికి ముందే అనేక తతంగాలు నడిచాయి. చైనా ప్రభుత్వం నుంచి రాజీవ్ గాంధీ ఫౌండేషన్కు రూ.90 లక్షల విరాళాలు వచ్చాయి. చైనా రాయబార కార్యాలయం ద్వారా ఈ నిధులు అందాయని తెలుస్తోంది. ఈ ఫౌండేషన్కు సోనియాగాంధీ అధ్యక్షురాలిగా, రాహుల్ గాంధీ, ప్రియాంక గాంధీ వాద్రా, మన్మోహన్సింగ్, చిదంబరం సభ్యులుగా ఉన్నారు. చైనా నుంచి రాజీవ్ గాంధీ ఫౌండేషన్ ఆ నిధుల్ని ఎందుకు తీసుకుందో కాంగ్రెస్ పార్టీ వివరణ ఇవ్వాలని కేంద్ర న్యాయశాఖ మంత్రి రవిశంకర్ ప్రసాద్ డిమాండ్ చేశారు.

గాంధీ, వాద్రా కుటుంబాలకు దక్కిన ఆతిథ్యం ఫోటోలను కూడా ఆ వెబ్‌సైట్‌లో బయటపెట్టింది.

చైనాతో రాహుల్ స్నేహం బయటపడిన మరో సందర్భం.. 2018 సెప్టెంబర్ మాసంలో ఆయన కైలాష్ మానససరోవర్ యాత్ర చేసినప్పుడు.. న్యూఢిల్లీలో రాహుల్ బయలుదేరినప్పుడు చైనా రాయబారి అక్కడే ఉన్నాడు. ఈ యాత్రలో ప్రతి దశలోనూ చైనా రాహుల్‌కు సహకరించింది. 2018 నవంబర్ మాసంలో ఢిల్లీలో రాహుల్ గాంధీ కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ఆఫ్ చైనా ప్రతినిధులను కలుసు కున్నారు. అనంతరం 'అర్థవంతమైన అభిప్రాయాల మార్పిడి కోసం సిపిసి సెంట్రల్ కమిటీ సభ్యుడు మిస్టర్ మెంగ్ జియాంగ్‌గెంగ్ నేతృత్వంలోని ప్రతినిధి బృందంతో సమావేశమయ్యాను' అని రాహుల్ గాంధీ ట్వీట్ చేశారు. 2019 జూన్ మాసంలో చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ప్రతినిధి బృందం ఢిల్లీలోని 10 జనపథ్‌కు వచ్చింది. యూపీఏ చైర్‌పర్సన్ సోనియా గాంధీ, అప్పటి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు రాహుల్‌గాంధీలను కలిసింది. ఈ ప్రతినిధి బృందంలో చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ పొలిట్‌బ్యూరో సభ్యుడు గ్యాంగ్‌డాంగ్, పార్టీ కార్యదర్శి లి జి నేతృత్వంలో చైనా ఉపాధ్యక్షుడు వాంగ్ షిన్ ఇతర సీనియర్ నాయకులు ఉన్నారు. ఆ తర్వాత కాంగ్రెస్ సీనియర్ నేత ఆనంద్‌శర్మ మీడియాతో మాట్లాడుతూ ఇరు దేశాల మధ్య సంబంధాలపై వారు అభిప్రాయాలను చర్చించు కున్నారని చెప్పారు. ఈ ఏడాది మే 12న ఆనంద్‌శర్మ చేసిన ట్వీట్ ఇలా ఉంది- 'చైనా, ఇండియా కలిసి నడచాలి, ప్రత్యేక వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్యం అవసరం, కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆ వ్యూహం విలువను గుర్తిస్తోంది.' గత నెలలో చైనా మన సరిహద్దు దగ్గర హడావుడి చేస్తుంటే లోక్‌సభలో కాంగ్రెస్ పక్షనేత అధిరే రంజన్ చౌధురి ఓ ట్వీట్ పెట్టాడు- 'చైనా విష సర్పాలూ భారతీయ సైనికులతో పెట్టుకోకండి' అని.. కానీ వెంటనే ఆ ట్వీట్ డిటేట్ చేశాడు. ఎందుకంటే మేడం (సోనియా) కోపగించిందట.

నెహ్రూ కాలం నుంచే..

చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీతో కాంగ్రెస్ పార్టీ సంబంధాలు ఈనాటివి కాదు.. చైనా అంటే భారత తొలి ప్రధాని జవహర్‌లాల్ నెహ్రూకు ఎనలేని ప్రేమ. చైనాలో మావో నేతృత్వంలో ఏర్పడిన కమ్యూనిస్ట్ ప్రభుత్వాన్ని మొదట గుర్తించింది భారతే. చైనా 1950లో టిబెట్‌ను ఆక్రమించుకోవడాన్ని నెహ్రూ సమర్థించారు. ఆ తర్వాత 1950లోనే చైనా జమ్మూ కశ్మీర్‌లో అంతర్భాగంగా ఉన్న 37,224 చదరపు కిలోమీటర్ల ఆక్సాయ్‌చిన్‌ను ఆక్రమించుకుంటే నెహ్రూ నోరు మెదపలేదు. పైగా చైనాను గుడ్డిగా సమ్మి దోస్తీ చేశారు. చైనాకు ఐక్యరాజ్యసమితి భద్రతా మండలి సభ్యత్వం రావడంలో ప్రధానంగా కృషి చేసింది కూడా నెహ్రూయే. చైనాతో కుదుర్చుకున్న

పంచశీల ఒప్పందం, హిందీ-చినీ భాషాభాయినినాదం బెడిసికొట్టి ఆ దేశం 1962లో మనపై దురాక్రమణకు దిగితే కానీ నెహ్రూకు జ్ఞానోదయం కాలేదు. లాల్‌బహదూర్ శాస్త్రి, ఇందిరా గాంధీలు ప్రధానమంత్రిలుగా ఉన్న సమయంలో చైనాతో భారత సంబంధాలు ఉప్పు నిప్పుగానే కొనసాగాయి. కానీ రాజీవ్‌గాంధీ ప్రధానమంత్రి అయిన తర్వాత మరోసారి దౌత్య సంబంధాలు మొదలయ్యాయి.

2004లో కేంద్రంలో మన్మోహన్ సింగ్ ప్రధానమంత్రిగా యూపీఏ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తర్వాత కాంగ్రెస్ పార్టీకి చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీకి సంబంధాలు మరోసారి మొగ్గ తొడిగాయి. ఈ సంబంధాల కారణంగా కాంగ్రెస్ పార్టీకి విరాళాల రూపంలో చేకూరిన ప్రయోజనాలు ఇప్పుడు బట్టబయల్

పోయాయి. చైనా మనదేశ భూభాగంలోకి ఎలా చొరబడుతుంది? ఎంత భూమిని కబ్జా చేసింది? అని తెచ్చిపెట్టుకున్న అమాయకత్వంతో సోనియా, రాహుల్ ఇప్పుడు ప్రశ్నలు కురిపిస్తున్నారు. కానీ యూపీఏ ప్రభుత్వం హయంలో చైనాకు అప్పనంగా అప్పగించిన భూభాగం గురించి నోరు మెదపడంలేదు. 2008లో చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీతో కాంగ్రెస్ ఎంఓయూ తర్వాత జరిగిన పరిణామాలను చూద్దాం.. సరిహద్దులోని చమూర్ ప్రాంతంలోని తియా పంగాక్, చట్టి లోయలోని 250 కి.మీ. భూమి చైనా కబ్జాలోకి వెళ్లిపోయింది. డిష్టాక్‌లోని జొరావర్ పోర్టును చైనా ఆర్మీ ధ్వంసం చేసింది. 2012లో చైనా ఇక్కడ కొన్ని ఇళ్లను నిర్మించి అబ్జర్వింగ్ పాయింట్ నెలకొల్పింది. 2008-09 మధ్యకాలంలో డూగ్రీ, డిష్టాక్ మధ్యలో ఉండే పురాతన వ్యాపార కేంద్రం డూమ్ చెలేయ్‌ను కోల్పోయాం.

చైనా, పాకీలకు రాహుల్ అండగా ఉన్నారా?

ప్రధాని సరోంద్ర మోదీపై విమర్శలు చేస్తున్న రాహుల్‌పై కేంద్ర హోం శాఖ మంత్రి అమిత్ షా మండిపడ్డారు. 'భారత వ్యతిరేక ప్రచారాన్ని మేం

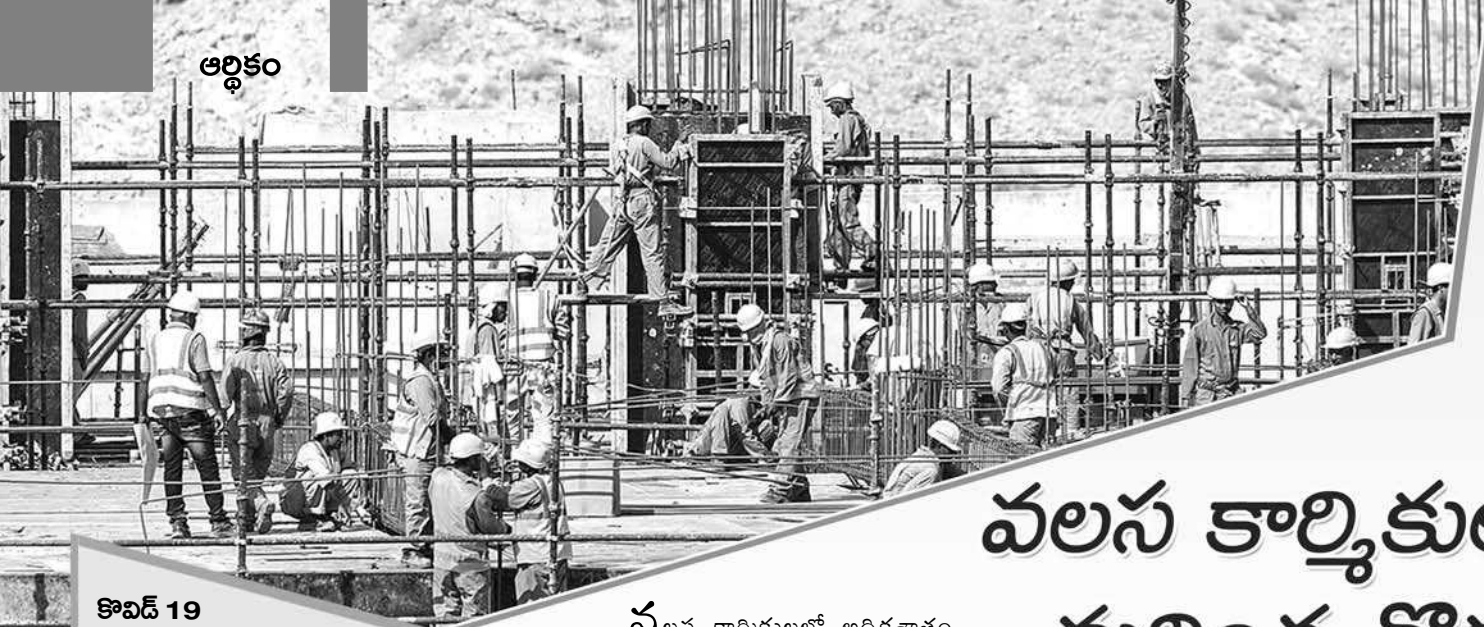
సమర్థంగా తిప్పికొట్టగలం. అయితే అతి పెద్ద రాజకీయ పార్టీకి మాజీ అధ్యక్షుడు అయి ఉండి ఇలాంటి నిస్సార రాజకీయాలు చేసినప్పుడు బాధాకరంగా ఉంటుంది' అని అమిత్ షా రాహుల్ గాంధీని ఉద్దేశించి మండిపడ్డారు. రాహుల్ హ్యేష్ ట్యాగ్‌ను చైనా పాకిస్తాన్‌లు ముందుకు తీసుకెళు తున్నాయని, ఆయన ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవాలని సూచించారు. రాహుల్‌తోపాటు కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవాల్సిన తరుణమిది. తమ నాయకున్ని పాక్, చైనాలు ప్రోత్సహిస్తున్నాయని కాంగ్రెస్ గ్రహించాలి. ఈ విపత్తర సమయంలో చైనా, పాకిస్తాన్ ఏం ఇష్టపడతాయో మీరు అవే చెబుతున్నారని అమిత్ షా వ్యాఖ్యానించారు. భారత సరిహద్దు వివాదం ఉద్రిక్తతలపై 1962లో జరిగిన

భారత్-చైనా యుద్ధం నుంచి ఇప్పటి వరకు పూర్తి స్థాయిలో పార్లమెంట్‌లో చర్చించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని తెలిపారు అమిత్ షా.

రాహుల్‌కి శరద్‌పవార్ తొట్టరి

సరిహద్దుల్లో ఘర్షణ సేపధ్యంలో మోదీ ప్రభుత్వం చైనాకు సరెండర్ అయిందని రాహుల్‌గాంధీ చేసిన విమర్శను స్వయంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ మిత్రపక్షమైన ఎన్‌డీపీ అధినేత శరద్‌పవార్ తిప్పి కొట్టారు. అవతలివారిపై విమర్శలు చేసేముందు తాము అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఏమి చేశామో గుర్తు చేసుకోవాలన్నారు. 1962 యుద్ధం సందర్భంగా చైనా 45వేల చదరపు కిలోమీటర్ల భూమిని ఆక్రమించు కుందని, అది ఇప్పటికీ ఆ దేశం ఆధీనంలోనే ఉందని శరద్‌పవార్ గుర్తుచేశారు. గల్వాన్ ఘటనలో ఎక్కడా రక్షణమంత్రి వైఫల్యం లేదని స్పష్టం చేశారు. మన సైనికులు అప్రమత్తంగా ఉండటం వలనే చైనాకు దీటుగా బదులిచ్చామన్నారు. దేశ రక్షణకు సంబంధించిన అంశంలో రాజకీయాలు చేయడం సరికాదని పవార్ స్పష్టం చేశారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

కొవిడ్ 19

లాక్డౌన్ వల్ల మన వ్యవస్థలోని లోపాలు మరొకసారి చర్చకి వచ్చాయి. ముఖ్యంగా వలస కార్మికుల సమస్య అందరి దృష్టిని అటువైపు మరల్చింది. వలస కార్మికుల వ్యధలు, కష్టాలపై అనేక కథనాలు ప్రచారంలోకి వచ్చాయి. చాలామంది వలస కార్మికులు ఆకలితోనో, అర్థాకలితోనో, ధార్మిక సంస్థల దానధర్మాలతోనో, కోర్టుల జోక్యంతో ప్రభుత్వాలు ఏర్పాటుచేసిన రవాణా వ్యవస్థను ఉపయోగించుకునో, స్వంతంగానో, కాలినడకనో, సైకిళ్ల మీదనో.. ఎలా వీలుంటే అలా అవస్థలు పడి తమ స్వస్థలాలకు చేరుకున్నారు. ఇటువంటి దయనీయ పరిస్థితికి కారణం తగిన చట్టాలు లేకపోవడమా? లేక నిధుల కొరతనా? అని ప్రశ్నిస్తే ఈ రెండూ కాదని చెప్పవలసి వస్తుంది. తగిన చట్టాలు, నిబంధనలు ఉన్నాయి. అలాగే పుష్కలమైన నిధులున్నాయి. కేవలం వివిధ ప్రభుత్వశాఖలు, కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సమన్వయలోపం వల్ల వలస కార్మికులు ఇబ్బందికి గురైనారని చెప్పక తప్పదు.

వలస కార్మికులలో అధికశాతం నిర్మాణరంగంపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారనేది వాస్తవం. 1996లో రూపొందించిన భవన, ఇతర నిర్మాణ కార్మికుల చట్టం ప్రకారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నిర్మాణ వ్యయంలో 1 శాతం సెస్ రూపంలో వసూలు చేస్తున్నాయి. ఈ డబ్బును కార్మికుల సంక్షేమం కోసం ఖర్చు చేయడానికి ప్రతి రాష్ట్రంలో ఒక సంస్థను కూడా ఏర్పాటు చేశారు. అయితే ఇరవై మూడు సంవత్సరాల అనంతరం కూడా దేశం మొత్తంమీద ఎంతమంది వలస కార్మికులు ఉన్నారన్న సమాచారాన్ని ఈ సంస్థలు సేకరించలేకపోయాయి. తమ వద్ద ఎంతమంది కార్మికులు సమోదా చేసుకున్నారన్న కనీస సమాచారం విషయంలో కూడా స్పష్టత లేదు. కార్మికుల సంఖ్య ఒక్కోసారి ఒక్కోరకంగా ఇస్తున్నారు. అయితే ఒక్కోసారి వేరు వేరు సంస్థలకు ఇచ్చిన సమాచారంలో వలస కార్మికుల సంఖ్యలోనే వ్యత్యాసాలు ఉన్నాయని తేలింది. మనదేశంలో అసలు ఎన్ని సంస్థలున్నాయి, వాటిలో ఎంతమంది వలస కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు? అంటే, సమాచారం పూర్తిగా లేదు. ప్రస్తుతమున్న సమాచారం ప్రకారం దేశంలో 6.50 కోట్ల సంస్థలు తాము పనిలో నియమించిన వారిలో 90 శాతం మంది వలస కార్మికులే అని అంచనా వేశారు. ఈ అంచనాల వాస్తవికత అంతంత మాత్రమే. వేరే అవకాశం లేనప్పుడు ఇటువంటి అంచనాలపై ఆధారపడవలసి వస్తుంది. సమాచార లోపం ఎంతగా ఉందంటే, వలస కార్మికులకు సంబంధించి విచారణలో ఉన్న ఒక కేసులో సుప్రీంకోర్టులో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు దాఖలు చేసిన ప్రమాణ పత్రాలలో ఎంతమంది కార్మికులు ప్రభుత్వ రవాణా సౌకర్యం ఉపయోగించుకుని తమ గమ్యస్థానం చేరారనే వివరాలలో కూడా వ్యత్యాసాలున్నాయి. దీనిని కేవలం సమాచార లోపంగా భావిస్తే పొరపాటు. ఇది మన యంత్రాంగంలోని లోపాలకు అద్దం పడుతోంది. ప్రపంచ ఆర్థిక ఫోరం అంచనాల ప్రకారం

వలస కార్మికుల మరింత చోట

మనదేశంలో 13.90 కోట్ల మంది వలస కార్మికులు వివిధ రంగాలలో పని చేస్తున్నారు. వీరిలో చాలామంది బిహార్, ఉత్తరప్రదేశ్, రాజస్థాన్, మధ్యప్రదేశ్ వంటి రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చినవారు లాక్డౌన్ సమయంలో తమ స్వస్థలాలకు వెళ్లే ప్రయత్నం చేశారు.

ప్రభుత్వం లాక్డౌన్ ప్రకటించేటప్పుడు కార్మిక మంత్రిత్వశాఖ అధికారులను సంప్రదించలేదని, అందువల్లే సమస్య జటిలంగా మారిందనే వాదన ఒకటి ఉన్నది. ఎవరైనా ఆ వాదనను బలపరిస్తే వారు పరిస్థితిని సమగ్రంగా అర్థంచేసుకోలేదనే చెప్పాలి. కార్మిక మంత్రిత్వశాఖ పనితీరుపై ఎంత తక్కువ మాట్లాడుకుంటే అంత మంచిది అనిపిస్తుంది. మనదేశంలో అంతరాష్ట్ర వలస కార్మికుల చట్టం 1979 నుంచి అమలులో ఉన్నది. అయితే ఆ చట్టం ఉన్నట్టే చాలామందికి తెలియదు. లాక్డౌన్ సమయంలో ప్రభుత్వం వలస కార్మికుల గురించి ఆలోచించలేదని కొందరు అంటున్నారు. వాస్తవాలు తెలియకపోవటం వలనే బహుశా వారు అలా భావిస్తున్నారు. లాక్డౌన్ ప్రకటన సమయంలో వలస కార్మికుల గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించి యజమానులు వారికి పూర్తి వేతనాలు చెల్లించాలని, ఇంటి అద్దె వసూలు చేయవద్దని, వారికి నిత్యావసరాలను అందించాలని, వారి ఖాతాలలో డబ్బు జమ చేయాలని ఆదేశాలు జారీ చేసింది. ఇతర చట్టాలు, ముఖ్యంగా వలస కార్మికులకు సంబంధించిన చట్టాల అమలులో ఎలా ఉదాసీనంగా ప్రభుత్వ యంత్రాంగం వ్యవహరించిందో, అనేక చోట్ల లాక్డౌన్ ఆదేశాల అమలులో ఉదాసీన వైఖరి కనిపించిందనే వాస్తవాన్ని ఒప్పుకోవాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం మార్చి 20వ తేదీన అన్ని రాష్ట్రాల చీఫ్ సెక్రటరీలకు రాసిన ఒక లేఖలో కార్మికులకు

ఎటువంటి ఇబ్బంది కలగకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరింది. యాజమాన్యాలు కార్మికులను ఉద్యోగాల నుంచి తొలగించకుండా, వేతనాలలో కోతలు విధించకుండా, పనికి రాకపోయినా హాజరైనట్టుగా భావించాలని పేర్కొంది. ఇలా కార్మికులకు సంబంధించి తీసుకోవలసిన చర్యల గురించి ఆ లేఖలో సవివరంగా ప్రస్తావించింది. అయితే మనదేశంలో ప్రభుత్వ యంత్రాంగం పనితీరు ఎలా ఉంటుందో చెప్పాల్సిన పని లేదు. దీంతో

దేశంలో ఉన్న కార్మికుల సంఖ్యతో పోల్చినప్పుడు ఈ పథకం పరిధిలోకి వచ్చిన వారి సంఖ్య చాలా తక్కువ. ఈ పథకం నిర్మాణ రంగంలోని కార్మికులు, వీధి వ్యాపారులు, ఇళ్లలో పనిచేసే సహాయకులు, బీడీ కార్మికులు, ఆటో డ్రైవర్లు, టాక్సీ డ్రైవర్లు, పారిశుధ్య కార్మికులు, వీధులలో చెత్త పోగు చేసుకునేవారు, మహాత్మాగాంధీ జాతీయ ఉపాధి హామీ కార్మికులు, ఇలా అనేక రకాల కార్మికుల ఆరోగ్య అవసరాలు తీర్చడానికి ఉపయోగపడుతుంది. అయితే ఈ పథకంలో ఇప్పటివరకు నమోదు చేయించుకున్న వారు దేశవ్యాప్తంగా మూడు కోట్లమంది. అందులో లబ్ధిదారుల సంఖ్య చాలా తక్కువ. కాబట్టి అధికారులు చెప్పినట్టు రాష్ట్రీయ స్వాస్థ్య బీమా పథకం వల్ల వలస కార్మికులకు పెద్దగా ప్రయోజనం చేకూరలేదనే చెప్పాలి.

కరోనా క్షిప్తసమయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం

అయితే వలస కార్మికులకు సంబంధించి సమాచారం లేకపోవటం వల్ల ప్రభుత్వం కేటాయించిన ఆహార ధాన్యాలు వారికి అందటం లేదనేది ప్రధానమైన కారణం.

అలాగే నిర్మాణరంగ కార్మికుల సంక్షేమనిధిలో ఖర్చు కాకుండా ఉన్న రూ.37 వేల కోట్ల నుంచి వలసకూలీల ఖాతాలలోకి ఉచితంగా నగదు బదిలీ చేయమని కేంద్రం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు ఆదేశించింది. వాస్తవానికి నిర్మాణ రంగం కాంట్రాక్టుల నుంచి వసూలు చేస్తున్న ఒక శాతం నిధుల వినియోగం గత 23 ఏళ్లలో ఎప్పుడూ సక్రమంగా జరగలేదు. చట్ట ప్రకారం ఈ నిధిలో నుంచి 5 శాతం మాత్రమే పాలనా వ్యయానికి వాడాలనే నిబంధన ఉన్నప్పటికీ పలు రాష్ట్రాలలో దాన్ని పట్టించుకున్న దాఖలాలు లేవు. కొన్ని రాష్ట్రాలలో అయితే 20 శాతానికి మించి పాలనా వ్యయం కింద యధేచ్ఛగా ఖర్చు చేస్తున్నారు. మిగిలిన నిధుల వినియోగం కూడా సక్రమంగా జరగటం లేదు. ఈ నిధుల నుంచి లక్షల సంఖ్యలో టి.వి.లు, మొబైల్ ఫోన్లు, లాప్ టాప్ లు, వాషింగ్ మిషన్లు వంటి అనేక వస్తువులను భారీ వ్యయంతో ఖర్చు చేశారు. ఇవన్నీ ఎందుకంటే, కార్మికుల సంక్షేమం కోసం వారికి ఉచితంగా పంచటానికి కొనుగోలు చేశామని చెప్పినా.. అలా ఎందుకు చేశారని వారిని ఎవరూ నిలదీయలేదు. కొన్ని రాష్ట్రాలు కార్మికుల ఖాతాలలో రూ.5 వేల చొప్పున జమ చేస్తే, మరికొన్ని రాష్ట్రాలు కేవలం రూ.1500 జమచేశాయి. ఈ లబ్ధిదారుల ఎంపిక కూడా రాష్ట్రాలు తమ ఇష్టానుసారం చేశాయి. మిగిలిన నిధుల్ని అలాగే ఉంచేశాయి. 2018లో ఈ నిధుల వినియోగానికి సంబంధించి కాగ్ సుప్రీంకోర్టుకు సమర్పించిన నివేదికలో 10 శాతం కూడా కార్మిక సంక్షేమానికి ఖర్చు చేయలేదని తెలిపింది. ఈ నిధుల వినియోగానికి సంబంధించి 2018లోనే సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలు ఇచ్చినా వాటిని సక్రమంగా అమలు చేయలేదు. కనీసం ఈ కష్టసమయంలోనైనా కార్మికుల కష్టాలు అనేక కథనాల రూపంలో ప్రచారంలోకి వచ్చినా, కేంద్ర ప్రభుత్వం స్పష్టమైన ఆదేశాలు జారీచేసినా రూ.37 వేల కోట్లలో నుంచి కేవలం 4,313 కోట్ల బదిలీ చేశారు. అది కూడా 21 రాష్ట్రాలకు కలిపి. ఇక మిగిలిన రాష్ట్రాలు ఈ ఆదేశాలను కనీసం అమలు చేయలేదు.

వలస కార్మికుల సంక్షేమానికి తగినన్ని చట్టాలు, నిబంధనలు, ఆహార ధాన్యాల కేటాయింపులు, నిధులు ఉన్నా వారు అనేక అవస్థలు పడుతున్నారంటే మన యంత్రాంగం నిబద్ధత ఏ విధంగా ఉందో ఊహించవచ్చు. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వ యంత్రాంగాలు కళ్ళు తెరిచి కార్మికుల సంక్షేమ నిధుల్ని వారి సంక్షేమ కోసం ఖర్చు చేయాలి.

వ్యాసకర్త : ఆర్థిక నిపుణులు

ల సంక్షేమానికి రవ చూపాలి..

దేశంలో చీఫ్ లేబర్ కమిషనర్ కార్యాలయానికి ఫిర్యాదుల వెల్లువ మొదలైంది. కొంతమంది నేరుగా ఫోన్ కాల్స్ కూడా చేశారు. వారిలో చాలామంది వలస కార్మికులు తమకు వేతనాలు లభించటం లేదని, తమను ఇళ్లలో నుంచి తరిమేశారని, రేషన్ అందడంలేదని, చేతిలో డబ్బు లేక ఆకలితో అలమటిస్తున్నామని చెప్పారు. దాంతో కేంద్రం దేశవ్యాప్తంగా 20 ప్రాంతాలలో కంట్రోల్ రూమ్ లు ఏర్పాటుచేసి వలస కార్మికుల సమస్యల పరిష్కారానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని ఆదేశించింది. కానీ ఈ చర్యలు కూడా అశించిన ఫలితాలు ఇవ్వలేదనే వాస్తవాన్ని ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఒప్పుకునే స్థితిలో లేదు. కొంతమంది వలస కార్మికులు తమకు ఆరోగ్య సమస్యలు వస్తే దిక్కలేదని ఆందోళన చెందిన విషయాన్ని విస్మరించారు. అయితే అధికారులు వారు ఆందోళన చెందాల్సిన అవసరం లేదని, రాష్ట్రీయ స్వాస్థ్య బీమా యోజన క్రింద ఆరోగ్య రక్షణ కల్పిస్తామని ధైర్యం చెప్పే ప్రయత్నం చేశారు. ఈ ప్రయత్నాలేవీ పెద్దగా ఫలించలేదు.

కార్మికులకు ఉచితంగా ఆహార ధాన్యాలు సరఫరా చేసేందుకు 8 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు కేటాయించింది. వీటిలో 2.44 లక్షల టన్నులు గోధుమలు, 5.56 లక్షల టన్నుల బియ్యాన్ని కేటాయించింది. మే, జూన్ మాసాలకు ఉచితంగా బియ్యం, గోధుమలు, పప్పు వంటివి అందించింది. ప్రధానమంత్రి గరీబ్ కల్యాణ్ యోజన కింద 120.04 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు కేటాయించింది. దీంట్లో 5.65 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల గోధుమలు, 104.4 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల బియ్యం కేటాయించింది. అయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఈ కేటాయింపులను పూర్తిగా వాడుకోలేదు. జూన్ 15 నాటికి అందిన సమాచారం ప్రకారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ప్రధానమంత్రి గరీబ్ కల్యాణ్ యోజన కింద కేవలం 95 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలను మాత్రమే తీసుకున్నాయి. కార్డులు లేని వారి కోసం కేటాయించిన 8 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలలో కేవలం 2.06 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులే తీసుకున్నాయి. దీనికి అనేక కారణాలు ఉండవచ్చు.

నేపాల్ ఉనికికే ముప్పు తెస్తున్న కేపీ

రాచరికాన్ని కూల్చాలన్న ఆలోచనకు ఏదో ఒక హేతువంటూ ఇవాళ కనిపిస్తుంది. కానీ, రాచరికం పేరుతో దేశీయమైన పాలక వ్యవస్థను కూల్చి, దురాక్రమణ విధానానికి చిరునామా వంటి పొరుగు దేశం మోచేతి నీళ్లు తాగడం వెనుక ఎలాంటి హేతువు ఉంది? ప్రపంచ దేశాల ప్రజలతో పాటు, నేపాల్ ప్రజానీకం బహుశా ఈ ప్రశ్నకు జవాబు కోసం తపిస్తున్నదేమో కూడా. ఇలాంటి ప్రశ్న అక్కడి వ్యవహారాల గురించి తలెత్తుతున్నదీ అంటే అందుకు కారణం - అక్కడి కమ్యూనిస్టు కూటమి ప్రభుత్వమే. అది చైనా కనుసన్నలలో నడవడమే.

నేపాల్-చైనా ద్వైపాక్షిక సంబంధాలను ఆ రెండు దేశాల ప్రభుత్వాలు నిర్వహించాలి' అని నేపాల్ కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకుడు ఉదయ్ సంషేర్ రాణా కొద్దిరోజుల క్రితం ఓ లోతైన వ్యాఖ్య చేశారు. దేశాల మధ్య సంబంధాలను ప్రభుత్వాలే కదా నిర్వహించేది! ఈ ప్రకటన పరమార్థం ఏమిటి? అన్న ప్రశ్నలు వెంటనే వస్తాయి. కానీ 'నేపాల్, చైనాల విషయంలో రెండు దేశాలలోను అధికారంలో ఉన్న కమ్యూనిస్టు పార్టీలే ప్రభుత్వాలను శాసిస్తున్నాయని అనుకోవలసి వస్తున్నది. క్యూబా, ఉత్తర కొరియాలు తరహాలోనే నేపాల్లో చైనా సంబంధాలు ఉన్నాయని అనిపిస్తున్నది' అని రాణా కుండబద్దలు కొట్టిపట్టు చెప్పి చాలా సందేహాలకు అనుకోకుండా జవాబు చెప్పారు. 'ప్రభుత్వ విధానాలనీ, పార్టీ విధానాలనీ కలగా పులగం చేయడం గతంలో ఎన్నడూ లేదు. అది ప్రమాదం కూడా' అని రాణా చెప్పవలసి వచ్చింది. ఇప్పుడు నేపాల్లో జరుగుతున్నది మాత్రం అక్షరాలా

ఇదే. నేపాల్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ, యుఎంఎల్ నాయకత్వంలో అక్కడ కూటమి ప్రభుత్వం ఉంది. పార్టీకి అధ్యక్షుడు పుష్పకుమార్ దహల్ (ప్రచంద), ప్రధాని ఖడ్గ ప్రసాద్ శర్మ ఓలీ. వీరి మధ్య ఇప్పుడు విభేదాలు చెలరేగాయి. నేపాల్ కమ్యూనిస్టు పార్టీనీ, ప్రభుత్వాన్ని కాపాడే క్రమంలో భారత్కు తలనొప్పులు తేవాలని చైనా ప్రయత్నించడం మరొక వాస్తవం. తన వదలిని తాత్కాలికంగానే అయినా కాపాడుకోవడానికి ప్రధాని శర్మ ఓలీ చైనాకు తన వంతు సేవలు అందిస్తున్నారు. ఆయన ఎంత హంగామా సృష్టించినా కొవిడ్ 19 తరువాత ఆయన వదలి ఊడిపోవడం మాత్రం తథ్యమన్న వాతావరణమే ఇప్పుడు నేపాల్ రాజకీయాలలో ఉంది.

జూన్ 19వ తేదీన నేపాల్, చైనా కమ్యూనిస్టుల పార్టీల మధ్య వర్క్యూవల్ సమావేశం లేదా వర్క్ షాప్ జరిగిన నేపథ్యంలో జరుగుతున్న పరిణామాలను బట్టి నేపాల్ కాంగ్రెస్ నాయకుడు రాణా ఇలాంటి ప్రకటన చేయవలసి వచ్చింది. డెబ్బయ్యవ దశకంలో నక్సలైట్లు గోడల మీద రాసినట్టు చైనా చైర్మన్ భారత్ చైర్మన్ అన్న నినాద సారం ఇప్పుడు నేపాల్ కమ్యూనిస్టులకు శిరోధార్యంగా అవతరించిందని అర్థమవుతుంది. ఇంతకీ ఈ సమావేశాన్ని నేపాల్ కమ్యూనిస్టు పార్టీలోనే కొందరు ప్రముఖులు బహిష్కరించారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకుడు పుష్పకుమార్ దహల్ (ప్రచంద)

కేపీ శర్మ ఓలీ

ఈ సమావేశానికి (ఒక రోజు సమావేశం) ముఖ్య అతిథి. యుఎంఎల్ నాయకుడు, ప్రస్తుత ప్రధాని కేపీ శర్మ ఓలీ గైర్జాబరయ్యారు. అలాగే దేశంలో కూడా ఈ సమావేశం, అది జరిగిన సమయం పట్ల గట్టి నిరసన వ్యక్తమయింది. లద్దాఖ్ దగ్గర చైనా-భారత్ సరిహద్దులో తీవ్ర ఉద్రిక్తతలు నెలకొని ఉన్నప్పుడు ఇలాంటి సమావేశం జరిపే అవసరం ఏమిటి? ఇది నేపాల్ నుంచి ఎలాంటి సంకేతాలను పంపుతుంది? ఇవి ఇప్పుడు ఆ దేశంలో వినిపిస్తున్న ప్రశ్నలు.

ఈ వర్క్యూవల్ సమావేశాన్ని నేపాల్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ (ఎన్సీపీ) అధ్యయన విభాగం ఏర్పాటు చేసింది. ఉప ప్రధాని ఈశ్వర్ పోఖరెల్ ఆధిపత్యంలో ఆ విభాగం నడుస్తున్నది. ఈ సమావేశం గురించి మాకు తెలియదని కమ్యూనిస్టు పార్టీ విదేశీ వ్యవహారాల విభాగం ప్రకటించడంతో దేశ ప్రజలను మరింత గందరగోళంలోనికి నెట్టి కొత్త సందేహాలకు తావు ఇచ్చింది. 'మా విభాగానికి ఈ సమావేశం గురించి అసలు ఏమీ తెలియదు. అసలు ఇలాంటి సమావేశం నిర్వహించడానికి ఇది ఎంతమాత్రం తగిన సమయం కూడా కాదు' అని విదేశీ వ్యవహారాల విభాగం ఉప నేత సురేంద్ర కర్కె ప్రకటించారు కూడా. 'భారత్-

పుష్పకుమార్ దహల్

జూన్ 19వ తేదీన నేపాల్, చైనా కమ్యూనిస్టుల పార్టీల మధ్య వర్క్యూవల్ సమావేశం లేదా వర్క్ షాప్ జరిగిన నేపథ్యంలో జరుగుతున్న పరిణామాలను బట్టి నేపాల్ కాంగ్రెస్ నాయకుడు రాణా ఇలాంటి ప్రకటన చేయవలసి వచ్చింది. డెబ్బయ్యవ దశకంలో నక్సలైట్లు గోడల మీద రాసినట్టు చైనా చైర్మన్ భారత్ చైర్మన్ అన్న నినాద సారం ఇప్పుడు నేపాల్ కమ్యూనిస్టులకు శిరోధార్యంగా అవతరించిందని అర్థమవుతుంది. ఇంతకీ ఈ సమావేశాన్ని నేపాల్ కమ్యూనిస్టు పార్టీలోనే కొందరు ప్రముఖులు బహిష్కరించారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకుడు పుష్పకుమార్ దహల్ (ప్రచంద) ఈ సమావేశానికి (ఒక రోజు సమావేశం) ముఖ్యఅతిథి.

కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం

జింగ్పింగ్

చైనాల మధ్య ఉద్ధిక్త వాతావరణం నెలకొని ఉన్నది. అయినప్పటికీ, పరస్పరం విభేదించుకుంటున్న దేశాలలో ఒకదానితో కలసి మనం సమావేశం ఏర్పాటు చేశాం. అలీన విధానాన్నీ శాంతియుత దౌత్యాన్నీ మనం సమర్థించాలి. కానీ ఇలాంటి సమావేశాలు ఈ విధానానికి దోహదపడేవి కావు. మన పట్ల విశ్వసనీయతను కూడా దెబ్బ తీస్తాయి' అని కూడా కర్మి ఆవేదన వ్యక్తం చేయవలసి వచ్చింది. ఈ విభాగం అధిపతి మాధవ్ కుమార్ నేపాల్. నేపాల్ కమ్యూనిస్టు పార్టీలోనే ఒక పెద్ద వర్గం ఈ సమావేశానికి హాజరు కాలేదు. ఇందులో ప్రధాని శర్మ ఓలీ కూడా ఉన్నారు. మాజీ ప్రధానులు మాధవ్ కుమార్ నేపాల్ (శుక్రవారం సమావేశం అనగా గురువారం సాయంత్రం ఆహ్వానం అందింది), జాలానాథ్ ఖానాల్, పార్టీ ఉపాధ్యక్షుడు బామదేవ్ గౌతమ్, ప్రధాన కార్యదర్శి బిష్ణు పాదల్, పార్టీ అధికార ప్రతినిధి నారాయణ్ కాజీ శ్రేష్ట కూడా వెళ్లలేదు. కానీ కమ్యూనిస్టు పార్టీ అధ్యక్షుడు పుష్పకుమార్ దహల్ మాత్రం దేశానికి ఎలాంటి సైనిక అవసరాలు వచ్చినా విదేశీయుల ముందు చేయి చాపదని దర్పం ప్రకటించారు. కానీ చైనా సాగిస్తున్న బెట్ అండ్ రౌడ్ ఇనిషియేటివ్ పథకానికి తన సంపూర్ణ మద్దతును పునరుద్ఘాటించారు. అయితే వర్చువల్ సమావేశం గురించి కొన్ని నెలల క్రితమే, అంటే లద్దాఖ్ వివాదానికి పూర్వమే నిర్ణయించామని అధ్యయన కేంద్రం ఉప నాయకుడు బేదూరామ్ భూసాల్ సమర్థించుకున్నారు. అంతేకాదు, చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఏప్రిల్ 99 సంవత్సరాలు పూర్తయిన సందర్భంగా, 65 ఏళ్ల నేపాల్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ అభినందనలు తెలియచేసిందని కూడా భూసాల్

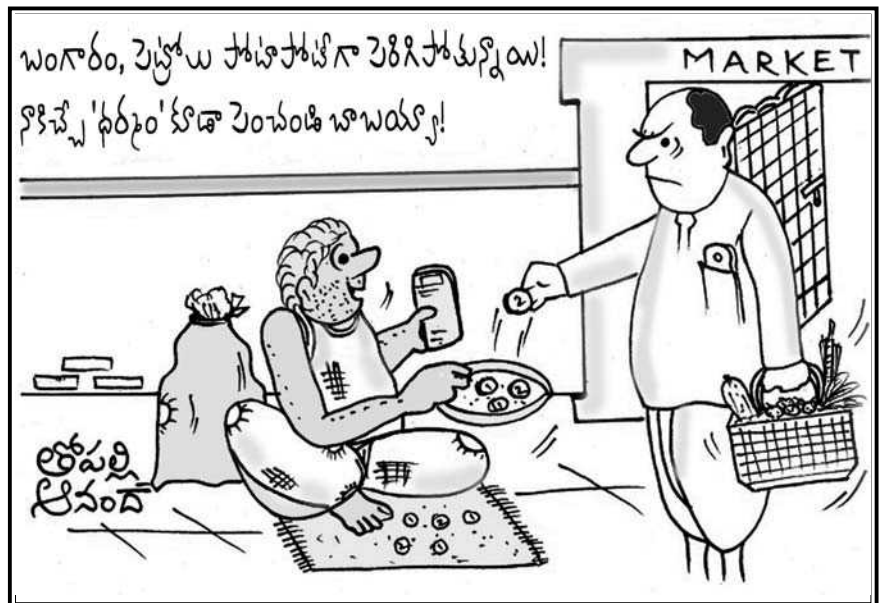
పత్రికలకి చెప్పారు. గడచిన ఏడు దశాబ్దాలలో టిబెట్ ఎలా అభివృద్ధి చెందిందో రెండు దేశాల కమ్యూనిస్టు నాయకులు సందేశాలు పంపుకున్నారని కూడా చెప్పారు.

అసలు ఈ వర్చువల్ సమావేశం ఉద్దేశం- చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ క్రమశిక్షణ, నిర్వహణ గురించి పాఠాలు నేర్చుకోవడానికేనట. అంటే, చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీని అంటకాగుతున్న విషయం దాచి పెట్టే అవసరం మాకు లేదని నేపాల్ కమ్యూనిస్టులు చెప్పినట్టే. కమ్యూనిస్టు కూటమి ప్రభుత్వం, ఆ పార్టీ ఉద్దేశం ఏదైనా ఇప్పుడు ఇలాంటి రెండు దేశాల పార్టీల సంయుక్త సమావేశం తప్పుడు సంకేతాలనే పంపుతుందని నేపాల్ విపక్షాలు ఘోషించాయి. చైనా కమ్యూనిస్టులు వారి శైలిలో ప్రభుత్వాన్ని నిర్వహించినట్టు, నేపాల్లో కూడా అధికార పార్టీ (కమ్యూనిస్టు పార్టీ) ప్రభుత్వాన్ని నడపడం దేశ రాజ్యాంగానికి విరుద్ధమని కూడా విపక్షాలు విమర్శిస్తున్నాయి. నిజానికి ఇలా రెండు దేశాల పార్టీ శాఖలు సమావేశం కావడం ఇదే ప్రథమం కాదు. నిరుడు చైనా అధ్యక్షుడు జింగ్పింగ్ నేపాల్లో పర్యటించడానికి రెండు వారాల ముందు కూడా ఇలాగే రెండు దేశాల కమ్యూనిస్టు పార్టీలు సమావేశమయ్యాయి. కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వాలు ఉన్నచోట పార్టీకి, ప్రభుత్వానికి నడుమ విభజన రేఖ దాదాపు ఉండదు. అందుకే నేపాల్లో కమ్యూనిస్టీతరులు నిరసన చెబుతున్నారు.

హు యాంకుయి

నేపాల్ అధికార కూటమిలో తలెత్తిన విభేదాలు దాచడానికి సాధ్యంకాని స్థాయికి చేరాయి. సాధారణంగా కమ్యూనిస్టు వ్యవస్థలో అసమ్మతాలు, నిరసనలూ పైకి తెలియనీయరు. చైనా ప్రమేయం, పెరుగుతున్న ప్రాబల్యం గురించి నేపాల్లో నిరసన ఇంకొక వాస్తవం. అటు కొవిడ్ 19తో దారుణంగా పోరాడుతూనే ఇక్కడ నేపాల్లో కమ్యూనిస్టుల ప్రభుత్వం పడిపోకుండా చైనా చేసిన ప్రయత్నాలు తక్కువేమీ కాదు. కమ్యూనిస్టు కూటమి ప్రభుత్వాన్ని, పార్టీలో ఐక్యతనే కాపాడేందుకు శతవిధాలా డ్రాగన్ శ్రమించవలసి వస్తున్నది. మేలో జరిగిన పార్టీ సెక్రటేరియట్ సమావేశమే ఇందుకు నిదర్శనం. రెండు రోజులలోనే రెండోసారి ఆ సమావేశం జరిగింది. దీనికి ఓలీ శర్మ, ప్రచండలతో పాటు ప్రముఖ నాయకులంతా హాజరయ్యారు. హాజరుకాక తప్పుదు. ఎందుకంటే నేపాల్లో చైనా రాయబారి హు యాంకుయి ఈ సమావేశం ఏర్పాటు చేశారు.

కమ్యూనిస్టు నేతల మధ్య విభేదాలను సర్దుబాటు చేయడానికి తన వంతు కృషి చేశారు. ఇక్కడ కూడా మళ్లీ చైనా తన శైలి రాజకీయమే నడిపింది. మే 1వ తేదీన యాంకుయి ప్రచండను కలుసుకున్నారు. అంతకు ముందురోజు ఆమె ప్రధాని శర్మ ఓలీతో విడిగా సమావేశమయ్యారు. ప్రచండతో జరిపిన సమావేశంలో యాంకుయి ఒక అసాధారణమైన ప్రతిపాదన చేశారని వార్తలు వచ్చాయి. మీరు ఓలీ శర్మను ప్రధాని పదవి నుంచి దింపేసినా, పార్టీ చీలిపోకుండా మాత్రం చూస్తామని మాట ఇవ్వాలని ఆమె కోరినట్లు సమాచారం. నేపాల్‌లో కమ్యూనిస్టుల నాయకత్వంలో ఉన్న కూటమి ప్రభుత్వాన్ని కాపాడడం చైనా తక్షణ కర్తవ్యంగా భావిస్తున్నది. ఆ చిన్న దేశంలో పార్టీ ప్రభుత్వం గురించి ఎందుకు అంత తపన? భారత్‌ను ఇరకాటంలో పెట్టడానికి పావుగా నేపాల్ ఉపయోగపడాలి మరి!

కాబట్టి కమ్యూనిస్టు పార్టీలో తిరుగుబాటు, ప్రధాని తొలగింపు ఇప్పుడు నేపాల్ రాజకీయ రంగంలో పొంచి ఉన్నాయనే అర్థమవుతుంది. ప్రచండ, నేపాల్ కమ్యూనిస్టు పార్టీలోనే సీనియర్ నాయకుడు మాధవ్ కుమార్ నేపాల్ ప్రధాని శర్మ ఓలీని పదవీచ్యుతుని చేయాలన్న అభిప్రాయంతో ఉన్నారంటూ వెలువడిన వార్తలకు ఈ పరిణామాలన్నీ బలం చేకూరుస్తున్నాయి. అయితే కొవిడ్ 19 కలకలం తరువాత బామదేవ్ గౌతమ్ కొత్త ప్రధానిగా ప్రమాణం చేస్తారని ప్రకటించి శర్మ ఓలీ పార్టీలో తన పట్ల ఉన్న వ్యతిరేకతతో కొంత తగ్గించగలిగారు. కొన్ని భారత భూభాగాలను చూపిస్తూ నేపాల్ దేశపటాన్ని ప్రధాని శర్మ ఓలీ ఆదరాబాదరా పార్లమెంటు చేత ఆమోదించేయడం జాతీయ భావాలు రెచ్చగొట్టి నేపాల్ తన వెనుకే ఉన్నదన్న

నేపాల్, చైనా కమ్యూనిస్టుల పార్టీల మధ్య పరస్పర సమావేశం

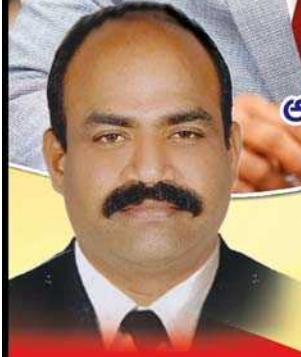
భావన కలిగించడానికేనన్న అభిప్రాయం ఉంది. ఆ విధంగా పార్టీలో తన శత్రు శిబిరంలో బలంగా ఉన్న మాజీ ప్రధానులు, ప్రచండ కూడా తన వైపు నిలబడక తప్పని పరిస్థితిని కూడా శర్మ ఓలీ కల్పించారని కూడా చెబుతున్నారు. శర్మ ఓలీ తన రాజకీయ ఉనికి కోసం ఇంకా ఎంత దూరం వెళ్లారంటే, ఇటలీ, చైనా నుంచి వచ్చిన కరోనా వైరస్ కంటే భారత్ నుంచి ప్రవేశించిన వైరస్ చాలా ప్రమాదకారి అని పార్లమెంటులో ప్రకటించారు. ఇందుకు ఆధారం ఏమిటో, ఏ శాస్త్రవేత్తల బృందం చెప్పిందో తెలియదు. కొద్దిరోజుల క్రితం నేపాల్ అధ్యక్షురాలు విద్యా భండారీతో కూడా చైనా రాయబారి చర్చలు జరిపారు. ఆ తరువాత ఆమెతో జింగ్‌పింగ్ కూడా ఫోన్ సంభాషణలు జరిపారు. నేపాల్‌లో ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ కమ్యూనిస్టు పాలక కూటమి కొనసాగి తీరాలని చైనా ఎంత పట్టుదలగా ఉన్నదో ఈ ఒక్క పరిణామంతో చెప్పవచ్చు. చైనా

అధ్యక్షుడు ఇలాంటి విషయాలు ఇతర దేశాధినేతలతో, మరీ ముఖ్యంగా నేపాల్ వంటి చిన్న దేశాధినేతతో చర్చించే సంప్రదాయం లేదు. ఇంకా చెప్పాలంటే ఉత్సవ విగ్రహాలతో మాటామంతి చైనా అధినేత పని కాదు. నేపాల్ మీద పట్టు కోసం జింగ్‌పింగ్ దిగి వచ్చారు.

భారత్-నేపాల్ సరిహద్దులు, కొత్త దేశపటాల విషయంలో కొందరు చేస్తున్న వాదన చిత్రంగా ఉంది. భారత్ తన పొరుగు రాజ్యంతో సన్నిహిత సంబంధాలు నెరపడంలో నిర్లక్ష్యం వహించిందనీ, అదే చైనాకు వ్యూహాత్మకంగా ఉపయోగపడిందనీ వారి వాదన. 2008 నుంచి 2011 వరకు నేపాల్‌లో భారత రాయబారిగా పనిచేసిన రాకేత్ సూద్ అయితే, తమ సంబంధాలు అత్యంత ప్రమాదకర బిందువు వద్దకు చేరడానికి రెండు దేశాలు కూడా అనుమతించాయని వ్యాఖ్యానించారు. భారత్ నేపాల్ రాజకీయాలలో కలగచేసుకోవడం పాత విమర్శలకు పదును పెట్టే అంశమే తప్ప, ప్రయోజనకరమైనది కాదు. భారత్ తమను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నదన్న ఒక్క అభిప్రాయంతోనే నేపాల్ చైనాకు సన్నిహితం కావడం విజ్ఞతాయుతమైన నిర్ణయమని ఎవరైనా చెప్పగలరా? ఇప్పుడు నేపాల్ కమ్యూనిస్టు పార్టీని నడిపిస్తున్నది చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ కాదని ఎవరైనా అనగలరా? ఇక నేపాల్ ప్రభుత్వాన్ని నడిపేది కమ్యూనిస్టు పార్టీయే. ఇది చైనా జోక్యం కాదని చెప్పడం కష్టం. మొత్తంగా చెప్పాలంటే, కమ్యూనిస్టుల కుమ్ములాటలు నేపాల్ భవిష్యత్తును గందరగోళంలోకి నెడుతున్నాయి. చైనా ప్రాబల్యం పెరగడం ఆ దేశ అస్తిత్వానికే ముప్పు అన్న సంగతి ఆ దేశ ప్రజలు గ్రహించినట్లు నాయకులు గ్రహించడం లేదు. సోవియట్ రష్యా, తూర్పు యూరప్‌లోని కమ్యూనిస్టు వ్యవస్థల పతనానికి ముందు కనిపించిన పతాక సన్నివేశం ఏమిటో గమనించిన తరువాత కూడా నేపాల్ కమ్యూనిస్టులు కట్టు తెరవకపోవడం మూర్ఖత్వానికి పరాకాష్ట.

- జాగృతి డెస్క్

కె.హరీశ్ రెడ్డి

అడిషనల్ స్టాండింగ్ కాన్సిల్ ఫర్ సెంట్రల్ గవర్నమెంట్

న్యాయవాది పట్టా పుచ్చుకొని
న్యాయవాద పరిషత్ సభ్యుడుగా చేరి,
హైకోర్టు ఇంచార్జిగా,
బార్ కౌన్సిల్ మెంబర్ గా ఎన్నికై
న్యాయవాదుల సమస్యలు పరిష్కరించి
గొప్ప న్యాయవాదిగా పేరు ప్రఖ్యాతలు పొందారు
శ్రీ హరినాథ్ గారు.

ఇటీవల కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా
ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు అసిస్టెంట్ సోలిసిటర్ జనరల్ గా
నియమితులైన శుభసందర్భంగా

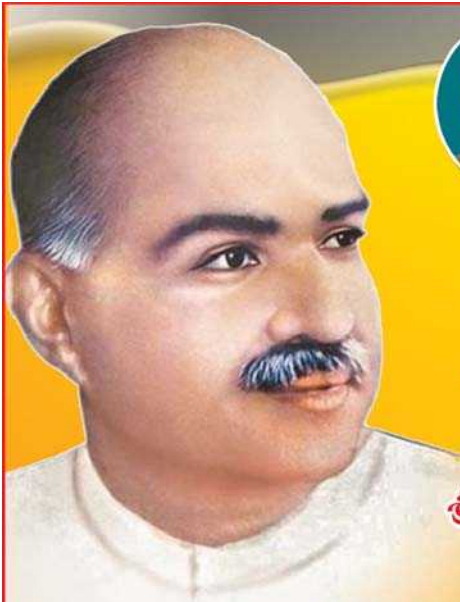
శ్రీ హరినాథ్ గారికి

హా వృందయ పూర్వక శుభాభినందనలు

ఆకుల ఉదయ్ కుమార్

సామాజిక కార్యకర్త

“ఏక్ దేశ్ మే దో విధాన్, దో ప్రధాన్ జెర్ దో నిషాన్
సహి చలేంగే” అని గట్టిగా నినదించిన

శ్రీ శ్యామాప్రసాద్ ముఖర్జీ గారి

120 వ జయంతి
(జూలై 06)

శుభాకాంక్షలు..

చింతల సురేందర్ నాథ్ యాదవ్

భాజపా యువ నాయకులు,

ఎల్.బి.నగర్, హైదరాబాద్ తెలంగాణ.

SUBHAM CONVENTION CENTER

Chintala Laxman Rao estate, Near Nagole Lake, Nagole, Hyd - 68.

‘మనిషి నా భాష’ కవితాసంపుటి కర్త కిల్లాడ సత్యనారాయణ. వృత్తిరీత్యా బాధ్యత గల పెద్ద ‘పిఎస్ హౌస్’ ఆఫీసర్. ప్రవృత్తి సామాజిక సమన్వయ కవిత్వీకరణ. ఈ సంపుటిలో కవితా ఖండికలన్నీ స్వేచ్ఛా భావుకత వ్యక్తీకరణలు. ఇందులో 54 కవితా ఖండికలున్నాయి. వీటిలో పువ్వు సుకుమార స్వగతాలున్నాయి. మాతృభాషా మమకారాలున్నాయి. ఆత్మవిశ్వాస ప్రబోధకాలున్నాయి. పురుషాధిక్య నిరసనలున్నాయి. వెబ్ జీవిత నాగరికతా నిరసనలున్నాయి. కవితా తత్వ అభివ్యక్తీకరణలున్నాయి.

మాతృభాషా మమకారంతో ‘మాతృభాష’ ఖండికలో “కాలికి ముల్లు గుచ్చుకున్నప్పుడు అప్రయత్నంగా బాధను వ్యక్తీకరించే అమ్మా! మాతృభాష. మాతృ ఉనికిని వర్ణిస్తూ “దుఃఖం ఉప్పొంగినపుడు ఉరకలు తీసి భావం మాతృభాష / కోయిలమ్మ కూత మాతృభాష / లేగ దూడ అంబా! మాతృభాష / తల్లిపాల తియ్యదనం మాతృభాష / కన్నీటి వెచ్చదనం మాతృభాష / అంతరాత్మ ధ్వని మాతృభాష / సుగంధ పరిమళం మాతృభాష” - అంటూ ఔచిత్యమైన సముచిత దృష్టాంతాలతో మాతృభాష ఔన్నత్యాన్ని వర్ణించారు. మాతృభాషను నిర్లక్ష్యం చేసేవారిని నిరసిస్తూ, మాతృభాషను విస్మరిస్తే ఏ జాతికీ మనుగడ ఉండదని హెచ్చరించారు.

‘హిపోక్రసీ’ ఖండికలో ప్రపంచీకరణ ప్రభావంతో మనిషిలో పెరిగిన వ్యాపార దృక్పథాన్ని నిరసిస్తూ “నేను నా కోసం పుట్టాను / మార్కెట్ కోసం పెరిగాను / నేను మార్కెట్ మనిషిని” అంటాడు. “కంప్యూటర్ మాస్ చేతికిచ్చారు / ప్రోగ్రామ్ లో అమ్మేశారు” సమాజం నన్ను నన్నని ఒప్పుకోదు. ‘దారి తప్పిన అంతరాత్మ’ను అంటారు. ప్రపంచమంతా కంప్యూటర్ తో మమేకమై యాంత్రికంగా జీవిస్తున్న స్థితిని అధిక్షేపించారు. “జీవితం రంగస్థలమయింది / అన్నీ నటించే పాత్రలే / ప్రపంచం మార్కెట్ పరమయింది” - అంటూ ప్రపంచీకరణ ప్రభావంతో ప్రజలంతా సహజత్వాన్ని కోల్పోయి కృత్రిమంగా నటిస్తున్న స్థితిని నిరసించారు. జీవితమే రంగస్థలం - అన్న షేక్స్పియర్ భావాన్ని సందర్భించితంగా ప్రయోగించారు.

కవి తన కవితాతత్వాన్ని ‘తాదాత్మ్యం - ఖండికలో కవిత్వీకరిస్తూ “నా కవిత్వం అదే / మార్మికం / ధార్మికం / దైవికం” - తన కవిత్వం మార్మిక ధార్మిక ఆధ్యాత్మిక భావాల త్రివేణి సంగమమని చెప్పారు. ఆధునిక కవులు శ్రీశ్రీ, తిలక్ వంటి వాళ్లు మాత్రమే తమ కవితా తత్వాన్ని చెప్పారు. ‘స్వరూపం’ - ఖండికలో తన

స్వేచ్ఛా ప్రవృత్తిని కవిత్వీకరించిన ‘మనిషి నా భాష’

మనిషి నా భాష (కవిత్వం)

కవి: కిల్లాడి సత్యనారాయణ

వెల: రూ. 75/-, రమ ప్రచురణలు

ప్రతులకు : నవోదయ బుక్ హౌస్, కాచిగూడ - హైదరాబాద్; విశాలాంధ్ర, ప్రజాశక్తి పుస్తకాల పాపులన్నింటిలో లభ్యం.

తత్వాన్ని వ్యక్తీకరిస్తూ “ఆత్మలో నడుస్తున్న పరమాత్మను నేను /....నేను”- తాను మతాలకు అతీతంగా మత త్రయ ప్రతినిధుల సమాహార స్వరూపంగా చెప్పుకున్నారు. ‘అన్నీ నేనే అన్నింటా నేనే’ అని నాలో ఉన్న సర్వాంతర్యామి తత్వాన్ని ఆవిష్కరించుకున్నారు.

ప్రతి దానికి ‘వెబ్ సైట్ పై ఆధారపడే వాళ్లను ‘వెబ్ జీవితం’ ఖండికలో నిరసించారు”. కృత్రిమ, వేషధారణకు ప్రాధాన్యమిస్తూ తలవెంట్రుకలను దై చేసి పెర్ఫెక్ట్ గా ఉండాలనుకొనేవాళ్లను అధిక్షేపించారు.

స్వేచ్ఛ - ఖండికలో “పంజరంలో పావురానికి ఏం తక్కువని? / సువర్ణ ఊసల్ని ఛేదించుకుని / ఎగిరిపోవాలని తపాతహాలాడు తోంది” - అంటూ వీరసావర్కర్ చెప్పిన “The forest of Independence is better

than the cage though made of gold” అన్న భావాన్ని స్వేచ్ఛా ప్రీతితో కవిత్వీకరించారు. “అధిపత్యం ఏ జీవితీ నన్నదేమో / తన బాణీలో జీవించే హక్కు కోసమే కదా! / ప్రతి ప్రాణిప్రాకులాడేది” - అంటారు.

“కూయడంలో ఆనందం / పంజరంలో పలకడంలో ఎక్కుంది? అంటూ ప్రశ్నిస్తారు - స్వేచ్ఛగా సంకెళ్లు తొలగితేనే మేధస్సు వికసిస్తుందంటారు.

‘మట్టివాసన’ ఖండికలో శ్రామికులు, కార్మికులు, కర్షకులు తమకు దెబ్బలు తగిలితే తమ కర్మగా భావించి ‘సర్దుకు’పోయేవారు. వాళ్లలో తిరుగుబాటు తత్వం లేదు. ఒకప్పుడు శ్రమజీవులుగా ఉన్నవాళ్లు ఇప్పుడు ఉద్యోగస్థులైనా “ఎవరి జానెడు పొట్టుకు / వాళ్ల దోసెడు సంపాదన / అప్పుడు ఇప్పుడూ / ఆ పూరి గుడిసె రెమ్మలు / అలాగే రెవరెపలాడుతున్నాయి” - తరాలు మారినా, ప్రపంచీకరణ వ్యాపార దృష్టివల్ల వాళ్ల పరిస్థితి మారలేదంటారు.

ప్రపంచీకరణ ప్రభావంతో మానవ సంబంధాలు తరిగి, ఆత్మీయతలు అంతరించి పోయాయి. తల్లిదండ్రులను వృద్ధాశ్రమాల్లో చేర్చే సంస్కృతి పెరిగిపోయింది. ‘ఓల్డ్ ఏజ్ హోమ్’ - ఖండికలో “ముతాతలు వేలు పట్టి నడిపిస్తేగదా / నీకు వివేకం వచ్చింది / మునిలోడివి నీకు మనుగడ లేదనీ / చీదరించి తీసేసారు” - వృద్ధుల ఆవేదనను ఆర్థతతో కవిత్వీకరించారు.

‘స్వార్థంతో ముసలోళ్లను ఓల్డ్ ఏజ్ హోమ్ కు - తరలించేవాళ్లను నిరసించారు. అనుభవ సారమైన వార్తాక్యాన్ని నిర్వచిస్తూ “భూత భవిష్యత్ వర్తమానాల మధ్య సంవాదం / మూడు... అంటారు. “వార్తాక్యంలో”

ఈ ఖండికలో కవి ప్రముఖ ఆంగ్ల రచయిత ‘ఎలెక్సి - కంపోర్ట్’ రాసిన “good age old age” అనే గ్రంథంలో భావాలను స్ఫురింపజేస్తున్నారు.

ధన సంపాదనే లక్ష్యంగా విరామమెరుగక పరిశ్రమించే శ్రామికులు, కార్మికుల యాంత్రిక జీవనాన్ని కవి నిరసించారు. రాత్రి పగలు తేడా లేకుండా సంపాదన కోసం భార్యాపిల్లలతో ఆనందంగా గడిపే సమయం లేదనే వాళ్ల సమయ దారిద్ర్యాన్ని అధిక్షేపించారు.

రచయిత మానవత్వం, మనిషీతనం, మమకారాలను ప్రేమించే లక్షణాలతో ఈ ఖండికలన్నీ కవిత్వీకరించారు. ‘మనిషి నా భాష’ - అనే కవితా సంపుటి శీర్షిక ఔచిత్యంగా ఉంది. ఆధునిక కవితాప్రియులు మానవతావాదులు విధిగా చదువదగిన కవితా సంపుటి ‘మనిషి నా భాష’.

హిందువులు జరిపే ప్రతీ పండుగ, పర్వంలో అర్థం పరమార్థం ఉంది. కాలానుగుణంగా వచ్చే వాతావరణం లోని మార్పులకు తగ్గట్టుగా తీసుకోవల్సిన జాగ్రత్తలను పండుగ రూపంలో ఆచారంగా భావితరాలకు మన పెద్దలు అందించారు. రోగ నిరోధక శక్తిని పెంపొందించేందుకు ఆహార నియమాలు విధించి అది దైవానికి నివేదించి, ప్రసాదంగా స్వీకరించమన్నారు. రోగాలకు విరుగుడు మందులు మాత్రమే కాదు. నమ్మకం, విశ్వాసం కూడాను. అవి కల్పించేందుకే సనాతన సంప్రదాయంలోని పండుగలు. శివసత్తుల నృత్యాలు, సున్నం, పసుపు, కుంకుమల పవిత్రత, వేపమండల తోరణాలు, గుగ్గిలం, మైసాచి పాగల గుమగుమలు, మేళతాళాలు, డప్పు వాయిద్యాలతో అమ్మవారి ఊరేగింపు, ఘటం, రంగంతో ఆధ్యాత్మిక పరిమాళాలు మొత్తం మీద తెలంగాణ సంప్రదాయం ఉట్టిపడేలా జరిగే అతిపెద్ద పండుగ బోనాలు.

అంగీరంగీ వైభవంగా... అమ్మవార్లకు బోనాలు

అన్ని పండుగలలో తెలంగాణ ప్రజలు చాలా సంతోషంగా జరుపుకునే పండుగ ఇదే. ముఖ్యంగా భాగ్యనగరం (హైదరాబాద్), లస్సర్ (సికింద్రాబాద్) జంట నగరాల్లో జరిగే బోనాల పండుగ అంగరంగ వైభవంగా జరుగుతుంది. అందుకే తెలంగాణ ప్రభుత్వం బోనాలను రాష్ట్ర పండుగగా గుర్తించింది. మొదట గోల్కొండ జగదాంబిక ఆలయంలో ప్రారంభమై తరువాత సికింద్రాబాద్ ఉజ్జయిని మహంకాళి ఆలయంలో నిర్వహిస్తారు. చివరగా లాల్ దర్వాజా సింహవాహిని ఆలయంలో, ఇతర చోట్ల జరుపుతారు. ఆషాఢమాసంలో అమ్మవారు తన పుట్టింటికి వెళ్తుందని నమ్మకం. భక్తులు దేవిని దర్శించుకుని తమ స్వంత కూతురు పుట్టింటికి వచ్చిన భావనతో, భక్తి శ్రద్ధలతోనే గాక, ప్రేమానురాగాలతో ఆహారం నైవేద్యంగా భోజనం సమర్పిస్తారు. భోజనానికి వాడే మరో పదమే బోనం. ఈ తంతును ఊరడి అని కొన్నిచోట్ల అంటారు. వేర్వేరు ప్రాంతాల్లో పెద్ద పండుగ, ఊర (ఊరు) పండుగ వంటి పేర్లతో పిలిచేవారు. ఊరడే తర్వాతి కాలంలో బోనాలుగా మారిందని చారిత్రక ఆధారాల ద్వారా తెలుస్తోంది.

మర్నాకాలం ఆషాఢ మాసంలో మొదలై శ్రావణం, బాద్రపద మాసంలో ముగుస్తుంది. ఈ కాలంలో కలరా, మలేరియావంటి ప్రమాదకర అంటు వ్యాధులు త్వరగా వ్యాపిస్తాయి. సాధారణంగా ఈ వ్యాధులు క్రిమి కీటకాలతోపాటు ఇతర జంతువులతో వచ్చే ప్రమాదం ఉంది. అందువల్ల అమ్మవారిని ఈ రోగాల బారి నుండి రక్షించమని వేడుకుంటూ బోనాల పండుగ జరుపుతారు. ఈ పండుగనాడు అలంకారంగా ప్రతి ఇంటి గుమ్మాలకు, ప్రతి వీధికి వేపాకు మండలు కడతారు. పసుపు, కుంకుమలతో గడపలను ఆలంకరిస్తారు. వేపాకుతో ఉండే చేదుగుణం, పసుపులోని క్రిమినాశక కారకం కీటకాలను దూరం చేస్తుంది.

కనుక బోనాల పండుగలో వేపాకులు, పసుపు ప్రధానంగా వాడుతారు.

బోనాన్ని మట్టి కుండలో వండి, ఆ కుండకి సున్నం, పసుపు, కుంకుమ, వేపాకులు పెడతారు. పైన ఒక దీపాన్ని ఉంచుతారు. దానివల్ల బోనం ఎత్తుకొని వెళ్లే దారి చీకటిగా ఉంటే, ఆ దీపమే దారి చూపిస్తుంది. అంటే దారిలో వెలుగుల కోసం ఈ దీపం ఏర్పాటు అన్నమాట. ఇందులో వాడిన సున్నం, పసుపు, వేపాకులు యాంటీ సెప్టిక్, యాంటీ బైయోటిక్ సింబంధించినవే కాబట్టి క్రిమి కీటకాలు బోనం లోపలికి వెళ్లే అవకాశం లేదు. అందువల్ల ఈ బోనానికి పవిత్రత, శుభ్రతతో పాటు రోగనిరోధక శక్తి ఉంటుంది. బోనాల పండుగలో ముఖ్యమైంది బలి. ప్రధానంగా మేకలను, గొర్రెలను, కోళ్లను అమ్మవారికి బలి ఇస్తారు. ఈ బలికి కూడా శాస్త్రీయ కారణాలు ఉన్నాయి. సాధారణంగా వానా కాలం వలన వచ్చే అంటు వ్యాధులు మనుషుల కన్నా ముందు కోళ్లకు, మేకలకు, గొర్రెలకు మొదలైన వాటికి త్వరగా సోకే అవకాశం ఉంది. కనుక ఆ వ్యాధి సోకక ముందే వాటిని బలిస్తారు. బోనాల పండుగలో ముఖ్యమైన ఘట్టం అమ్మవారి ఊరేగింపు. ఈ సమయంలో అమ్మవారి రథం ముందు డప్పుచప్పుళ్లు, పోతరాజుల విన్యాసాలు, వేపాకులతో పాటు, గుగ్గిలం లేదా మైసాచి పాగలు వేస్తారు. ఈ కాలంలో దోమలు, ఇతర కీటకాలు చాలా వ్యాపిస్తాయి. ఆ పొగ వల్ల క్రిమి కీటకాలు చనిపోతాయి. అమ్మవారి ఆకారంలో అలంకరించిన రాగి కలశాన్ని ఘటం అని సంబోధిస్తారు. సాంప్రదాయక వస్త్రధారణ, ఒంటిపై పసుపు కలిగిన పూజారి ఈ ఘటాన్ని మోస్తాడు. పండుగ మొదటి రోజు నుండి, చివరి రోజు నిమజ్జనం దాకా ఈ ఘటాన్ని డప్పుల మేళ వాయిద్యాలతో ఊరేగిస్తారు. బోనాల మరుసటి

రోజున రంగం జరుగుతుంది. రంగంనాడు అమ్మవారు ఆవహించిన మహిళ పచ్చికుండ్రులెనిల్చినీ భవిష్యవాణి వినిపిస్తుంది. ఆమె చెప్పే వాక్కులు తప్పకుండా జరుగుతాయని భక్తుల నమ్మకం. సంవత్సరం పాటు మానవుల ద్వారా జరిగిన తప్పిదాలకు పరిహారం ఏమిటో అమ్మవారు పూనిన ఆమె చెపితే ఆచరించడం దశాబ్దాలుగా కొనసాగుతోంది.

బోనాలను మోసుకెళ్తున్న మహిళలను అమ్మవారి స్వరూపంగా భావిస్తారు. సాక్షాత్తు దేవి రూపంగా కొలుస్తారు. మహంకాళి అంశ రౌద్రాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది. కావున ఆమెను శాంతపరచడానికి మహిళలు ఆలయానికి వచ్చే సమయంలో వారి పాదాలపై భక్తులు వేపాకులు, పసుపు కలిపిన నీళ్లు కుమ్మరిస్తారు. తమ భక్తికి చిహ్నంగా, తాము కోరిన కోర్కెలు నెరవేరినందున తొట్టెలను (కాగితమూ, కర్రలతో కూర్చబడిన రంగుల పరికరం) సమర్పించే ఆచారం ఉంది. ఆషాఢ మాసం వచ్చిందంటే హైదరాబాద్లో బోనాల ఉత్సవ శోభ కనిపిస్తుంది. గల్లీలో ప్రతీ ఇల్లు బోనమెత్తడంతో వేడుకగా పండుగ సాగేది. కానీ కరోనా వైరస్ కారణంగా బోనాల ఉత్సవ శోభ నేడు లేదు. గోల్కొండ కోట వద్ద జూన్ 25న తొలి బోనం నిరాడంబరంగా ప్రారంభమైంది. వందలాది మందితో కళకళలాడే గోల్కొండ కోటలో కేవలం ఇరవై మంది కలిసి తొలిబోనాన్ని జగదాంబిక, ఎల్లమ్మ అమ్మవార్లకు సమర్పించారు. తొలిపూజకు అంకురార్పణ జరిగింది. మిగతా ఎనిమిది పూజలు ప్రతీ ఆది, గురువారాల్లో నిర్వహిస్తారు. జూలై 23వ తేదీన అమ్మవార్లకు చివరి పూజ నిర్వహించడంతో భాగ్యనగర బోనాల ఉత్సవాలు ముగియనున్నాయి. ★

తెలుగుకుందాం

విజయనగరం కోట

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని విజయనగరంలో ఉంది. దీనిని 1713లో విజయనగర మహారాజు విజయరామరాజు నిర్మించారు. విజయనగర రాజులు దీనిని విజయానికి సంకేతంగా భావించేవారు. చదరపు అకారంలో ఉన్న ఈ కోటలో రెండు ప్రధాన ద్వారాలున్నాయి. వీటిలో ప్రధాన ప్రవేశ ద్వారం నగర్ భానా. ఈ కోట విస్తృతమైన నిర్మాణ లక్షణాలను కలిగి ఉంటుంది. కోట లోపల అనేక దేవాలయాలు, రాజభవనాలు, విజయానికి చిహ్నంగా నిర్మించిన ఎత్తైన స్థూపం ఉన్నాయి.

కథ | బుద్ధిబలం

ఆ ఏడాది వర్షాలు పడక అడవిలోని ఏనుగులకి తాగేందుకు చుక్క నీరుకూడా దొరకలేదు. నీటి కోసం వెతుక్కుంటూ ఎంతోదూరం నడిచాయి. ఇంతలో వాటికి ఒక చెరువు కనపడింది. పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్లి నీళ్లు తాగటమే కాదు, హాయిగా స్నానాలు చేశాయి. ఏనుగులు పరుగున రావడంతో చెరువు ఒడ్డున ఇళ్లు కట్టుకుని నివసిస్తున్న కుందేళ్లు భయపడి పరుగు లంకించుకున్నాయి.

ఆ క్రమంలో కొన్ని కుందేళ్లు ఏనుగుల కాళ్ల కింద పడి చచ్చిపోయాయి. మంత్రి కుందేలు రాజు కుందేలుని కలిసి 'అనుకోని ఆపద వచ్చిపడింది, మహారాజా! మన చెరువు దగ్గరికి

ఏనుగులు వచ్చాయి. అవి మన కుందేళ్లని ఇష్టం వచ్చినట్లు తొక్కుకుంటూ నీళ్ల కోసం వస్తున్నాయి. ఏదైనా మంచి ఉపాయంతో వాటిని ఇక్కడ నుంచి తరిమికొట్టాలి' అంది. 'బలవంతులైన ఏనుగుల్ని బలహీనులమైన మనం ఎదుర్కోవాలంటే బుద్ధిబలం ముఖ్యం. కాబట్టి నువ్వు నేను చెప్పినట్లు చేయాలి!' అంది రాజు కుందేలు.

ఒకరోజు మంత్రి కుందేలు సరిగ్గా ఏనుగులు చెరువు దగ్గరికి వచ్చే సమయానికి ఒక రాయిపైన నిలబడి గట్టిగా ఇలా అంది, 'ఓయ్ ఏనుగు రాజా! నీకో చిన్న మాట!'. ఏనుగు ఆగి, 'ఏంటి?' అని ప్రశ్నించింది. 'నేను మామూలు కుందేలుని కాదు. ఆకాశంలో చంద్రుడు తెలుసు కదా? ఆ చంద్రుడిలో కొలువుందే కుందేలుని. మా రాజు ఆ చంద్రుడే. ఆ రాజదూతగా చెపుతున్నా వినండి. ఈ చెరువు మా సామ్రాజ్యంలో ఉంది. ఈ

చెరువులో నీళ్లు తాగాలన్నా, అందులో స్నానం చెయ్యాలన్నా మా రాజుగారి అనుమతి తీసుకోవాలి. ఆ పని మీరు చేయలేదు. పైగా, ఎప్పుడుపడితే అప్పుడు వచ్చి నీరు తాగుతూ, స్నానం చేస్తూ దారిలో మా కుందేళ్లని తొక్కి చంపేస్తున్నారు. అది తప్పు. మీరు ఇప్పటివరకు చేసినదంతా మొదటి తప్పుగా భావించి క్షమిస్తున్నాం. ఇకపై ఇటు వచ్చారంటే మా రాజు మిమ్మల్ని వదలిపెట్టడు. ఇప్పటికే మీపై చాలా కోపంగా ఉన్నాడు' అంది మంత్రి కుందేలు, రాజు కుందేలు చెప్పినట్లుగానే.

ఆ మాటలకి ఏనుగులు భయపడిపోయాయి. 'మా రాజు,

పద్యం

ఉపకారికి నుపకారము
విపరీతము గాదు సేయ, వివరింపంగా
నపకారికి నుపకారము
నెపమెన్నక చేయువాడు నేర్పరి సుమతీ!

భావం : లోకంలో ఉపకారం చేసేవానికి ప్రత్యుపకారం చేయడం సామాన్యమే. దీనిలో ఎలాంటి విశేషం లేదు. అయితే అపకారికి కూడా అతని తప్పులు మన్నించి ఉపకారం చేసేవాడే ఉత్తముడు.

శ్లోకం

వృద్ధానాం వచనం శ్రుత్వా
యోభ్యుత్థానం ప్రయోజయేత్,
ఉత్థానస్య ఫలం సమ్యక్
తదా స లభతే చిరాత్ ||

భావం : వయసులో, జ్ఞానంలో వృద్ధులైన వారి మాట విని ఎవరు పనిచేస్తారో వారికి తక్కువ సమయంలోనే మంచి ఫలితం కలుగుతుంది.

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

ఆస్థేలియా	బేస్ బాల్
భారత్	క్రికెట్
అమెరికా	చెస్
రష్యా	హాకీ

వ్రత-పీఠం 'శ్రావ్యవ్రత - ఉర్రవల 'శ్లోకం-త్రావ్య
'వ్రతవ్రత-వ్రతవ్రత : వ్రతవ్రతవ్రత

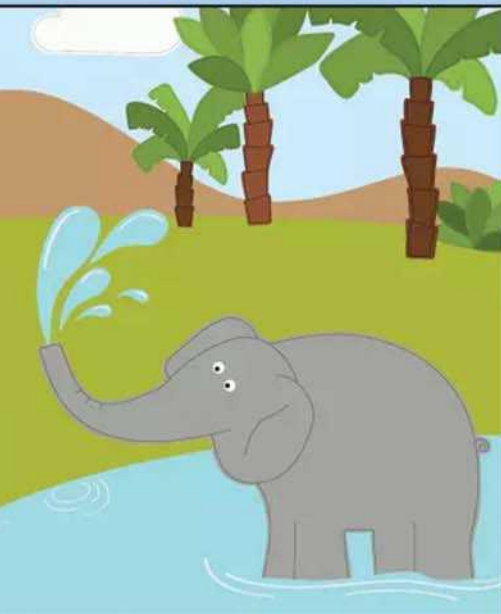

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

జయప్రకాశ్ నారాయణ్

‘లోక్ నాయక్’ జయప్రకాశ్ నారాయణ్ గా ప్రసిద్ధులు. ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు. రాజకీయ నాయకులు. 11 అక్టోబరు 1902న ఉత్తరప్రదేశ్ లోని బలియా జిల్లాకు, బిహారు లోని సారన్ జిల్లాకు మధ్యలో ఉన్న సీతాబ్దియారా గ్రామంలో జన్మించారు. 1970వ దశకంలో చోటుచేసుకున్న భారత రాజకీయాల్లో ముఖ్య పాత్ర పోషించారు. ఈయనను ప్రజలు లోక్ నాయక్ అని సగౌరవంగా పిలుస్తారు. జయప్రకాశ్ నారాయణ్ 113వ జయంతి సందర్భంగా భారత ప్రభుత్వం ఆయన జయంతిని ‘ప్రజాస్వామ్య పరిరక్షణ దినం’గా ప్రకటించింది. 8 అక్టోబరు 1979న మరణించారు.

చంద్రుడు ఇక్కడికి చీకటి పడుతుండగా వస్తాడు. మీలో మంత్రి వచ్చి స్వయంగా క్షమాపణ అడిగితే సరిపోతుంది’ అంది.

అవి సరే అని వెళ్లిపోయి, ఆ రోజు చీకటి పడుతుండగా మంత్రి ఏనుగును అక్కడికి పంపించాయి. అప్పటికి చంద్రుడు ఎర్రగా ఉన్నాడు. చెరువు నీళ్లలో చంద్రుడి ప్రతిబింబం చూపించి, ‘మా రాజు ముఖం ఎర్రగా ఉంది. అంటే ఇంకా కోపంగానే ఉన్నాడు. ఇలాంటప్పుడు పలకరించడం ప్రమాదం. ఎందుకొచ్చిన గొడవ? నేను వారితో మాట్లాడి మిమ్మల్ని క్షమించమని అడుగుతాను. దూరం నుంచే ఒక నమస్కారం చేసి వెళ్లిపోండి. మళ్లీ ఇటు వైపు రాకండి.’ అంది కుందేలు. నీటిలోని చంద్రుడికి నమస్కారం చేసి ‘మళ్లీ ఇటు వైపుకు రాము’ అని చెప్పి వెళ్లిపోయింది ఆ ఏనుగు. ★

జనరల్ నోట్స్

1. ప్రస్తుతం ప్రపంచాన్ని వణికిస్తున్న కొవిడ్ 19 వైరస్ ఏ దేశంలో మొదట బయటపడింది?
2. ఇటీవల భారత్-చైనా సరిహద్దు ఘర్షణలో వీరమరణం పొందిన తెలుగు జవాన్ పేరు?
3. అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం ఎప్పుడు జరుపుకుంటారు?

8 ఏప్రిల్ 2020

‘డా. జయప్రకాశ్ నారాయణ్’ గురించి ‘జ’ ‘ఎన్ టీ’ : రావిచిహ్నం

మెదడుకు మేత

శివరాత్రికి

జీడికాయ, ఉగాదికి

ఊరగాయ?

లంఛనాన్ని : రావిచిహ్నం

మంచిమాట

విచారం లేని

ప్రవర్తన కార్యసిద్ధిని

సమకూరుస్తుంది.

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...

అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

శ్రీ గ్రంథి సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి గ్రంథి లక్ష్మీవరసమ్మ

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

ఇప్పుడు మీ కోసం సరికొత్త ప్యాకింగ్ లో సరికొత్త రుచులతో

TARA 9044

వారఫలాలు

2020 జూలై 06 నుంచి 12 వరకు

సింహాంభట్ల సుబ్బారావు
6300674054

మేషం : అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

సమయానికి డబ్బు అందుతుంది. ఇంటి నిర్మాణాల్లో ప్రతిబంధకాలు తొలగుతాయి. వ్యాపారులకు మంచి అవకాశాలు, లాభాలు దక్కుతాయి. ఉద్యోగస్తులకు ఒడిదుడుకుల నుంచి విముక్తి రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులు, రచయితలకు వివాదాలు తీరతాయి. చిరకాల మిత్రులను కలుసుకుని ఉత్సాహంగా గడుపుతారు. 11,12 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు, మానసిక అశాంతి. శివాలయ దర్శనం చేయండి.

వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

సమస్యలు అధిగమిస్తారు. అనుకున్న కార్యక్రమాలలో పురోగతి. పట్టుదతో మీ ఆయుధంగా మలుచుకోండి, సంతోషంగా ముందుకు సాగుతారు. ఆదాయానికి ధోకా ఉండదు. రుణబాధలు తొలగుతాయి. వ్యాపారాలలో ప్రగతి కనిపిస్తుంది. ఉద్యోగస్తుల కృషి ఫలిస్తుంది. క్రీడాకారులు, చిత్రకారులకు సంతోషకర సమాచారం అందుతుంది. 6,7 తేదీల్లో ఖర్చులు పెరుగుతాయి. ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. విష్ణుసహస్రనామ పారాయణ చేయండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1,2,3 పాదాలు

మిథునం: అనుకున్న మేరకు డబ్బు అందుతుంది. కొన్ని లక్ష్యాలను సాధించడంలో ముందడుగు వేస్తారు. చిరకాల కోరిక నెరవేరి ఉత్సాహంగా గడుపుతారు. కొన్ని సమయాలలో పట్టింది బంగారంగా ఉంటుంది. చేపట్టిన పనులు అనుకున్న సమయానికి పూర్తిచేస్తారు. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలు ముమ్మరం చేస్తారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. శుభకార్యాల రీత్యా ఖర్చులు. 9,10 తేదీల్లో బంధువిరోధాలు. శారీరక రుగ్మతలు. శివాష్టకం పఠించండి.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

ఆర్థికంగా గతం కంటే మెరుగైన పరిస్థితి ఉంటుంది. స్థిరాస్తి వివాదాలు కొంతమేర పరిష్కారమవుతాయి. ఇంటి నిర్మాణాలు ముమ్మరం చేస్తారు. సమాజంలో మరింత గౌరవమర్యాదలు పొందుతారు. వస్త్రలాభాలు. వ్యాపారస్తుల యత్నాలు సఫలం. ఉద్యోగస్తులకు విధుల్లో మరింత ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. 11,12 తేదీల్లో దూర ప్రయాణాలు. అనారోగ్యం. ధనవ్యయం. దేవిస్తుతి మంచిది.

సింహం : మిథు, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

విజయాలు వరిస్తాయి. ఆదాయం అవసరాలకు తగినంతగా అందుతుంది. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలు కాస్త వేగవంతం కాగలవు. ఆరోగ్యపరంగా స్వల్ప చికాకులు ఎదురవుతాయి. భూములు, వాహనాలు కొనుగోలులో ఆటంకాలు తొలగుతాయి. ఉద్యోగస్తులకు విధుల్లో మార్పులు. 6,7 తేదీల్లో ధననష్టం. కుటుంబంలో చికాకులు. దుర్గామాతకు కుంకుమార్చన చేయండి.

కన్య : ఉత్తర 2,3,4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

కొన్ని అస్తి వివాదాలు పరిష్కారమవుతాయి. ఆదాయం సమృద్ధిగా ఉండి అవసరాలు తీరతాయి. నిరుద్యోగులు ఒక ప్రకటనతో ఊరట చెందుతారు. వ్యాపారస్తులకు పెట్టుబడులు అందుతాయి. ద్యోగులకు ఆశాజనకంగా ఉంటుంది. పారిశ్రామిక, రాజకీయ వేత్తలు అనుకున్న లక్ష్యాలు సాధిస్తారు. ఒక ఆహ్వానం సంతోషం కలిగిస్తుంది. 7,8 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. ఆంజనేయ దండకం పఠించండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

ఎంతటి సమస్య ఎదురైనా అధిగమిస్తారు. భూములు, వాహనాలు సమకూర్చుకుంటారు. అనుకున్న ఆదాయం సమకూరుతుంది. వారసత్వ అస్తిలాభ సూచనలున్నాయి. ఉద్యోగులకు ఉన్నత పోస్టులు. కళాకారులు, వైద్యులకు మరింతగా కలసివచ్చే కాలం. రచయితలకు గుర్తింపు లభిస్తుంది. 9,10 తేదీల్లో ధనవ్యయం. శివస్తోత్రాలు పఠించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

శ్రేయోభిలాషుల సలహా మేరకు ముందుకు సాగడం మంచిది. ఆరోగ్యంపై శ్రద్ధ చూపండి. రాబడి విషయంలో కొంత ఇబ్బంది ఎదురవుతుంది. రుణదాతలు ఒత్తిడులు పెంచుతారు. గృహం, వాహనాలు కొనుగోలు యత్నాలు వాయిదా వేస్తారు. వ్యాపారాలు కొంత గందరగోళంగా మారవచ్చు. ఉద్యోగస్తులకు శ్రమ తప్ప ఫలితం ఉండదు. 8, 9 తేదీల్లో శుభవార్తలు. కుజగ్రహ స్తోత్రాలు పఠించండి.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

ఆదాయం అశించినరీతిలో ఉంటుంది. ప్రఖ్యాతిగాంచిన వారు పరిచయమవుతారు. అస్త్రుల

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

ఆదాయం గతంకంటే మరింత అనుకూలం. కొన్ని వివాదాలు చాచకట్టుగా పరిష్కరించుకుంటారు. వివాహ, ఉద్యోగ ప్రయత్నాలలో కొంత పురోగతి. నూతన ఒప్పందాలు చేసుకుంటారు. వ్యాపారస్తుల యత్నాలు సఫలం. లాభాలు అందుతాయి. ఉద్యోగులకు విధుల్లో ప్రతిబంధకాలు తొలగుతాయి. 6,7 తేదీల్లో ప్రయాణాలలో ఆటంకాలు. శారీరక రుగ్మతలు. దక్షిణామూర్తి స్తోత్రాలు పఠించండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

అనుకున్న రాబడి దక్కి ఉత్సాహంతో ముందడుగు వేస్తారు. ఆస్తులు, వాహనాలు, కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారస్తులకు లాభాలు గతం కంటే మెరుగుపడతాయి. ఉద్యోగులు మరింత ఊపిరిపిల్చుకునే సమయం. పారిశ్రామికవేత్తలు, రచయితలకు ఈతిబాధలు తొలగుతాయి. నిరుద్యోగుల కలలు ఫలిస్తాయి. 9,10 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. అనారోగ్యం. కుటుంబంలో ఒత్తిడులు. దుర్గాస్తుతి మంచిది.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

అనుకున్న కార్యక్రమాలు సకాలంలో పూర్తి. సమాజంలో గౌరవం. ఆర్థికంగా మరింత బలం చేకూరుతుంది. వివాహ యత్నాలు సానుకూలం. ఇంటి నిర్మాణాల్లో కొంత పురోగతి. నిరుద్యోగులకు శుభవర్తమానాలు. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొంటారు. వ్యాపారస్తులకు లాభాలు. ఉద్యోగులు కొన్ని బాధ్యతల నుంచి విముక్తి. 9,10 తేదీల్లో దుబారా వ్యయం. అనారోగ్యం. ఆదిత్య వ్యాయం పఠించండి.

చంద్రం

కొంచెం ముందుకు... కొంచెం వెనక్కి!

సినిమా షూటింగ్ కు ట్రేక్ పడిన

మూడు నెలల కాలంలో చిత్రసీమకు సంబంధించి కొంత మంచి జరిగింది. నిత్యం క్షణం తీరిక లేకుండా కెరీర్ కోసం పరుగులు పెట్టే ప్రముఖ నటీనటులు కాస్తంత ఆగి నింపాడిగా తమ కుటుంబం గురించి, తమ చుట్టూ ఉన్నవారి గురించి ఆలోచించడానికి సమయం కేటాయించే ఆస్కారం ఏర్పడింది. అలానే సమాజంలో జరుగుతున్న సంఘటనల పట్ల కొంత దృష్టి పెట్టే వీలు చిక్కింది. ఇక ప్రత్యక్షంగా అభిమానులను కలుసుకోవడానికి, సినిమా ద్వారా వారికి విస్తారాన్ని పంచడానికి అవరోధం ఏర్పడటంతో సోషల్ మీడియాను మాధ్యమంగా ఎంచుకుని మనసులోని భావాలను పంచుకోవడం ఎక్కువైంది. తద్వారా సమాజం పట్ల కొందరు నటీనటులు మరింత బాధ్యతతో మెలుగుతున్నారనిపిస్తోంది.

కరోనా మహమ్మారిపై పోరాటంలో భాగంగా చిత్రసీమలోని వ్యక్తులు ప్రభుత్వాలకు విరాళాలు ఇచ్చి చేతులు దులుపుకోవడం కాకుండా సీసీసీ (కరోనా క్రైసిస్ ఛారిటీ) సంస్థను ఏర్పాటు చేసి సినీ కార్మికులకు నిత్యావసరాలు అందించి, 'మీకు మేం ఉన్నాం' అని చాటి చెప్పడం ఓ రకంగా అలాంటిదే! వన్నెందు వేలకు పైగా సినీ కార్మికులకు వీటిని అందించడం అంత సులువైన పని కాదు, కానీ చేసి చూపించారు. ఇక ఈ మూడు నెలల్లో జరిగిన కొన్ని సంఘటన పట్ల సినిమా రంగం స్పందించిన తీరు కూడా గతానికి భిన్నంగా ఉంది.

ప్రధాని మోదీ లాక్డౌన్ కు ముందు, ఆ తర్వాత రెండు సార్లు దేశ ప్రజలను ఉద్దేశించి గంట కొట్టమని, దీపాలు వెలిగించమని చెప్పినప్పుడు అత్యధిక శాతం సినీ జనం వీటిని అమలు చేశారు. తమ అభిమానులూ పాల్గొనేలా పిలుపునిచ్చారు. ఇక ఆమెరికాలో తలెత్తిన ఉద్యమానికి స్పందించిన సినీ ప్రముఖులు స్థానికంగా జరుగుతున్న సంఘటన పట్ల అదే విధమైన స్పందన చూపలేదన్నది కొంత వాస్తవమే అయినా... స్పందించే గుణం ఇటీవలి కాలంలో పెరిగిందన్నది నిజం. సుశాంత్ సింగ్ రాజ్ పుత్ అత్యహత్య, కల్పల్ సంతోష్ బాబు వీరమరణం వీటికి చిత్రసీమ స్పందించింది. యువ కథానాయకుడు విశ్వక్ సేన్ న్యయంగా

సంతోష్ బాబు ఇంటికి వెళ్లి కుటుంబ సభ్యులను పరామర్శించి రావడం మంచి పరిణామం. అలానే చైనాకు ముకుతాడు వేయాలంటే దాని ఆర్థిక మూలాలను దెబ్బకొట్టాల్సిందే. దానికి ప్రధాని మోదీ చెప్పిన గో లోకల్ బి వోకల్ ను అనుసరించడమే సరైన మార్గం. దీనిని అర్థం చేసుకున్న అల్లు శిరీష్ ఇకపై వీలైనంతవరకూ తాను స్వదేశీ ఉత్పత్తులనే వాడతానని ట్వీట్ చేశాడు. దీనిపై రకరకాల విమర్శలు వచ్చినా శిరీష్ చెక్కుచెదరలేదు. వారికి తగిన రీతిలో సమాధానం చెప్పాడు. నిజానికి ఇలాంటి పని అగ్రకథానాయకులు చేసి ఉంటే ఇంకా బాగుండేది. ఈ విధంగా సినిమా రంగంలో సమాజం పట్ల బాధ్యత ఇటీవలి కాలం కాస్తంత ఎక్కువ కనిపిస్తోంది.

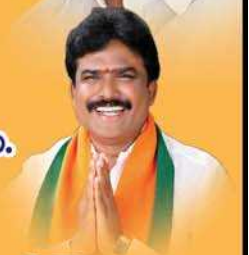
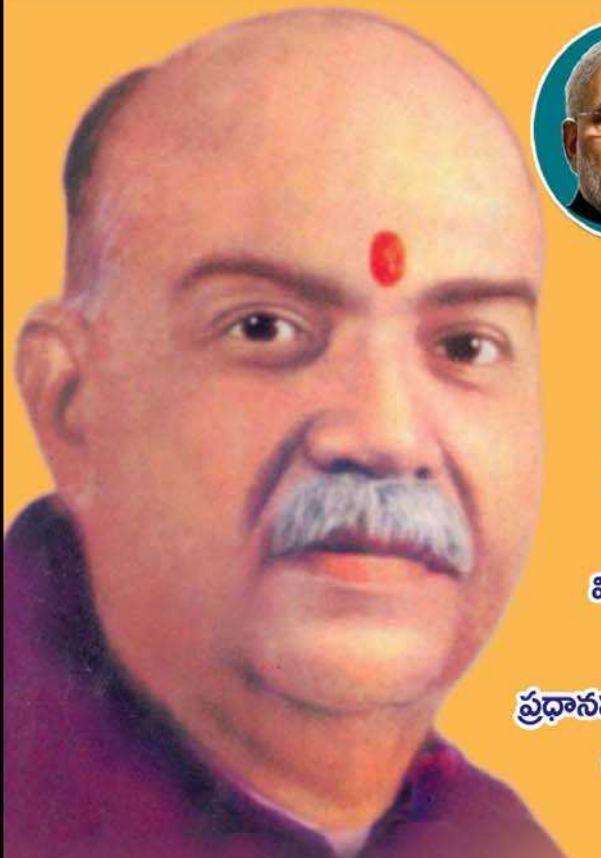
ముందుకు సాగాల్సిందే...

ఇదిలా ఉంటే థియేటర్లలోనే తమ చిత్రాలను విడుదల చేస్తామని మంకు పట్టుపట్టి కూర్చున్న నిర్మాతల ఆలోచనా ధోరణిలోనూ కొంత మార్పు కనిపిస్తోంది. నిదానంగా ఓటీటీలో సినిమాల విడుదల కాస్తంత ఊపందుకుంది. తొలి తెలుగు ఓటీటీ చిత్రం 'అమృతరామమ్', డబ్బింగ్ సినిమా 'పెంగ్విన్' తర్వాత తాజాగా ఇదే వరుసలో నిలిచింది 'కృష్ణ అండ్ హిజ్ లీల్'. ఈ సినిమాకు రానా సమర్పకుడిగా వ్యవహరించాడు. ఈ రొమాంటిక్ ఎంటర్టైనర్ పట్ల

సహజంగానే యువత ఆసక్తిచూపించింది. దాంతో ఈ మధ్యకాలంలో విడుదలైన ఓటీటీ చిత్రాలలో ఇదే కాస్తంత బాగుందనే వార్తలు వచ్చాయి. నిజానికి ఈ కథలో కొత్తదనం ఏమీలేదు. అదే ట్రెయాంగిల్ లవ్ స్టోరీ. అయితే... కుర్రకారుకు సచ్చేవిధంగా దర్శకుడు, 'క్షణం' ఫేమ్ రవికాంత్ పేరపు దీనిని తెరకెక్కించాడు. సినిమాలోని ప్రధాన పాత్రధారులకు కృష్ణ, సత్యభామ, రాధ వంటి పేర్లు పెట్టి కాస్తంత వివాదానికి తెర తీయవచ్చని భావించాడు. మొదట అనుకున్నట్లు థియేటర్లలో సినిమా విడుదలై ఉంటే అలానే జరిగేదేమో! కానీ ఇది ఓటీటీకి పరిమితం కావడంతో పెద్ద వివాదం రాజుకోలేదు. దర్శక నిర్మాతల కోరిక తీరలేదు. ఇక ఇదే బాటలో సత్యదేవ్ నటించిన '47 డేస్' మూవీ వచ్చింది. ఎప్పుడో రెండేళ్ల క్రితం సిద్ధమైన సినిమాను ఎట్టకేలకు ఓటీటీ ద్వారా నిర్మాతలు విడుదల చేసేశారు. తక్కువ బడ్జెట్ తో చక్కని ఫ్లానింగ్ తో తీసిన సినిమాలకు పెట్టుబడి ఓటీటీలో వచ్చేస్తే శాటిలైట్, రీమేక్ రైట్స్, ఒకవేళ థియేటర్లు తెరిస్తే ఆ ఆదాయం... ఇదంతా నిర్మాతలకు అదనంగా వచ్చేదే!

ఇదిలా ఉంటే... సమాజం పట్ల ఏ మాత్రం బాధ్యత లేని వ్యక్తి ఎవరైనా సినిమా రంగంలో ఉన్నారంటే అది రామ్ గోపాల్ వర్మ! ఈ ఓటీటీ కాలంలో ఆయన ఏటీటీ (ఎనీ టైమ్ థియేటర్) అంటూ శ్రేయాస్ ఈటీ అనే సంస్థతో కలిసి సినిమాలు విడుదల చేస్తున్నారు. డైరెక్ట్ గా వందో, రెండు వందల రూపాయలో చెల్లించి, యాప్ లో సినిమా చూసేయొచ్చు. అలా 'క్లయ్ మాక్స్', 'నెక్ట్' చిత్రాలు ఇప్పటికే వచ్చాయి. వర్మ లాంటి క్రియేటర్ పాత మలయాళీ శృంగార చిత్రాల బాట పట్టడం నిజంగా బాధాకరమే. అయితే ఇదే సమయంలో వర్మ 'కరోనా వైరస్' పేరుతో ఓ సినిమా నిర్మించడం, అలానే మారుతీరావు, అమృతల కథతో 'మర్డర్' అనే సినిమా తీస్తానని ప్రకటించడం విశేషం. మొత్తం మీద చిత్రసీమలో కొందరు బాధ్యతాయుతంగా ముందుకు వేస్తుంటే... వర్మలాంటి వాళ్లు వెనక్కిపోతున్నారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

కశ్మీర్ కు ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి కల్పించే
భారత జాతీయ కాంగ్రెస్
విధానాన్ని ముఖర్జీ వ్యతిరేకించారు.
ఒక రాష్ట్రానికి ప్రత్యేక జెండా,
ప్రధానమంత్రి ఉండటాన్ని తీవ్రంగా నిరసించారు.
ఒకే దేశంలో రెండు రాజ్యాంగాలు,
ఇద్దరు ప్రధానమంత్రులు,
రెండు జాతీయ పతాకాలు
ఉండటాన్ని సహించలేమని
దైర్యంగా పేర్కొన్నారు.

“ఏక్ దేశ్ మే దో విధాన్, దో ప్రధాన్ జెర్ దో నిషాన్
నహీ చలేంగే” అని గట్టిగా వాదించిన

శ్రీ శ్యామాప్రసాద్ ముఖర్జీ

120 వ జయంతి (జూలై 06)

శుభాకాంక్షలు..

ఓ సోయం బాపూరావు
ఆదిలాబాద్ లోక్ సభ సభ్యులు

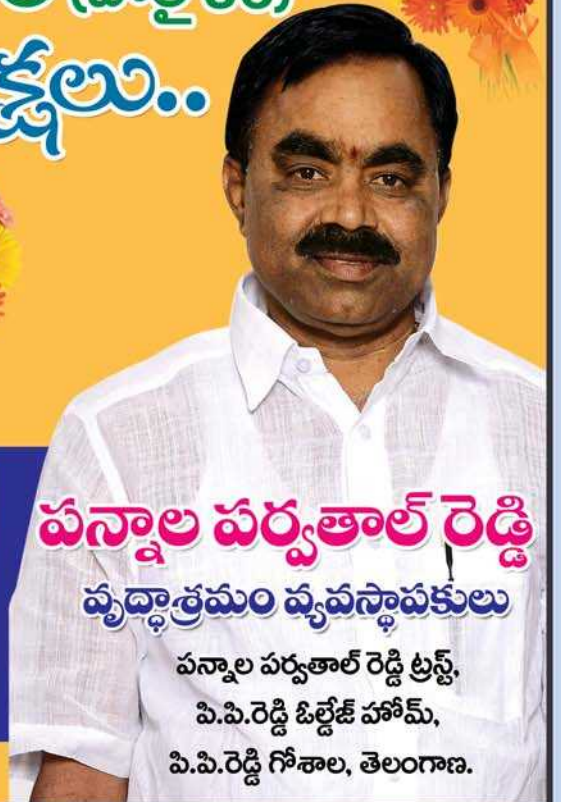
శ్రీ శ్యామాప్రసాద్ ముఖర్జీ ప్రముఖ జాతీయవాద నేతలలో ముఖ్యులు.
1951లో భారతీయ జనసంఘ్ పార్టీ స్థాపించిన ఆయన
ఆధునిక హిందుత్వ, హిందూ జాతీయవాదాన్ని ప్రగాఢంగా
విశ్వసించారు. ఆయన జనసంఘ్ను స్థాపించి దేశంలో
తొలి హిందూవాద రాజకీయ పార్టీని స్థాపించిన నేతగా
స్థానం పొందారు. వారు జాతికి చేసిన సేవలు
చిరస్మరణీయం. వారి అడుగుజాడలలో నడుస్తూ
జాతిని ముందుకు తీసుకెళ్లడమే, వారికిచ్చే సమున్నత గౌరవం.

శ్రీ శ్యామాప్రసాద్ ముఖర్జీ గారి

120 వ జయంతి (జూలై 06)

శుభాకాంక్షలు..

పన్నాల పర్వతాల్ రెడ్డి

వృద్ధాశ్రమం వ్యవస్థాపకులు

పన్నాల పర్వతాల్ రెడ్డి ట్రస్ట్,
పి.పి.రెడ్డి ఓల్డేజ్ హోమ్,
పి.పి.రెడ్డి గోశాల, తెలంగాణ.

Volume : 72 Issue : 38

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,
Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : **06.07.2020**

Date of Posting Every Friday : **03.07.2020**

Postal Regn. No. HSE/1052/2018-2020

RNI Regd. No. 3270/57

భారత ప్రధాని శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు
శత జయంత్యుత్సవాలు
28.06.2020 - 28.06.2021

పి.వి. మన తీవి

"భారతమాత ముద్దుబిడ్డకు ఘననివాళి"

పి.వి. మన తీవి

అసమాన మేధావి మన పి.వి

ప్రధాని పీఠం అధిరోహించిన తెలంగాణ తీవి

భారత దేశ పూర్వ ప్రధాని

శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారి

శతజయంత్యుత్సవాలు

28.06.2020 - 28.06.2021

ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమం

తేది : 28-06-2020 (ఆదివారం),

ఉదయం 10.30 గంటకు

వేదిక : పి.వి. జ్ఞానభూమి, నెక్లెస్ రోడ్, హైదరాబాద్

శ్రీ కె.చంద్రశేఖర్ రావు గారు

తెలంగాణ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి

భారతమాత ముద్దుబిడ్డకు భవ్యమైన నివాళి